

บทที่ 5

วิเคราะห์การแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิกภาพในสื่อโทรทัศน์

ในช่วงแรกเริ่มที่เกิดภาพยนตร์ขึ้น การแต่งหน้าสำหรับสื่อชนิดใหม่นี้ยังไม่เป็นที่รู้จัก ในระยะแรกเริ่มนั้นจึงนำแนวการแต่งหน้าแบบละครเวทีมาดัดแปลงใช้ซึ่งทำให้มีรูปแบบใบหน้าขาว คิ้ว ตา และปากดูเข้มแต่ละส่วนเหมือนหนังของชาลี แชนปลิน ต่อมาพัฒนาการของสื่อภาพยนตร์ ก็เริ่มเปลี่ยนแปลงไปทั้งบทบาทยนตร์ รูปแบบการแสดง เทคนิคการถ่ายทำ ไปสู่ ความเป็นมาตรฐานมากขึ้นทำให้เกิดความต้องการภาพลักษณะที่เป็นธรรมชาติและน่าดึงดูดใจของนักแสดงตามมา จึงมีผู้คิดค้นเครื่องสำอางตลอดจนวิธีการแต่งหน้าเพื่อใช้ในสื่อนี้โดยเฉพาะ และเมื่อเกิดสื่อโทรทัศน์ขึ้นการแต่งหน้าที่ใช้ในสื่อภาพยนตร์ก็นำมาใช้ในสื่อโทรทัศน์

ในช่วงแรกของบทนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอแนะนำ การทำงานของช่างแต่งหน้าว่ามีลักษณะเช่นไร และวิธีการแต่งหน้าทางสื่อโทรทัศน์ที่ผู้วิจัยได้เข้าไปร่วมสังเกตเพื่อเป็นการพื้นฐานความรู้ที่ใช้อ้างอิงในการวิเคราะห์ต่อไป

การทำงานของช่างแต่งหน้าในสื่อโทรทัศน์

ในการทำงานทางด้านโทรทัศน์มีทั้งการถ่ายทอดสดและบันทึกการแสดงล่วงหน้าซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งกลุ่มคน หน่วยงานการรับชอบ ไม่ว่าจะเป็นผู้กำกับ ช่างกล้อง ช่างไฟ หรือช่างแต่งหน้า แต่งตัว แต่งผมก็ตามที่ถูกแบ่งงานอย่างเป็นสัดส่วนอยู่ในตำแหน่งของแต่ละบุคคล แต่อย่างไรก็ตาม การแต่งหน้า แต่งผม หรือแต่งตัว มีแนวโน้มที่ผู้กำกับหรือหน่วยงานเฉพาะกิจไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร และมักคิดว่าเป็นส่วนที่ไม่ต้องให้เวลามากนัก ซึ่งมีผลทำให้ผลงานที่ออกมาไม่ดีเท่าที่ควร

การแต่งหน้าในสื่อต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับการจัดแสงหรือการบันทึกภาพ การวางแผนงานในช่วงที่เตรียมการผลิต มีการนัดซ้อมทดลอง แก้ไข ก่อนบันทึกภาพจริงทำให้งานออกมามีคุณภาพ

การแต่งหน้าทางโทรทัศน์ของไทยพบว่า บริษัทที่เข้ามารับเป็นผู้สนับสนุนการแต่งหน้าส่วนใหญ่ มี บริษัทโอเลียร์ คัฟเวอร์มาร์ค บริษัทเพ็ชช และบริษัท เอ็ม ที โอ บริษัทคัฟเวอร์มาร์คเป็นบริษัทที่สนับสนุนหลักครอบคลุมทุกประเภทรายการ โดยเฉพาะละคร นอกจาก สามบริษัทนี้แล้วเป็นผู้สนับสนุนรายย่อยที่เป็นส่วนน้อยมาก

ลักษณะการทำงานของช่างแต่งหน้า คัพเวอร์มาร์ค

ช่างแต่งหน้าของคัพเวอร์มาร์ค ต้องจบหลักสูตรการแต่งหน้าของบริษัทก่อน จึงสามารถทำหน้าที่ช่างประจำในสังกัดได้ ช่างที่มีฝีมือซึ่งตัดสินใจจากคะแนนที่ได้รับในชั้นเรียน ถูกคัดเลือกขึ้นมาให้ประจำอยู่ฝ่าย สตาร์เมคอัพ (star makeup) เป็นฝ่ายแต่งหน้าดารานักแสดง ช่างใหม่ถูกส่งไปเป็นฝึกงานกับช่างแต่งหน้ารุ่นพี่ในกองถ่ายต่างๆจนได้รับการไว้วางใจทั้งจากหัวหน้าและนักแสดงจึงได้รับงานเดี่ยว

การรับงาน ทางกองถ่ายติดต่อไปทางบริษัทเพื่อขอช่างแต่งหน้า หากเป็นกองถ่ายที่มีความคุ้นเคยกับช่างแต่งหน้าคนใดเป็นพิเศษอยู่แล้วมักขอช่างคนเดิม โดยทางบริษัทให้เครื่องสำอาง แต่ทางกองถ่ายต้องรับผิดชอบเบี้ยเลี้ยงของช่างแต่งหน้า ราคาตกลงกันเองกับช่างแต่งหน้า และทางสถานีต้องขึ้นป้ายชื่อบริษัทออกอากาศ

หัวหน้าแผนกมีช่างแต่งหน้าอยู่ในความดูแลประมาณ 18คน ต่อหัวหน้าหนึ่งคน ทางหัวหน้าแผนกเป็นผู้จัดตารางการแบ่งช่างแต่งหน้าไปตามผู้ขอ ดูแลการสับเปลี่ยนช่าง ส่วนใหญ่ นั้นหากช่างประจำกองไหนก็มีอยู่ประจำไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงเพราะการเปลี่ยนช่างแต่ละครั้งคนใหม่ที่มารับหน้าที่ต้องใช้เวลาทำความคุ้นเคยกับการทำงาน และดารามากสร้างอุปสรรคให้กับช่าง หรือช่างบางคนเปลี่ยนงานตามดาราที่ตนประจำ จนบางทีกลายเป็นช่างแต่งหน้าประจำของดารานักแสดงบางคน

การทำงานของMTI และ เพ็ชช

ทั้งสองบริษัทเป็นผู้สนับสนุนที่ไม่มีช่างประจำเช่น คัพเวอร์มาร์ค ช่างที่ทำในนามของสองบริษัทเป็นลักษณะการทำงานอิสระ ทางบริษัทให้เครื่องสำอางหากขึ้นป้ายบริษัทว่าให้การสนับสนุน แต่ไม่รับผิดชอบเบี้ยเลี้ยงของช่างแต่งหน้า และความรับผิดชอบต่อช่างแต่งหน้า

นอกจากบริษัทเหล่านี้เป็นร้านเสริมสวยหรือ ผลิตภัณฑ์บางชนิด

การแต่งหน้าในสื่อโทรทัศน์โดยพื้นฐานของการแต่งหน้าแล้วนั้นไม่ได้แตกต่างจากการแต่งหน้าจากสื่อมวลชนด้านอื่นเท่าใดนัก เช่น เมื่อเทียบกับสื่อละครเวที สื่อภาพยนตร์ หรือสื่อสิ่งพิมพ์ แต่ความต่างต่างนั้นคือการปรับพื้นฐานเหล่านั้นให้เข้ากับสื่อแต่ละสื่อ เป็นเช่นดังคำกล่าวของ ดร. มาแซล แมคลูฮัน ว่า สื่อกลางเป็นผู้กำหนดเนื้อหาของสาร ดังนั้นสื่อกลางอย่างเช่นละคร หรือ โทรทัศน์ก็ดี เป็นส่วนที่กำหนดรูปแบบการแต่งหน้าเองว่าแต่งอย่างไรจึงเหมาะสม ซึ่งผู้แต่งต้องเรียนรู้ว่าในแต่ละสื่อกลางต่างกันอย่างไร และมีปัจจัยใดที่สามารถเข้ามาเป็นผลกระทบต่ออาการแต่งหน้าได้บ้าง

ทำไมต้องแต่งหน้าในสื่อโทรทัศน์

จากที่เกริ่นมาข้างต้นในบทที่ผ่านมาการระบายสีหรือลวดลายต่างๆบนใบหน้าหรือการปกปิดด้วยการใช้หน้ากากในรูปแบบต่างๆนั้นมีมาเป็นเวลาช้านานแล้ว

ในสมัย อลิซเบทัน (Elizabethan) นั้น ในส่วนการแสดง หน้ากากถูกนำมาใช้อย่างมากในการแสดงเพื่อความสนุกสนาน และใช้เพื่อปกป้องบุคคลิกลักษณะต่างๆหรือแสดงถึงอารมณ์ของผู้สวมใส่กับบทที่กำลังดำเนินอยู่ ต่อมาเพื่อกระตุ้นการแสดงออกทางร่างกายและเพื่อให้นักแสดงปรับเปลี่ยนไปมากับบทบาทที่แสดง การระบายสีและใช้แป้งทาบนหน้าโดยตรงได้ถูกนำมาใช้โดยทั่วไป ในระยะแรกมีนั้น เครื่องมือและอุปกรณ์การแต่งหน้ามีลักษณะอยาบ ถูกผลิตจากสิธรรมชาติ หรือจากน้ำมันสัตว์หรือน้ำมันหอมของสัตว์ ซึ่งถูกสกัดและทำให้แห้ง

ต่อมาเมื่อหลอดไฟแบบตะเกียงน้ำมันแคะถูกแทนที่ด้วยน้ำมันก๊าด และในที่สุดเมื่อปี 1860 แสงไฟฟ้าก็เกิดขึ้น ความสามารถในการพัฒนาของมนุษย์ก้าวไกลจากเดิมมากมาย เครื่องสำอางก็เริ่มกลายเป็นสินค้าในลักษณะอุตสาหกรรม ในระยะแรกเริ่มนั้นเครื่องสำอางมีลักษณะการใช้เพื่อปกปิดข้อบกพร่องดังนั้นการแต่งหน้าในยุคแรกเริ่มจึงมีรูปแบบการแต่งที่เข้มและหนาราวกับหน้ากาก จนกระทั่งเกิดการดัดแปลงคิดค้นสูตรใหม่ๆให้รูปแบบการแต่งหน้านั้นเป็นธรรมชาติยิ่งขึ้น และในส่วนตัวทางด้านกรแต่งหน้าทางโทรทัศน์ที่ในยุคแรกเริ่มก็มีได้แตกต่างจากการแต่งทั่วไปที่มีลักษณะคล้ายการแต่งแบบละครก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมชาติแก่ผู้แสดง รูปแบบเหล่านี้ได้ปรับเปลี่ยนไปตามการพัฒนาของกล้อง การถ่ายทำ และการจัดแสง เมื่อความสามารถในสิ่งเหล่านี้สูงขึ้นการแต่งหน้าแบบธรรมชาติก็ทำให้ผลงานดูน่าสนใจยิ่งขึ้น

การแต่งหน้าสามารถช่วยอะไรได้บ้างในสื่อโทรทัศน์

โดยทั่วไปแล้วนั้นจุดประสงค์ของการแต่งหน้าในโทรทัศน์หลักก็คือ

1. เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ภายนอกให้ดูดียิ่งขึ้น
2. เพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้มีความเหมาะสมกับความเป็นจริง
3. เพื่อปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์ภายนอก

หากเกิดคำถามว่าจำเป็นหรือไม่ที่ต้องแต่งหน้าสำหรับผู้ที่ยออกรายการทางโทรทัศน์ คำตอบว่า จำเป็น เกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลที่ยออกรายการทางโทรทัศน์ผู้นั้นต้องการให้ภาพของตนที่ปรากฏทางโทรทัศน์ดูเป็นธรรมชาติ และดูดีที่สุดในขณะที่ออกรายการ การแต่งหน้าช่วยให้ผู้ที่ถูกแต่งมีกายลักษณะและบุคลิกที่ดีดีกว่าการไม่แต่งหน้าเพราะ โดยธรรมดาแล้วนั้นสีผิวของคนเรานั้นแตกต่างกันออกไปตามเชื้อชาติ บางคนมีเม็ดสีผิวเป็นโทนเหลืองอย่างคนไทย บางคนมีเม็ดสีผิวโทนแดง หรือโทนน้ำเงิน สิ่งนี้เมื่อรวมกับองค์ประกอบต่างๆ เช่น รอยสิ่ว รอยแผลเป็น รอยหนองเครา หรือจุดต่างด่างต่างๆบนใบหน้า ปรากฏเห็นได้อย่างชัดเจนยิ่งกว่ามองด้วยตาเปล่าเมื่อออกกล้องโทรทัศน์ ดังนั้นการแต่งหน้าช่วยกลบเกลื่อน ปกปิดสิ่วสัน และรอยต่างต่างๆเหล่านี้ให้ลบเลือน และนอกจากนี้การแต่งหน้ายังช่วยสามารถแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เช่น แลเงาให้สันจมูกเด่นขึ้น แก้ให้รูปจมูกแลดูเล็กลง แก้คางที่ดูกางให้ดูแคบ แก้ตาที่ดูห่างจนเกินไปได้ ทำให้ภาพที่ปรากฏของบางบุคคลดูดีกว่าตัวจริงมากมาย การแต่งหน้าเหล่านี้เรียกว่าการแต่งหน้าแบบ Corrective Make-up

ในบางครั้งเราอาจพบว่าผู้กำกับต้องการให้นักแสดงหรือผู้นำเสนอรายการนั้นดูเป็นธรรมชาติมากๆเหมือนการทำรายการคดีที่ต้องการนำเสนอความเป็นจริงทุกอย่าง ดังนั้นจึงไม่มีการแต่งหน้าใดๆเลย ในบางครั้งนั้น การไม่แต่งหน้าเลยนั้นไม่ใช่สิ่งที่น่าพึงพอใจและส่งผลกระทบต่อบุคลิกภาพของนักแสดงหรือผู้นำเสนอรายการผู้นั้นในทางด้านลบ เพราะนอกจากสะท้อนข้อบกพร่องต่างๆบนใบหน้าของบุคคลผู้นั้นแล้ว แม้ในบุคคลที่มีผิวเรียบเนียนแต่ความมันบนใบหน้าที่เป็นธรรมชาติสะท้อนเข้าสู่กล้องโทรทัศน์เห็นเป็นแวววาวดูไม่ชวนน่ามอง ดังนั้นหากผู้กำกับต้องการให้นักแสดงดูเป็นธรรมชาติมากๆแต่ดูดีก็จำเป็นต้องแต่งหน้า แต่ใช้วิธีการแต่งที่ลดขั้นตอนให้พื้นฐานมากที่สุด หรือในกรณีที่ผู้กำกับต้องการเปลี่ยนแปลงบุคลิกลักษณะนักแสดงให้เป็นไปตามที่ตนต้องการก็สามารถทำได้โดยใช้การแต่งหน้าแบบสร้างบุคลิกภาพ (Charactor Make-up)

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการแต่งหน้าในสื่อโทรทัศน์

แสง

แสงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการมองเห็น เมื่อใดที่เกิดการใช้แสงไฟขึ้น ตามนุษย์เราเริ่มแยกแยะสี สามารถแยกแยะความแตกต่างของแต่ละบุคคล และสามารถมองเห็นการเคลื่อนไหว หรือมองเห็นวัตถุต่างๆ

การมองเห็นของคนเรานั้นโดยทั่วไปเกิดจากแสงที่สะท้อนจากวัตถุแต่ละชิ้นมาสู่สายตาของมนุษย์ และเหตุที่มนุษย์มองเห็นสีได้เพราะวัตถุชิ้นนั้นๆดูดกลืนสีต่างๆ แล้วสะท้อนสีของตัวเองสู่สายตาเรา แต่การเกิดสีของแสงนั้นแตกต่างจากสีระบายนภาพสีขั้นต้นของแสง เรียกว่า Additive Primaries คือสี เขียว สีแดง และสีฟ้าและเมื่อนำทั้งสามสีนี้มารวมกันก็ได้สีขาว หากนำแสงสีแดงมารวมกับสีน้ำเงิน ได้สีม่วงแดง หากนำแสงสีฟ้าและสีเขียวมารวมกันได้สีฟ้าอมเขียว และหากนำแสงสีแดงมารวมแสงสีเขียวได้สีเหลือง ซึ่งสีเหล่านี้เป็นสีขั้นที่สองของแสงเรียกว่า Subtractive Primaries สีเหล่านี้สามารถทำให้สีหน้าของนักแสดงแปรเปลี่ยนไปได้ และส่งผลกระทบต่อความรู้สึกทางด้านจิตใจของผู้ดู โดยเฉพาะการใช้แสงที่เป็นสีต่างๆไม่ใช่สีขาว อาจเปลี่ยนสีแต่งหน้าให้ดูเข้มขึ้น หรืออ่อนลง หรือกลายเป็นสีคล้ำเทา เพราะผลของการที่สีหนึ่งไปผสมกับอีกสีหนึ่งนั่นเอง ดังนั้นการปรับเปลี่ยนแสงทุกครั้งช่างแต่งหน้าต้องเอาใจใส่อย่างยิ่งสังเกตว่าการจัดแสงนั้นกระทบต่อการแปรเปลี่ยนของสีหน้าที่แต่งไว้อย่างไร หากผู้ที่จัดแสงมีความสามารถและความชำนาญสามารถใช้การจัดแสงเป็นองค์ประกอบที่เสริมให้ภาพที่ปรากฏทางโทรทัศน์นั้นสวยงามและช่วยส่งเสริมบุคลิกลักษณะของนักแสดงหรือผู้ประกาศให้ดูดี แต่ถ้าผู้จัดแสงนั้นไม่มีทักษะที่ดี ภาพที่ปรากฏไม่ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้ออกรายการ เพราะการจัดแสงที่ไม่ดีสามารถทำให้ใบหน้าผู้ออกรายการเป็นมันวาวเพราะเกิดการสะท้อนแสงหรือโทนสีผิวเปลี่ยนไปได้ดังกล่าวในเนื้อหาต่อจากนี้ไป ช่างแต่งหน้าจึงควรมีการประสานงานที่ดีระหว่างผู้กำกับแสง และผู้กำกับรายการ

การถ่ายทำรายการโทรทัศน์ นั้นมีทั้งการถ่ายทำภายในสตูดิโอที่มีการสร้างฉากและใช้การจัดแสง ดังนั้นรายการเหล่านี้ก็สามารถเน้นและกำหนดไฟเป็นตำแหน่งที่แน่ชัดได้ แต่ขณะเดียวกันก็มีทั้งการถ่ายทำรายการนอกสถานที่ด้วย โดยมากหากเป็นเวลากลางวันก็พึ่งแสงธรรมชาติจากแสงอาทิตย์เป็นแสงหลัก และใช้แสงไฟช่วยเสริม อย่างไรก็ตามลักษณะการถ่ายทำทั้งสองส่วน ความเข้มของแสงก็ดี โทนแสงก็ดี ตำแหน่งการจัดแสงล้วนแต่สามารถมีผลกระทบต่อการแต่งหน้า ผู้เป็นช่างต้องให้ความเอาใจใส่ต่อสิ่งเหล่านี้ให้มากหากมีการทดลองซ้อมก่อนการบันทึกเทป ช่างแต่งหน้าควรอย่างยิ่งที่ต้องคอยตรวจตราจาก

จอภาพที่ผู้กำกับใช้ดูในการถ่ายทำ และหากสามารถตรวจตราผลงานของตนจากภาพที่ออกอากาศจริงทางโทรทัศน์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข ช่วยให้ผลงานมีประสิทธิภาพสูง

มุมของแสงที่ส่องสามารถสร้างผลกระทบให้ใบหน้าดูเปลี่ยนไปได้แตกต่างกันออกไป ร็วรอยอาจถูกทำให้เห็นเด่นชัดขึ้นหรือดูจางหายไปได้ ยกตัวอย่างเช่น

แสงด้านข้างลบลักษณะสัดส่วนของใบหน้าทำให้
รูปหน้าและสัดส่วนไม่ชัดเจน ในขณะที่อีกด้านหนึ่งของใบ
หน้ามืดดำ

แสงด้านล่างสร้างความรู้สึกแปลกประหลาด ดูน่า
กลัว เพราะการสะท้อนของเงาที่ไม่เป็นลักษณะธรรมชาติ

แสงด้านบนสร้างเงาที่บริเวณตา ร่องตา ใต้จมูก
และบริเวณช่วงปาก ร่องที่ชัดเจนเหล่านี้ทำให้ดูมีอายุ หน้า
ตาหม่นหมอง

แสงที่จัดอย่างสมดุลย์ ให้ภาพโดยรวมที่ดีแก่รูป
หน้าและองค์ประกอบต่างๆบนใบหน้า

จากตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ระดับความเข้มของการแต่งหน้าต้องพิจารณาจากระดับความเข้มของแสงที่ใช้ในการถ่ายทำ แสงไฟที่แรง ล้วนจ้ามาก ๆ ทำให้สีสันทันของใบหน้านั้นซีดจางลง ภาพที่ปรากฏทางโทรทัศน์ดูแตกต่างจากที่เห็นตัวจริง รูปหน้าของผู้ถูกแต่งหน้าไม่ปรับสีรองพื้นให้ดีทำให้ใบหน้าดูแบน และอ้วนกลมกว่าตัวจริงได้ ไฟที่แรงจ้า ควรแต่งหน้าให้เข้มเพื่อไม่ให้แสงไฟลบสีสันทันจนซีดจาง และโดยทั่วไปไฟที่นุ่ม ๆ ไม่แรงจ้าไปได้ดีกับการแต่งหน้าที่ไม่เข้ม เป็นโทนอ่อนมากกว่า

แสงในขณะที่ถ่ายทำนั้นยังก่อให้เกิดการสะท้อนกลับของแสงจากผู้ถูกถ่ายทำเข้าสู่กล้องในขณะที่ถ่ายทำ ดังนั้นในการแต่งหน้าทางโทรทัศน์โทนสีผิวเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงอย่างยิ่ง ควรลงโทนสีรองพื้นให้มีความใกล้เคียงกับสีธรรมชาติของผู้ถูกแต่งให้มากที่สุด แต่สามารถปรับความเข้มอ่อนได้ บางครั้งการเลือกสีสันทันที่ใช้ในการแต่งหน้าควรพิจารณาเรื่องของอุณหภูมิของสีและสีของแสงแสง สีโทนเย็น (คือ สีมีโทนสีน้ำเงินผสมอยู่) มีแนวโน้มที่แสดงลักษณะของสีฟ้ามากเกินไปในสื่อโทรทัศน์ โดยเฉพาะกับลักษณะแสงที่มีอุณหภูมิสูง ๆ (ไฟที่มีโทนสีน้ำเงิน) ดังนั้นเพื่อความเหมาะสม สำหรับแสงไฟที่มีอุณหภูมิสูง ๆ อาจต้องการโทนสีในการแต่งหน้าที่เป็นโทนสีอุ่นมากกว่าโทนสีเย็น

ในอีกด้านหนึ่งสีโทนอุ่น (โทนสีที่มีเนื้อสีผสมของ สีแดงส้ม สีส้มอมน้ำตาล หรือสีแทน) เป็นโทนสีที่เหมาะสมกับการแต่งหน้าทางโทรทัศน์มากกว่าเพราะช่วยให้สีสันทันที่ดูสดใส โดยเฉพาะกับคนที่ผิวสีคล้ำและโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผิวของคนไทย แต่อย่างไรก็ตามหากการจัดแสงนั้นเป็นลักษณะของแสงที่มีอุณหภูมิต่ำ ๆ (แสงที่มีสีส้มปนมาก) การแต่งหน้าที่เป็นโทนสีเย็นช่วยทำให้ดูดีกว่าที่ใช้โทนสีอุ่นเหมือนกัน

นอกจากนี้แสงอาจมีผลกระทบต่อองค์ประกอบอื่นที่สามารถกระทบต่อมายังการแต่งหน้าได้อีกอย่างเช่น ฉาก บางครั้งแสงส่งผลกระทบต่อสีของฉากและสะท้อนกลับเข้ามาสู่ใบหน้าทำให้สีผิวของใบหน้านั้นเปลี่ยนแปลงไปได้ถ้าผู้นำเสนอรายการหรือนักแสดงผู้นั้นอยู่ใกล้กับฉากมากเกินไป เช่น พื้นผนังสีเขียวส่งโทนสีออกเขียวๆ ไปยังในหน้าทำให้สีหน้าผู้ประกาศหมองคล้ำ วิธีแก้ในส่วนนี้ไม่จำเป็นต้องปรับการแต่งหน้าใหม่ เพราะเพียงแค่ให้ผู้นำเสนอรายการนั้นย้ายตำแหน่งออกมาให้ไกลจากฉากนั้นมากขึ้นก็เพียงพอ นอกจากนี้สำหรับฉากแบบโครมาคีย์ (Chroma Key) เป็นฉากสีน้ำเงิน ที่สามารถใช้เทคนิคการซ้อนภาพที่ต้องการลงบนฉากได้ การแต่งหน้าสำหรับการใช้ฉากเช่นนี้ต้องระมัดระวังเช่นกัน ไม่ควรเลือกสีเครื่องสำอางที่เป็นโทนเย็นมากเกินไปเพราะสีที่ปรากฏบนจอภาพแปรเปลี่ยนไปได้

เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายและทรงผม

ส่วนนี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญและมีผลต่อการแต่งหน้าในโทรทัศน์อย่างมาก เครื่องแต่งกายมีผลกระทบต่อสีและการตอบสนองของการแต่งหน้า

เสื้อผ้าโทนสีอ่อนๆ แสงไฟที่นุ่มนวลทรงผมที่เป็นทรงธรรมชาติไม่ใช่ทรงผมออกงาน หรือเป็นพิธีการ และฉากหลังที่เรียบสีสันสบายตาก็ควรแต่งหน้าแบบอ่อนๆ เป็นธรรมชาติ ในขณะที่แสงไฟแรง เสื้อผ้าโทนสีฉูดฉาด ทรงผมแบบออกงานพิธีและฉากหลังที่สีสันสดใส สะดุดตา ก็ควรแต่งหน้าให้โทนเข้มขึ้น ทั้งหมดนี้เพื่อให้เข้ากับบรรยากาศรอบข้าง ให้ความกลมกลืน

โดยทั่วไปแล้วนั้นสีของเสื้อผ้ามีผลต่อการตัดสินใจเลือกสีสันทที่ใช้ในการแต่งหน้า ส่วนแบบของเสื้อผ้าและทรงผมมีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบการแต่งหน้าและ น้ำหนักความเข้มอ่อนของสีสันบนใบหน้า ช่วงแต่งหน้าในสื่อโทรทัศน์มักตัดสินใจให้น้ำหนัก และความเข้มอ่อนของสีสันเครื่องสำอาง เปลี่ยนแปลงไปตามระดับความเป็นพิธีการของ แบบเสื้อ ถ้าแบบเสื้อเป็นชุดงานราตรี ก็แต่งหน้าให้เข้มขึ้น ถ้าแบบเสื้อเป็นแบบลำลองก็แต่ง ให้สีสันอ่อนลง

อย่างไรก็ตามองค์ประกอบในส่วนนี้เป็นส่วนที่ไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน เพราะเป็น อิทธิพลทางความรู้สึกว่าทำอะไรจึงเหมาะสม และการตัดสินใจนั้นขึ้นอยู่กับความคิดและ ความต้องการของผู้ถูกแต่งหรือผู้ที่มีส่วนสำคัญในการควบคุมงานอย่างเช่นผู้กำกับการแสดง

มุมมองของผู้ชม

ผลงานสีอมวลชนนั้นทำที่สุดแล้วถูกตัดสินโดยท่านผู้ชม แต่ความแตกต่างของสื่อ แต่ละสื่อทำให้ผู้ชมมีมุมมองในการชมที่แตกต่างกันออกไปและสิ่งนี้ก็ปัจจัยหนึ่งที่เข้ามา มีส่วนต่อการแต่งหน้าในสื่อมวลชนแต่ละสื่อ

ในการแสดงละครนั้นผู้ชมแต่ละท่านต่างมีตำแหน่งในการรับชมที่ถูกระบุไว้แล้วและ แต่ละท่านก็อยู่ในตำแหน่งที่แตกต่างกันไป มุมมองของผู้ชมละครนั้นเป็นมุมมองภาพโดยรวมทั้งหมดของการนำเสนอในงานนั้นๆ และนอกจากนี้การชมละครเป็นการชมการแสดงสด และมีเรื่องระยะทางระหว่างผู้แสดงและผู้ชมที่ต้องคำนึง ทำให้การแต่งหน้านั้นต้องแต่ง เข้มมากเพื่อให้ผู้ชมที่อยู่ในระยะไกลได้มีโอกาสเห็นด้วย ในขณะที่สื่อโทรทัศน์นั้นผู้ชมได้รับ ชมจากจอทีวีที่ถ่ายทอดภาพอันเกิดจากจินตนาการของผู้กำกับ การเคลื่อนไหวบนจอ นั้นต่างจากละครเวที เพราะกล้องสามารถถ่ายทอดได้จากมุมมองในด้านต่างๆแม้ในมุมมองที่ ในความเป็นจริงแล้วไม่สามารถมองเห็นได้ อย่างเช่น ภาพจากใต้ทะเลลึก ภาพจากเครื่องบิน หรือเฮลิคอปเตอร์ นอกจากนี้กล้องยังสามารถเปลี่ยนมุมมองของภาพ ระยะภาพใน

ขนาดที่แตกต่างออกไปได้ ภาพใกล้ ภาพไกล มุมกว้าง มุมแคบ และความหลากหลายเหล่านี้สามารถจับภาพของใบหน้าผู้แสดงและผู้นำเสนอในหลากหลายลักษณะโดยเฉพาะสามารถถ่ายในระยะใกล้ชิด

การแต่งหน้าทางสื่อโทรทัศน์จึงต้องการความปรารถนาอย่างมากเพื่อให้ภาพที่ปรากฏนั้นดูดีที่สุดสมจริงที่สุดไม่ว่าการแต่งหน้านั้นเป็นการแต่งหน้าแบบธรรมดาหรือการแต่งเพื่อสร้างบุคลิกภาพต่างๆ เพราะภาพในระยะใกล้สามารถถ่ายทอดรายละเอียดบนใบหน้าได้อย่างชัดเจน ทั้งส่วนที่ดีและด้อย ซึ่งหากไม่ระวังตั้งแต่ในช่วงถ่ายทำจนเมื่อออกอากาศไปแล้วนั้นย่อมหมายความว่าไม่สามารถแก้ไขสิ่งใดได้แล้ว และเมื่อเทียบกับภาพยนตร์แล้วแม้มีลักษณะการนำเสนอภาพบนจอเหมือนกัน แต่ขนาดของภาพที่ปรากฏนั้นแตกต่างกัน ภาพทางโทรทัศน์เป็นขนาดเล็กกว่าทางภาพยนตร์มากความกระจ่างชัดของภาพทางโทรทัศน์ย่อมไม่เทียบเท่ากับภาพยนตร์ และเมื่อเทียบกับการแสดงละครเวทีที่ระยะความใกล้ไกลไม่ทำให้ผู้ชมนั้นระวังหรือให้ความสนใจต่อรายละเอียดในการแต่งหน้ามากนัก และทำให้ขาดความชัดเจนในการนำเสนอ และหากเมื่อเทียบกับการแต่งหน้าในสื่อสิ่งพิมพ์โดยเฉพาะทางด้านนิตยสารความสมบูรณ์ของภาพที่นำเสนอยิ่งแตกต่างกัน การถ่ายภาพนั้นสามารถแสดงภาพได้อย่างใกล้ชิดและชัดเจน จนบางครั้งสามารถแสดงถึงข้อบกพร่องของผู้เป็นนางแบบอย่างเช่นริ้วรอยบางที่ หรือ อาจเกิดจากช่างทาปากเบี้ยว ขอบปากไม่เนียนสวย แต่สิ่งเหล่านี้สามารถนำมาตกแต่งใหม่ให้ผลงานออกมาสมบูรณ์ตามที่ตนเองนั้นตั้งใจไว้ได้ด้วยการแต่งภาพ ก่อนที่นำไปพิมพ์จริงปรากฏสู่สายตาผู้ชม ความแตกต่างกันในแต่ละสื่อเช่นนี้เป็นส่วนทำให้การแต่งหน้านั้นมีลักษณะที่แตกต่างกันไป แม้โดยพื้นฐานของการแต่งหน้านั้นไม่แตกต่างกันก็ตามที่

และจากที่กล่าวมาแล้วนั้นในปัจจุบันนั้นสื่อโทรทัศน์ การแต่งหน้าเน้นความเป็นธรรมชาติและดูสมจริงในแต่ละบทบาท ซึ่งผิดจากแต่ก่อนมาที่เน้นการปกปิดเป็นส่วนสำคัญในสื่อโทรทัศน์การถ่ายทำนั้นใช้ระยะเวลาช่วงสั้นๆ เหตุการณ์ที่นำเสนอมักเป็นเรื่องราวจากข่าวในชีวิตประจำวัน ซึ่งผิดจากการสร้างภาพยนตร์ที่ต้องใช้เงินทุนสูง บางครั้งงานที่ประณีตก็ใช้ระยะเวลาในการถ่ายทำยาวนาน ระยะเวลาการผลิตที่แตกต่างกันเช่นนี้ส่งผลให้การแต่งหน้าในสื่อโทรทัศน์สามารถใช้รูปแบบการแต่งหน้าที่เปลี่ยนไปตามสมัยนิยมได้มากกว่าการแต่งหน้าในสื่อภาพยนตร์ เพราะหากเน้นการแต่งหน้าที่ตามแนวแฟชั่น บางครั้งเมื่อนำออกฉายการแต่งหน้าตามแฟชั่นในช่วงนั้นมีรูปแบบที่แปรเปลี่ยนไปก็อาจกลายเป็นสิ่งที่ล้าสมัยเช่นกัน

วิเคราะห์การแต่งหน้าในแต่ละประเภทรายการทางโทรทัศน์

1. รายการประเภทข่าวโทรทัศน์

ลักษณะการนำเสนอข่าวโทรทัศน์ในแต่ละสถานีมีลักษณะใกล้เคียงกัน คือนำเสนอทั้งข่าวภาคเช้า ข่าวเที่ยงวัน ข่าวภาคบ่าย และข่าวภาคค่ำ ลักษณะการทำงานของช่างแต่งหน้าที่พบ รับผิดชอบในช่วงเวลาที่ตกลงไว้กับทางสถานี ซึ่งไม่มีช่างอยู่ประจำคอยแต่งหน้าให้ผู้ประกาศทุกวัน ดังนั้น ผู้ประกาศที่ต้องออกอากาศในช่วงที่ช่างแต่งหน้าไม่อยู่ ต้องรับผิดชอบการแต่งด้วยตนเอง และนอกจากนี้เจ้าหน้าที่แต่งหน้าประจำรายการโดยส่วนมากทำงานสลับๆไปมา สองท่าน หรือสามท่าน สลับวันกันตามความสะดวกของผู้เป็นช่างแต่งหน้า ด้วยสาเหตุนี้ทำให้ลักษณะการแต่งหน้าของผู้ประกาศอาจมีความแตกต่างกันไป แต่อย่างไรก็ตามช่างแต่งหน้าได้มีการตกลงถึงรูปแบบการแต่งหน้าที่คล่องจองกันก่อน และผู้ประกาศนั้นก็จำเป็นต้องเรียนรู้ที่แต่งให้ตนเองเพื่อในกรณีที่ต้องออกไปทำข่าวนอกสถานที่หรือช่างแต่งหน้าไม่สามารถแต่งให้ได้ เพื่อไม่ให้ผู้ประกาศดูแตกต่างมากเกินไปในแต่ละวัน

1.1 การแต่งหน้าผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ช่อง 3

จากการสัมภาษณ์ช่างแต่งหน้าประจำสถานี คุณเกศรา กองแก้ว คุณเกศราได้ให้ข้อมูลว่าการแต่งหน้าข่าวนั้นมีแนวคิดที่ทางรายการได้กำหนดไว้ให้แล้ว ซึ่งตอนที่เข้ามาปฏิบัติงานใหม่จำเป็นต้องมีการคุยกับผู้จัดก่อนแล้วว่าต้องการให้แต่งหน้าผู้ประกาศในลักษณะเช่นไร ซึ่งการเปลี่ยนแปลงใดที่เกิดขึ้นของรายการ เช่น เปลี่ยนฉาก เปลี่ยนไฟ หรือ อื่นๆ ต้องมีการตกลงกันใหม่ในแต่ละครั้ง นโยบายของทางผู้จัดเกี่ยวกับการแต่งหน้าผู้ประกาศนั้นให้แต่งเพื่อให้ผู้ประกาศดูดีที่สุดในเมื่อออกกล้องโทรทัศน์ ให้แสดงออกถึงความสดใสมีชีวิตชีวา และดูสวยงาม ซึ่งคุณเกศากล่าวว่าการแต่งหน้าที่ช่อง 3 สามารถใช้สีสันทันได้ค่อนข้างหลากหลายแต่อย่างไรก็ตาม ลักษณะของงานข่าวเป็นกรอบที่ล้อมการแต่งหน้าไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้มากนัก เพราะคุณเกศาคิดว่าการแต่งหน้าผู้ประกาศควรช่วยให้ดูมีความน่าเชื่อถือ การเล่นสีสันทันมากเกินไป หรือตามลักษณะแฟชั่น เป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม หรือ ถ้าแต่งให้ผู้ประกาศดูเด็กๆ ดูใสๆ อาจทำให้ผู้ดูรู้สึกได้ว่าผู้ประกาศขาดความเป็นมืออาชีพในการทำงาน นอกจากนี้ คุณเกศาก็ให้ความเห็นว่าการแต่งหน้านั้นผู้เป็นช่างต้องช่วยรักษารูปลักษณ์ของแต่ละคนเอาไว้ว่า สไตลิ่งใครก็สไตลิ่งผู้นั้นเพราะเวลาอ่านข่าวคนดูสามารถจำหน้าตาของผู้ประกาศมากกว่าจำ

ชื่อ ดังนั้นตัวผู้ประกาศเองจึงไม่ต้องการให้ข้างเปลี่ยนแปลงการแต่งหน้าไปมามากนัก ซึ่งคุณเกศได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการแต่งหน้าของผู้ประกาศไว้ดังนี้

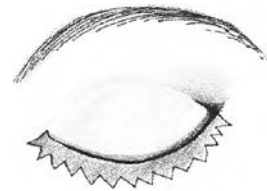

การแต่งหน้าของคุณจินดารัตน์ เจริญชัยชนะ ผู้ประกาศข่าวประจำสถานีโทรทัศน์นั้น ไม่จำเป็นต้องแก้ไขรูปหน้าใดๆ เพราะรูปหน้าโดยรวมดีอยู่แล้วเป็นรูปหน้าสไตล์น่ารัก ตาโต ปากเล็ก จมูกหน้อย แต่เมื่อออกโทรทัศน์ ใบหน้าดูกลมกว่าตัวจริงซึ่งคุณเกศช่วยโดยการใช้อรงพื้นสีเข้มกว่าสีผิวจริงเล็กน้อยแล้วเมื่อปิดแก้มใช้สีปิดแก้มโทนสีน้ำตาลแทนได้บริเวณใต้กระดูกโหนกแก้ม แล้วใช้สีออกขาวแบบไม่มีมุกปิด บริเวณเหนือกระดูกโหนกแก้มทั้งนี้เพื่อต้องการช่วยให้บริเวณโหนกแก้มดูสูงขึ้น เวลาเขียนคิ้วนั้นคุณเกศใช้สีทาตาสีน้ำตาลได้ตามรูปคิ้วเพราะผมคุณจินดารัตน์นั้นออกสีน้ำตาลซึ่งช่วยให้ใบหน้า

ภาพที่ 5.1 คุณจินดา เจริญชัยชนะ

ดูอ่อนโยนขึ้นกว่าใช้สีดำ การแต่งตานั้น คุณเกศ

ใช้เทปตัดเป็นชิ้นเล็กๆติดที่บริเวณเปลือกตาเพื่อให้เห็นตาทั้งสองข้างแลดูเท่ากันจากนั้นแต่งตาด้วยสีเอิร์ทโทนซึ่งไม่เน้นแต่งเข้มแต่ใช้วิธีเน้นสีเข้มที่ปลายตาให้สูงขึ้นเล็กน้อย ซึ่งคุณเกศใช้ศัพท์ว่า จิกหางตา เพื่อช่วยให้รูปตาดูคม และเด่นขึ้นแต่ไม่ทำให้การแต่งหน้านั้นดูเข้ม จากนั้นจึงเขียนขอบตาซึ่งคุณเกศเขียนขอบตาข้างที่เล็กกว่าให้ใหญ่กว่าอีกข้างหนึ่ง

การทำปากและปิดขนตานั้นนั้นบางครั้งคุณจินดารัตน์เป็นผู้ทำเองซึ่งโดยปกติเลือกสีลิปสติกที่เป็นโทนสีเดียวกับเสื้อผ้า

คุณเกศรา สร้างบุคลิกคุณจินดารัตน์ให้มีลักษณะน่าเชื่อถือโดยการ แต่งหน้าที่ไม่เข้ม และใช้โทนสีแต่งหน้าเป็นโทนสีผสม ออกส้มอมชมพูและโทนน้ำตาลเพื่อให้ดูเป็นธรรมชาติ เมื่อเวลาออกโทรทัศน์

ภาพที่ 5.2 คุณพัชร์ศรี เบญจวรรณ

สำหรับการแต่งหน้าของคุณพัชร์ศรี เบญจวรรณ ซึ่งเป็นพิธีกรประจำรายการดูหนังฟังเพลง เป็นรายการหนึ่งของทางฝ่ายข่าวที่น่าเสนอความเป็นไปในแวดวงการบินไทย บรรยากาศรายการเป็นลักษณะสบายๆ สีสันจากดูสดใส ลวดลายชัดเจน และการแต่งกายของพิธีกรเป็นลักษณะแบบลำลอง ดังนั้นการแต่งหน้าของผู้ประกาศประจำรายการจึงค่อนข้างที่มีอิสระในการใช้สีสันทันทีค่อนข้างมากกว่าเมื่ออ่านข่าว

สีรองพื้นที่เลือกใช้นั้นมีสีเข้มกว่าสีผิว และปิดผิวด้วยสีทาตาออกน้ำตาลตามรูปคิ้วที่กันไว้ การแก้ไขใบหน้านั้นไม่มีส่วนใดต้องแก้ไขเป็นพิเศษ นอก

จากรูปตาที่ดูลึกและยาวรี ซึ่งหากแต่งหน้าไม่ระวังทำให้ดวงตานั้นดูดี เมื่อเวลาออกกล้องโทรทัศน์ คุณเกศจึงใช้วิธีแต่งตาด้วยสีอ่อนบริเวณ กลางตา แล้วจึงวกกลับมาที่บริเวณหัวตาจากนั้นก็ใช้ภูกันจุ่มน้ำมาแต้มสีทาตาโทนสีเข้มเขียนเป็นเส้นขอบตาให้บางและเส้นเรียวยาวเล็กเพื่อเน้นเส้นตาทั้งขอบตาบนและล่างแล้วจึงปิดมาสคาร่า สีลิปสติกที่ใช้มักเป็นสีเข้มมากกว่าสีอ่อน ทั้งนี้เพราะฉากและแสงไฟอาจกลบสีปากให้ดูซีดซีขาวได้ แต่ไม่ใช่สีที่สด และเด่นมากนัก เพราะบรรยากาศของรายการไม่เหมาะกับการแต่งหน้าที่มีสีชัดเจนและสีเข้มมากนัก

การสร้างบุคลิกของคุณพัชร์ศรีนั้น คุณเกศต้องการให้ดูสวยงามสดใส เพื่อให้เหมาะสมกับฉากและเนื้อหาสาระที่น่าเสนอ จึงไม่แต่งหน้าให้เข้มมากนักและเลือกใช้โทนสีลิปสติกที่มีสีสดใสหรือออกเข้มเช่นโทนสีแดงๆ ที่ไม่ดูฉูดฉาดนัก

รูปหน้าคุณอรปรียาเป็นรูปหน้าแบบไทยๆ และมีผิวหน้าที่ดี การลงรองพื้นลงให้บางๆ คุณเกศกล่าวว่าลักษณะโครงหน้าและบริเวณตาของคุณอรปรียา ผู้ที่มีรอยเหมือนคล้ายรอยคล้ำจะเน้นลงรองพื้นสีอ่อนๆ ให้บริเวณใต้ตาเพื่อช่วยให้รอบตาดูสดใสขึ้นและไม่เขียนเส้นขอบตาล่างให้เพื่อไม่เน้นตาจนเกินไปนัก การปิดแก้มปิดไปตามแนวโหนกแก้ม

ภาพที่ 5.3 คุณอรปริยา นุ่นศาสตร์

คุณเกศใช้มาสคาร่าโทนสีชมพูปิดไปตามรูปคิ้วเพื่อลดความเข้มของสีคิ้วให้จางลง ทั้งนี้เพราะสีคิ้วเข้มเกินจนเด่นเมื่อมองโดยรวมซึ่งทำให้ใบหน้าดูไม่สมดุลเมื่อเวลาออกกล้อง

เพื่อสร้างบุคลิกผู้ประกาศของคุณอรปริยา คุณเกศใช้วิธีการแก้ช่วงตาให้ดูสดใสขึ้นและปรับความเข้มของคิ้วให้จางลง

สำหรับการแต่งหน้าคุณรัตติยากร ริมสินธุ เป็นผู้หญิงที่มีผิวขาวมาก ซึ่งผู้ดูแลโทรทัศน์ส่วนใหญ่มักจัดว่าเป็นคนผิวขาว ตาโตๆ คุณเกศกล่าวว่า คุณรัตติยากรไม่ชอบแต่งหน้าเข้ม ต้องการแต่งให้ดูบางที่สุดและไม่เน้นสีสันทัน ดังนั้นชอบใช้รองพื้นโทนสีเดียวกับสีผิว แต่ในฐานะผู้เป็นช่างแต่งหน้า คุณเกศรู้สึกว่าการหากเป็นไปได้การใช้สีรองพื้นที่เข้มกว่าสีผิวจริงเล็กน้อยทำให้หน้าดูสดใส เพราะโดยทั่วไปแล้วหากผิวโดนแสงไฟที่ค่อนข้างจ้าส่อง ความเข้มของสีผิวก็ลดลง ใกล้เคียงกับสีผิวจริง สำหรับคิ้วนั้นคิ้วเดิมหนาซึ่งต้องกันคิ้วให้ดูเรียวยาว

ภาพที่ 5.4 คุณรัตติยากร ริมสินธุ

แต่ผู้ดูแลต้องการให้คิ้วดูเป็นธรรมชาติจึงไม่กันมากนักและเขียนไปตามรูปคิ้วที่มีเดิม จากนั้นแต่งตาด้วยสีอ่อน ปิดมาสคาร่าเล็กน้อย ปิดแก้มเพียงบางๆตามแนวโหนกแก้ม สีปากคุณเกศใช้หลักเดียวกับแต่งทำนองอื่นคือดูความเหมาะสมของสีผิวและสีเสื้อผ้า

ในความคิดเห็นของผู้วิจัยจากการสังเกตจากภาพทางโทรทัศน์ ผู้วิจัยเห็นด้วยว่าสีหน้าของคุณรัตติยากรดูดีชาวซึ่งทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าการปิดแกมนั้นบางเกินไป ในขณะที่สี

คิ้วเข้มจนดูไม่ค่อยสมดุลงามเมื่อมองภาพโดยรวมทั้งหมดซึ่งหากสามารถลดความเข้มของคิ้วได้ ผู้วิจยคาดว่าเป็นหน้าของผู้ประกาศเมื่อออกกล้องโทรทัศน์แลดู นุ่มนวลขึ้น

การแต่งหน้าคุณรัตติยากรในฐานะผู้ประกาศ คุณเคยใช้น้ำหนักสีและสีส้น ที่อ่อน และแก้ไขรูปคิ้วให้เป็นรูปทรงให้เรียบขึ้น

คุณพิมลวรรณ ศุพยางค์ ผู้ประกาศข่าวประจำสถานีช่อง 3 และผู้ประกาศข่าวช่วง รายการ 180วินาที เป็นอีกท่านหนึ่งที่คุณเคยรับผิดชอบการแต่งหน้าให้ คุณเคยกล่าวว่าคุณ พิมลวรรณนั้นมีรูปร่างที่ผอม โครงหน้าดูตบ โหนกแก้มสูง และตาโต รูปหน้าลักษณะเช่นนี้

ให้ความรู้สึกที่แข็งมากกว่าอ่อนหวาน ประกอบกับรูปตา เมื่อเวลาออกโทรทัศน์คุณเคยรู้สึก ว่าดู ดูดิ่งนั้น ไม่แก้ไขรูปหน้าด้วยการทำแสงเงา ในชั้น ตอนลงครีมนองพื้นเพื่อไม่ให้โครงหน้าดูชัดจนกว่าเดิม ปิดคิ้วไปตามรูปคิ้วแต่แต่งสีตรงช่วงปลายคิ้วให้ดูเส้น ใหญ่กว่าคิ้วจริง เนื่องจากรูปคิ้วเดิมถูกกันจนหางคิ้ว เรียวจนเป็นเส้นบางมาก เมื่อเวลาออกกล้อง ดูจางจน คล้ายคิ้วหาย และเมื่อแต่งตาทาสีอ่อนใช้ภูกันจุ่มน้ำ และสีทาตาเขียนเป็นเส้นขอบตาเพื่อให้ดูเป็นธรรมชาติ คุณเคยไม่ต้องการเน้นรูปตาให้เด่นนักเพราะเกรงว่า ทำให้ ใบหน้าดูดู นอกจากนี้เมื่อเขียน

ภาพที่ 5.5 คุณพิมลวรรณ ศุพยางค์ รูปปากคุณเคยแก้ไขด้วยการไม่เขียนปากบนเต็มปากแต่ เขียนให้เล็กกว่าปากจริงเล็กน้อย ส่วนปากกลางเขียนบให้ เต็มเพื่อให้รูปปากแลดูเป็นทรงปากกระชับ เหมือนใบ หน้าดูยิ้ม

นอกจากนี้สิ่งที่ช่วยให้ใบหน้า คุณพิมลวรรณ ดู หวานขึ้น ก็คือการเลือกใช้สี ด้วยความที่คุณพิมลวรรณ เป็นผู้ที่ผิวขาว จึงทำให้สามารถเลือกใช้สีได้อย่างหลากหลาย เช่นสีโทนฟ้า โทนม่วงที่ออก สีใๆ อ่อนๆ มีทั้งสีลิปสติกและสีตา ทำให้ใบหน้าผู้ถูกแต่งสดใสและอ่อนโยนขึ้น

รหัสการแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิกให้คุณพิมลวรรณคือ ลดความแข็งและความดูของ ช่วงตาและปากลงและเลือกใช้สีที่เป็นโทนสดใสเพื่อช่วยให้บุคลิกดูอ่อนหวาน

คุณเกศรา พูดถึงการแต่งหน้าของผู้ประกาศชายไว้ว่า เป็นวิธีการแต่งหน้าพื้นฐานที่ง่าย ๆ และโดยปรกติแล้ว ผู้ประกาศชายส่วนใหญ่มักดูแลตัวเอง พวกเขามีแป้งทูเวียสีผิวสำหรับตนเองเองใช้ และทาลิปมันเล็กน้อยเมื่อต้องออกกล้อง แต่ก็มีผู้ประกาศชายบางท่านที่ให้คุณเกศแต่งให้ประจำ คือคุณธัญญะ วงศ์นาค ผู้ประกาศข่าวกีฬา

ใบหน้าคุณธัญญะมีเนื้อแก้มเยอะ จึงต้องใช้สีรองพื้นที่ค่อนข้างเข้มบริเวณกรอบ

รอบหน้า ส่วนบริเวณกลางหน้าใช้สีรองพื้นที่กลมกลืนกับผิว เพื่อแก้มหน้าไม่ให้ดูแบน จากนั้นปิดคิ้วให้เป็นระเบียบ และใช้สีทาตาสีน้ำตาลอ่อนๆ ทาที่เปลือกตาบางๆ เพื่อไม่ตาดูบวมเวลาที่ถูกไฟส่องหน้า จากนั้นใช้ลิปสติกสำหรับผู้ชายซึ่งเป็นสีโทนน้ำตาลเก๋ๆ บางๆ เพื่อไม่ให้ปากดูซีดเซียว

วิธีการสร้างบุคลิกผู้ประกาศให้คุณธัญญะ
คุณเกศใช้วิธีแก้ไขรูปหน้า

การแต่งหน้าทั้งผู้ประกาศชายและผู้ประกาศหญิงนั้น คุณเกศคำนึงถึงความสวยงามตามสมควร เพราะทางรายการต้องการให้ผู้ประกาศมีบุคลิกที่ดีที่สุดในขณะเดียวกันลักษณะของรายการข่าวก็ไม่ใช้รายการที่สามารถใช้รูปแบบการแต่งหน้า และสีสันทันทีหลากหลายได้ แนวการแต่งหน้าจึงเป็นในลักษณะ สดใส เป็นธรรมชาติ และสร้างความน่าเชื่อถือให้ผู้ประกาศ จากจุดประสงค์ที่วางไว้เช่นนี้หลักที่ใช้กับการแต่งหน้าให้กับผู้ประกาศทุกท่าน คือ

- แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆที่คุณเกศคิดว่าช่วยให้นักบุคลิกผู้ประกาศดูดีขึ้นไม่เหมาะสมให้ผู้ประกาศ เช่น ทำให้ตาดูโตขึ้น แรเงาให้หน้าแลดูไม่กลม ไม่แบน
- ใช้รูปแบบการแต่งที่ไม่เข้มหนัก แต่ใช้วิธีเน้นให้องค์ประกอบแต่ละส่วนของใบหน้าแต่ละท่านเด่นชัดและเกิดความกลมกลืนทั้งใบหน้า (ไม่ใช่เน้นที่สีสันทันทีให้รู้สึกว่าการแต่งหน้าเข้ม) โดยเลือกใช้โทนสีที่เข้ากับผิวของแต่ละท่าน ที่โทนสีไม่เข้มหนัก
- จุดที่คุณเกศคิดว่ามีส่วนที่สามารถช่วยให้นักบุคลิกผู้ประกาศดูน่าเชื่อถือได้ส่วนหนึ่งคือ ไม่เปลี่ยนรูปแบบการแต่งหน้าหลากหลายตามแฟชั่น แต่เปลี่ยนสีที่ใช้มากกว่า โดยเฉพาะเรื่องสี ลิปสติก คุณเกศไม่ใช้สีที่เป็นโทนสีเดียว (หมายถึง สีที่มีค่าของสีหนักไปทางสีใดสีหนึ่งอย่างชัดเจน เช่น สีแดง สีส้ม สีชมพู) เพราะคุณเกศรู้สึกว่าสีเหล่านี้ดูเด่นและดูขาดไม่เหมาะที่ใช้ให้ผู้ประกาศข่าว แต่สีที่คุณเกศนิยมใช้เป็นโทนสีที่มีลักษณะ

ผสม อาทิ แดงอมส้ม ส้มอมน้ำตาลแต่เน้นไปทางโทนสีน้ำตาล เพราะรู้สึกว่ายโทนสีเหล่านี้ให้ภาพผู้หญิงทำงานที่กระฉับกระเฉง

ในการทำงานการควบคุมที่เข้ามากำหนดรูปแบบการแต่งหน้าที่คุณเกศใช้นั้นคือนโยบายของทางรายการ ที่ได้มีการตกลงกันเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้ประกาศมีว่าต้องเป็นเช่นไรเมื่อต้องออกกล้องโทรทัศน์ การกำหนดตรงนี้ขึ้นทำให้ช่างแต่งหน้าทำงานร่วมกันสามารถแต่งหน้าผู้ประกาศแต่ละท่านให้มีบุคลิกที่ออกมาในแนวใกล้เคียงกัน

ในข้อกำหนดอื่นนั้นมีบ้างที่เข้ามามีอิทธิพลต่อการทำงานและการตัดสินใจ คือเรื่องของแสงไฟ และตัวของผู้ประกาศเอง

การจัดแสงไฟมีผลต่อการแต่งหน้าเป็นอย่างยิ่งหากมีการปรับเปลี่ยนเกิดขึ้น ช่างแต่งหน้าต้องคอยติดตามตรวจสอบจากจอว่าการแต่งหน้าเปลี่ยนไปเช่นไร ซึ่งโดยปรกติการตรวจสอบจากจอเป็นสิ่งที่ต้องกระทำเป็นประจำอยู่แล้วแต่หากมีการเปลี่ยนแปลงในรายการก็จำเป็นต้องพิจารณาให้ละเอียดและนำไปปรับปรุง ในจุดนี้ช่างแต่งหน้าไม่มีหน้าที่ที่เข้าไปสั่งให้ช่างไฟแก้ไขแต่ตัวช่างแต่งหน้าเองที่ต้องแก้ไขการแต่งของตนให้เหมาะกับไฟ

อิทธิพลจากผู้ประกาศ เกิดจากความชื่นชอบในการแต่งหน้าในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเป็นการส่วนตัว และต้องการให้ผู้เป็นช่างทำตามที่ตนต้องการ กรณีเช่นนี้ คุณเกศมองว่าเป็นการประนีประนอม เป็นศิลปะของการทำงานร่วมกัน เพราะการเปลี่ยนแปลงใดๆในการแต่งหน้าเกิดขึ้นได้แต่ต้องขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของทั้งสองฝ่าย คือ ผู้ถูกแต่งกับผู้แต่งให้ หากเราสามารถหาจุดสมดุลระหว่างทั้งสองฝ่ายได้ การทำงานนั้นก็ราบรื่นไปด้วยดี

เมื่อกล่าวถึงความคิดสร้างสรรค์แล้วนั้น คุณเกศกล่าวว่า ในการตัดสินใจว่าแต่งอย่างไร เป็นอิสระทั้งหมดเพียงแต่การสร้างสรรค์แต่ละส่วนนั้นต้องมีจุดประสงค์ที่สร้างภาพออกมาให้ตรงกับแนวคิดที่ทางรายการมีอยู่ เพราะในการทำงานจริงๆแล้วไม่มีใครมากำหนดว่าต้องเขียนคิ้วอย่างไร ทาตาแบบไหน แต่คุณเกศเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเอง โดยปรกติใช้วิธีเลือกให้กลมกลืนกับสีและแบบเสื้อผ้าของแต่ละท่าน เพื่อให้ผู้ประกาศดูดีที่สุดเมื่อออกโทรทัศน์ ดังนั้นการตัดสินใจใดๆคำนึงถึงภาพที่ปรากฏบนจอเป็นหลักไม่ใช่วัดจากตัวจริง

1.2 การแต่งหน้าในรายการข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 7

คุณวีรยุทธ ปินตาเสน (คุณยุทธ) ช่างแต่งหน้าประจำรายการทำงานในนามของบริษัท PIAS ซึ่งมีช่างแต่งหน้าหลายท่านทำหน้าที่สลับกันตามช่วงเวลา ที่สะดวก ในช่วงรับงานแรกเริ่มนั้น ทางผู้แต่งกับทางรายการไม่มีการตกลงแนวการแต่งของผู้ประกาศก่อน จึงทำให้ช่างแต่งหน้าแต่ละคนต่าง ตั้งใจแสดงฝีมือของตนอย่างเต็มที่ และทำไปตามความต้องการของตนเป็นหลักสำคัญ แต่ต่อมา ทางเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่ควบคุมรายการ ได้ดึงทางฝ่ายแต่งหน้า ให้แต่งผู้ประกาศข่าวในฐานะที่เป็นผู้ประกาศข่าวไม่ใช่ในฐานะนางละคร ดังนั้นทางบริษัทจึงต้องมีการปรึกษาเพื่อตกลงแนวการแต่งหน้าของผู้ประกาศข่าวขึ้น ซึ่งลงความเห็นมาให้แต่งแบบเรียบง่าย ธรรมดา ไม่เน้นสีส้นและแฟชัน แต่ให้สื่อบุคลิกที่นุ่มนวล อ่อนหวาน และเน้นผิวหน้า (หมายถึงพยายามลงรองพื้นให้บางที่สุดเพื่อให้ดูเป็นธรรมชาติของผู้ประกาศแต่ละท่าน)

คุณวีรยุทธรับหน้าที่แต่งหน้าเฉพาะผู้ประกาศข่าวเท่านั้น ไม่รวมผู้ประกาศค้นรายการ ซึ่งการแต่งสำหรับทุกช่วงข่าวมีลักษณะเหมือนกันทั้งหมดและมีแนวการแต่งหน้าดังต่อไปนี้

สำหรับการแต่งหน้าของคุณ คันสนีย์ นาคพงศ์ ผู้ประกาศข่าวประจำข่าวภาคค่ำนั้น คุณวีรยุทธรู้สึกว่ ใบหน้าของคุณคันสนีย์ดูดีเมื่อเวลาออกกล้องโทรทัศน์ จึงเน้นแก้ไขที่การเขียนคิ้วไม่ให้เข้ม เพราะทำให้ตาดูดู นอกจากนี้ได้ใช้แต่งตาแก้ไขรูปตาทั้งสองข้างซึ่งไม่เท่ากันด้วยการที่แต่งตาข้างซ้ายให้เข้มกว่าอีกข้างนิดหนึ่ง โดยใช้สีทาตาโทนสีน้ำตาล แล้วไม่เขียนเส้นขอบตาล่าง แต่ใช้มาสคาร่าปิดบางๆเพื่อไม่ให้ เป็นเส้นขอบตาแข็งๆ จากนั้นแก้ไขบริเวณปาก ส่วนการแก้ไขรูปปากนั้น

ภาพที่ 5.7 คุณคันสนีย์ นาคพงศ์ คุณยุทธกล่าวว่าไม่ใช่เป็นเพราะปากผู้ประกาศไม่สวย แต่เป็นเพราะลักษณะการพูดของผู้ประกาศที่ยกมุมปากข้างหนึ่งสูงขึ้นทำให้รูปปากดูเอียงๆ ดังนั้นเวลาเขียนปากไม่เขียนเป็นทรงแหลมและเน้นมุมชัดเจน แต่ช่วยด้วยการวาดปากเป็นทรงกลมแทน

ในส่วนการปิดแก้มนั้นปิดเป็นแนวไปตามโหนกแก้มธรรมดา

การสร้างบุคลิกผู้ประกาศให้คุณศันสนีย์ ดูอ่อนหวานขึ้นคุณยุทธเน้นการแก้ไขที่คิ้วและตาไม่ให้เข้ม และแก้ไขรูปปากให้เป็นทรงกลม

ในกรณีของการแต่งหน้าคุณนิลวรรณ พาณิชย์ รุ่งเรือง ผู้สื่อข่าวประจำช่อง 7 สี คุณยุทธแก้ไขรูปหน้าคุณนิลวรรณด้วยการใช้รองพื้นสีเข้มลบบริเวณกรอบรอบหน้าและช่วงกรามและใช้สีอ่อนบริเวณช่วงแก้มและบริเวณใต้ตาเพราะเป็นรูปหน้าที่เห็นส่วนกรามชัด ทำให้ดูแข็ง หากใช้แรงงาในการแต่งหน้าช่วยทำให้รูปหน้าดูนุ่มนวลขึ้น นอกจากนี้คุณยุทธมองว่าช่วงระหว่างคิ้วและตาคคุณนิลวรรณห่างเกินไปจึงใช้วิธีไล่หัวคิ้วบางๆเข้ามาตามแนวสันจมูกและส่วนตาแต่งด้วยสีน้ำตาลเข้ม เขียนหางตาให้เล็กน้อยและทาปากตามรูปปากโดยปรกติ

ภาพที่ 5.8 คุณนิลวรรณ พาณิชย์รุ่งเรือง

การสร้างบุคลิกที่นุ่มนวลอ่อนหวาน ให้คุณนิลวรรณ คุณยุทธใช้การแก้ไขรูปหน้าเพื่อลบความแข็งของโครงหน้า และสร้างสมดุลช่วงคิ้วและตาให้

ภาพที่ 5.9 คุณนิตรา นาทองบ่อ

คุณยุทธรับหน้าที่แต่งหน้าให้ คุณนิตรา นาทองบ่อ ผู้ประกาศข่าวช่วงระหว่างวัน เนื่องจากวันที่เก็บข้อมูลคุณนิตรามีตารางอ่านข่าวภาคเช้า จึงทำให้คุณนิตราจำเป็นต้องแต่งหน้าด้วยตนเอง คุณยุทธมาเพิ่มเติมให้อีกเล็กน้อย คุณยุทธใช้เพียงแป้งทู่เวย์ลงทั่วหน้าแล้วจึงเพิ่มเติมสีคิ้วด้วยสีออกน้ำตาลบางๆ แต่งสีดำเพิ่มเติมด้วยสีน้ำตาล จากนั้นจึงปิดแก้มตามแนวโหนกแก้ม ใช้สีทาตาสีสว่างในช่วงเหนือกระดูกโหนกแก้มเป็นไฮไลท์บางๆ

แล้วจึงทาปากด้วยโทนสีเดียวกัน คุณยุทธกล่าวว่าใบหน้าคุณนิตรา ดีอยู่แล้วไม่จำเป็นต้องแก้ไขอะไรเพิ่ม

การแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิกผู้ประกาศให้คุณอินทริา ใช้วิธีการแต่งหน้าปรกติไม่ต้องแก้ไขส่วนใด

สำหรับผู้ประกาศข่าวนอกสถานที่เช่นการแต่งหน้าคุณชุตติพันธ์ เสริมสวัสดิ์ศรี

ลงรองพื้นสีเข้มกว่าสีผิวเล็กน้อย ใช้รองพื้นสีอ่อนลงบริเวณใต้ตาเพื่อช่วยให้ตาดูสดใส จากนั้นใช้สีทาตาโทนสีน้ำตาลไล่ไปตามแนวคิ้วเพื่อให้คิ้วดูเข้มแต่ไม่ต้องการเน้นให้เห็นเป็นรูปคิ้วเกินไป ผิวคุณชุตติพันธ์เป็นผิวสองสี คุณยุทธต้องการใช้โทนสีที่ทำให้โทนหน้าดูหวานขึ้น แต่เนื่องจากสีโทนชมพูไม่เหมาะจึงเลือกใช้สีออกม่วงพลัมให้แล้วจึงเขียนขอบตา ปิดมาสคาร่า เพื่อช่วยดึงรูปตาให้ดูเด่นขึ้น สีปิดแก้มออกโทนชมพูอมส้มปิดไปตามแนว

โหนกแก้ม แล้วจึงทาสีปากที่ไปในโทนสีเดียวกัน ภาพที่5.10 คุณชุตติพันธ์ เสริมสวัสดิ์ศรี

การสร้างบุคลิกผู้ประกาศให้คุณชุตติพันธ์ดูนุ่มนวลอ่อนหวาน คุณยุทธเลือกใช้สีม่วงพลัม และสีโทนชมพูอมส้ม

ภาพที่5.11 คุณศุภรัตน์ นาคบุญนำ

คุณยุทธให้ข้อมูลถึงการแต่งหน้าคุณศุภรัตน์ นาคบุญนำ ผู้ประกาศข่าวภาคค่ำประจำสถานีโทรทัศน์ช่อง7ว่า ใช้วิธีการแต่งหน้าที่ง่ายมากแต่ง เพราะผิวหน้าโครงหน้า และองค์ประกอบต่างๆของหน้า นั้นดีอยู่แล้ว ใช้เพียงแป้งทู่เวทย์ทาหน้าแทนรองพื้นก็เพียงพอ ส่วนคิ้วปิดบางๆด้วยสีทาตา แล้วแต่งตาเป็นแบบทรงกลม เขียนขอบตาบางๆแล้วปิดด้วยมาสคาร่า แก้มปิดไปตามโหนกแก้ม ใช้สีฝุ่นทาตาสีขาวบริเวณเหนือโหนกแก้มบางๆ และทาปากตามรูปปากเดิม

การแต่งหน้าคุณศุภรัตน์ ใช้การแต่งหน้าแบบทั่วไป ไม่ต้องแก้ไขส่วนใด

การแต่งหน้าผู้ประกาศชายนั้น เป็นแบบพื้นฐานง่ายๆส่วนมากใช้เพียงแป้งทูเวย์ ซึ่งไม่จำเป็นต้องแก้ไขรูปหน้าใดๆแบบผู้ประกาศหญิง ปิดขนคิ้วให้เป็นระเบียบแล้วเติมสีตาบางๆ ด้วยสีน้ำตาลอ่อนๆเพื่อให้ตาดูสดใส ปิดแก้มบางๆด้วยสีน้ำตาลแทนแล้วจึงใช้ลิปมันผสมสีลิปสติคโทนน้ำตาลเกลี่ยที่ริมฝีปากบางๆ

การแต่งหน้าผู้ประกาศทางสถานีช่อง 7 สี นั้น ปัจจัยที่เข้ามามีส่วนในการกำหนดแนวทางการแต่งหน้าของคณณวิรัชที่สำคัคือ ความต้องการของทางผู้ควบคุมรายการให้แต่งผู้ประกาศในฐานะที่เป็นผู้ประกาศ จากจุดประสงค์ตรงส่วนนี้ทำให้คณณวิรัชและช่างแต่งหน้าทางบริษัทที่รับผิดชอบตกลงกันได้คือสีบุคลิกที่อ่อนหวาน นุ่มนวล และเป็นธรรมชาติ ทางผู้คุมรายการก็เห็นชอบด้วย จึงยึดแนวนี้สืบมา

นอกจากส่วนนี้แล้วอีกส่วนที่เข้ามาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการแต่งหน้าคือ เวลาที่จำกัดในการทำงาน คุณยุทธกล่าวว่าการทำงานที่นั่นต้อง เร็ว ห้ามชักช้า การแต่งหน้าผู้ประกาศค่อยๆทำไปเรื่อยๆไม่ได้ โดยเฉพาะในกะช่วงตอนเย็น จึงทำให้รูปแบบการแต่งหน้านั้นไม่มีลูกเล่นมากมาย คุณยุทธนิยมที่แต่งตาทรงกลม คุณยุทธกล่าวว่า การแต่งตาแบบเน้นสีปลายตาเป็นเรื่องยุ่งยาก เสียเวลา เพราะฉะนั้นจึงไม่ชอบที่แต่งให้ และหากทำงานได้ใช้แป้งทูเวย์ได้ก็จะใช้ให้แทนการใช้รองพื้น และแก้ไขรูปหน้าเท่าที่จำเป็น

ในส่วนส่วนฉากและไฟ คุณยุทธกล่าวว่าเป็นเรื่องที่ต้องคอยตรวจสอบประจำอยู่แล้ว เพราะมีผลกระทบต่อการแต่งหน้าแต่สิ่งเหล่านี้ไม่ใช่ส่วนที่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยๆทุกวัน หากทราบว่ามีเปลี่ยนแปลงใดเกิดขึ้น ก็ต้องระมัดระวังและตรวจสอบกันใหม่ทุกครั้งถึงระดับของสีหน้าที่ต้องแต่ง

จากข้อมูลที่ได้ในการแต่งหน้าผู้ประกาศนั้น คุณยุทธมีอิสระทางความคิดสร้างสรรค์ สามารถที่ในการคิดการเลือกแบบการแต่งที่ให้ผลตรงกับจุดประสงค์ในการแต่งที่ทางผู้ว่าจ้างต้องการ และจากแนวความคิดที่ต้องการให้ผู้ประกาศมีบุคลิกที่อ่อนหวาน นุ่มนวล และเป็นธรรมชาตินั้น คณณวิรัชใช้วิธีการแต่งหน้าเพื่อช่วยสื่อความหมายในส่วนนี้โดย

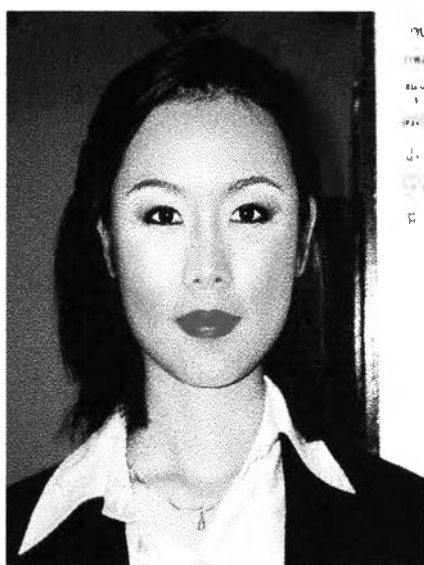
- เลือกใช้โทนสีที่เป็นโทนสีออกทางชมพูเป็นหลัก ทั้งนี้เพราะรู้สึกว่สีชมพูเป็นสีที่ให้ความหวาน ความนุ่มนวลได้ ในการตัดสินใจเลือกสี คุณยุทธไม่ชอบเลือกสีที่เข้ากับสีชุดแต่งกาย เพราะบางครั้งทำเช่นนั้นไม่ได้ เช่น หากผู้ประกาศใส่เสื้อผ้าสีแดง การที่ทาปากสีแดงด้วย ทำให้บุคลิกของผู้ประกาศไม่ดูอ่อนหวานเหมือนที่ตั้งใจไว้ ดังนั้นจึงเลือกที่ไว้สีที่สามารถเข้ากันได้กับสีแดง และสามารถรักษาภาพของผู้ประกาศให้ตรงกับแนวการแต่งที่วางไว้

- การแต่งหน้านิยมใช้รูปทรงกลม ที่ตาและปาก ส่วนที่ตานั้นนอกจากรวดเร็วแล้ว ผู้ประกาศหลายท่านมีรูปตาที่เรียวยาว แต่ไม่เห็นชั้นตาที่ชัดเจน การแต่งตาด้วยวิธีดังกล่าวช่วยให้รูปตาดูโตขึ้นและเป็นธรรมชาติ และในส่วนของทาปาก คุณยุทธวิธีก็ว่าการทาปากทรงกลมส่งผลให้ใบหน้าดูอ่อนหวานขึ้น
- ไม่ใช่สีประเภทสีเดียว แต่ผสมสีไปมาให้กลมกลืน และไม่ตามแฟชั่น หากมีผู้ประกาศท่านใดต้องการเปลี่ยนแปลงตามแฟชั่น คุณยุทธบอกลำให้ผู้นั้นทำเอง

สำหรับคุณยุทธแล้วการแต่งหน้าผู้ประกาศไม่มีความยากหรือซับซ้อน เป็นการทำงานที่ไม่ต้องการลักษณะการแต่งหน้าที่พิเศษ หากแต่ต้องการให้การแต่งหน้านั้นสามารถสร้างภาพลักษณ์ให้ผู้ประกาศดูดีเป็นจุดหลักสำคัญ

1.3 การแต่งหน้าในรายการข่าวสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.

จากการสัมภาษณ์ช่างแต่งหน้าประจำรายการ คุณวิภากรักษ์ แทนทอง (คุณหนู) ซึ่งมีประสบการณ์การทำงานประจำอยู่ในรายการข่าวเป็นระยะเวลาเกือบ 10 ปี ได้ให้

ข้อมูลว่า นโยบายแนวการแต่งหน้าที่ทางสถานีตั้งไว้ นั้น ให้แต่งหน้าผู้ประกาศเพื่อเสริมบุคลิก เมื่อเวลาออกอากาศให้ดูดีและสวยงาม ดูน่าเชื่อถือเป็นหลัก

คุณวิภากรักษ์กล่าวถึงการแต่งหน้า

คุณเกวลิน กังวานธนวัด ว่าเวลาคุณเกวลินออกโทรทัศน์นั้นหน้าตาของคุณออกปาทางสไตล์สาวจีน โดยเฉพาะบริเวณตาที่ดูเหมือนเป็นตาชั้นเดียวที่โต เมื่อเวลาแต่งหน้าจึงตั้งใจแก้ไขตรงจุดนี้เป็นพิเศษ สีรองพื้นที่ใช้เน้นใช้เป็นสีเข้มและรองพื้น

ภาพที่ 5.12 คุณเกวลิน กังวานธนวัด ค่อนข้างหนา (โดยเฉพาะหากเปรียบเทียบกับ การแต่งหน้าของรายการข่าวสถานีช่องอื่นๆ) คิวใช้ทั้งสีฝุ่นทาตาและดินสอเพื่อให้คิ้วไม่เข้ม

นักแต่ดูเป็นเส้นคม วิธีการแต่งตาคุณเกวลินใช้วิธีการแต่งแบบเน้นปลายตา แล้วไล่ให้จางหาย ไม่ให้สีสันสะดุดตา และเส้นหางตาดูชัดเจนนักเพราะเกรงว่าดูเป็นแพ้งเกินไป แต่เกลี้ยให้สีดูกลมกลืนกัน แล้วจึงเขียนเส้นขอบตาดัดเป็นเส้นคม เน้นใช้สีเข้มเพื่อช่วยให้รูปตาดูโตขึ้น แล้วจึงเน้นด้วยมาสคาร่าอีกครั้ง

การปิดแก้มนั้น คุณเกวลินมีรูปหน้าที่เรียวอยู่แล้วจึงปิดไปตามแนวโหนกแก้ม แต่เพื่อให้ใบหน้าไม่ดูแบน คุณหนูใช้สีปิดแก้มที่ออกโทนน้ำตาลได้บริเวณกรอบหน้ารอบนอก โดยเฉพาะช่วงแก้ม และช่วงกราม สำหรับสีปากนั้น ใช้โทนสีที่ออกแดงเป็นส่วนมาก

การแต่งเพื่อสร้างบุคลิกผู้ประกาศให้คุณเกวลินนั้นคุณวิภาภรณ์เน้นแก้ไขบริเวณตาเป็นพิเศษเพื่อให้ดูตาโต และใช้ลิปสติคสีโทนแดงเพื่อให้ใบหน้าดูสดใส

สำหรับการแต่งหน้าคุณกิตติมา ณ กลาง ผู้ประกาศข่าวประจำสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ท.ม คุณหนูได้ให้ข้อมูลว่ารูปหน้าคุณกิตติมาเป็นทรงเหลี่ยม คุณหนูใช้วิธีรองพื้นให้สีเข้มเป็นกรอบรอบนอกและโทนสีอ่อนเป็นช่วงกลางใบหน้า การปิดคิ้วนั้นไล่ไปตามรูปคิ้วที่ดีอยู่แล้ว ให้สีสันเข้มขึ้นอีกเล็กน้อยในโทนสีน้ำตาลอ่อน ตาคุณกิตติมานั้นดูโต และเด่นเวลาออกกล้อง คุณหนูใช้วิธีแต่งตาแบบเน้นสีปลายตา แต่ไม่เน้นให้เข้มมาก เพราะรูปตานั้นเอื้อให้แต่งสไตล์นี้ เมื่อเน้นสีเข้มปลายตาเพียงเล็กน้อย ก็เห็นชัดแล้ว นอกจากนี้หากเน้นไล่สีตาสูงเกินไปทำให้ตาดูโตจนเกินพอดี

ภาพที่ 5.13 คุณกิตติมา ณ กลาง

การปิดแก้มนั้น ไล่สีแก้มที่เข้ากับสีตาอ่อนๆ ไปตามโหนกแก้มก่อนแล้วจึงใช้บรัชชอนสีเข้มออกโทนน้ำตาลเน้นบริเวณใต้โหนกแก้มบางๆ แล้วจึงลงสีอ่อนเป็นไฮไลต์บริเวณใต้ตาและเหนือกระดูกโหนกแก้มเพื่อโหนกแก้มแลดูสูงขึ้น

การทำปากนั้นทาปากให้เต็มขอบเพราะรูปปากนั้น ค่อนข้างบางและใช้โทนสีที่สดใสออกแดงๆ เช่นกัน แต่ในบางครั้งผู้ประกาศก็ใช้ลิปสติคของตนเอง

การแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิกผู้ประกาศ คุณวิภาภักษ์ใช้วิธีการแก้ไขรูปหน้าเพื่อช่วยให้หน้าผู้ประกาศดูนุ่มขึ้น และใช้สีออกโทนแดงเพื่อสร้างความสดใส

การแต่งหน้าผู้ประกาศชายใช้วิธีพื้นฐานทั่วไป โดยส่วนใหญ่ลงแป้งทูเวย์ให้มากกว่าใช้รองพื้น แล้วจึงปิดคิ้ว ปิดขนตาบางๆ ปิดแก้มบางๆด้วยสีออกโทนน้ำตาลแทน สูดท่ายใช้สีลิปสติกสีน้ำตาลแต่มีอ่อนๆแล้วเกลี่ยทับด้วยลิปมัน คุณหนูกล่าวว่าโดยมากผู้ประกาศชายมักดูแลตนเอง เพราะการแต่งหน้านั้นไม่มีสิ่งใดที่ซับซ้อน หรือต้องไปเปลี่ยนแปลงใบหน้า

การแต่งหน้ารายการข่าวของทางสถานีช่อง 9 นั้นเน้นสวยงามเป็นสำคัญ แต่ขณะเดียวกันเสริมให้บุคลิกดูน่าเชื่อถือ ผู้ใหญ่ของสถานีมีความชอบที่ให้ผู้ประกาศทาลิปสติกโทนสีแดงและสีเข้มเพราะรู้สึกว่าคุณประกาศดูสดใส ในขณะที่โดยธรรมเนียมส่วนตัวคุณหนูนั้นมีความชื่นชอบการแต่งหน้าที่ใช้โทนสีออกชมพู เพราะรู้สึกว่าโทนชมพูช่วยทำให้ใบหน้าดูหวาน นอกจากนี้ส่วนที่กล่าวแล้วผู้วิจัยสังเกตว่าส่วนสำคัญที่เข้ามามีอิทธิพลในการกำหนดแนวการแต่งหน้าค่อนข้างมากส่วนหนึ่ง คือ การจัดแสงไฟและสีฉาก คุณหนูให้ข้อมูลว่าไฟของทางสถานีเป็นประเภทสปอตไลท์ส่องหน้าที่สว่างมาก หากไม่แต่งหน้าผู้ประกาศให้เข้มทำให้ ใบหน้าผู้ประกาศซีด โดยเฉพาะบางทีในช่วงประกาศข่าวระหว่างวัน หน้าผู้ประกาศดูออกเขียวๆ แล้วในส่วนนี้คุณหนูก็ไม่สามารถไปควบคุมได้ และการที่บอกกล่าวให้เปลี่ยนการจัดไฟใหม่เพื่อให้ใบหน้าดูดีขึ้น ก็อยู่เหนือขอบเขตหน้าที่ที่สามารถกระทำได้ ส่วนฉากนั้น ทางสถานีใช้ฉากแบบโคมา คี (เป็นฉากพื้นสีฟ้า เมื่อเวลาออกอากาศซ้อนภาพไปเบื้องหลังทำให้เกิดเป็นภาพต่างๆได้) ซึ่งกำหนดโทนสีเสื้อผ้าและโทนการแต่งหน้าไม่ให้ใช้สีที่เป็นโทนเดียวกับสีของฉาก เพราะมีฉะนั้นแล้วผู้ประกาศก็ถูกดึงให้กลมกลืนไปกับฉาก

การทำงานในฐานะเป็นช่างแต่งหน้าผู้ประกาศข่าวนั้นเป็นงานที่ไม่ซับซ้อนยุ่งยากส่วนหนึ่งนั้นเพราะคุณหนูทำงานในหน้าที่นี้มาเป็นเวลานาน จึงเกิดความไว้วางใจ ความคุ้นเคย ทั้งผู้เป็นผู้จ้างและผู้ประกาศ จึงมีอิสระในการคิดสร้างสรรค์ได้ตามที่ตนพอใจได้ในกรอบของการแต่งผู้ประกาศข่าว ที่ต้องรักษาภาพลักษณ์ให้ออกมาแล้วดูดี แต่ขณะเดียวกันก็ต้องดูเป็นลักษณะของบุคคลผู้นั้นด้วย โดยคุณหนูนำเสนอในการแต่งหน้าด้วยวิธี

- พยายามใช้การแต่งหน้าแก้ไขใบหน้าของผู้ประกาศแต่ละท่านให้ดูดีที่สุดเมื่อออกกล้องโทรทัศน์
- ใช้วิธีการแต่งตาแบบเน้นสีปลายตาแต่ไม่ให้สีนั้นดูเด่นชัดมากนัก เพราะการแต่งตาวิธีนี้เปิดโอกาสให้ใช้สีส้นได้มากเป็นวิธีที่ช่วยลดความจำเจที่ต้องแต่งหน้าผู้ประกาศแต่ละท่านในลักษณะเดียวอยู่ตลอดเวลา
- ทาปากในรูปทรงกลมเพราะช่วยให้ใบหน้าผู้ประกาศดูนุ่มนวลขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะ บางครั้งการใช้สีสด สีเข้ม ทาปากเป็นประจำในความรู้สึกของคุณหนูนั้นอาจทำให้ภาพลักษณะการแต่งหน้าดูเข้มและดูเกินไป
- แต่งหน้าให้เข้ากับทรงผมและเครื่องแต่งกายของผู้ประกาศ เช่น ถ้าผู้ประกาศใส่เสื้อสีเขียวคุณวิทยากรก็ดูว่าหากสามารถใช้สีเขียวให้ผู้ประกาศท่านนั้นได้ก็ใช้แต่งที่ตาด้วย บางครั้งการเปลี่ยนทรงผมใหม่ทำให้บุคลิกของผู้ประกาศที่เปลี่ยนไปหรือ ในช่วงเวลานั้นมีแฟชั่นที่กำลังเป็นที่นิยมโดยอยู่ ก็นำมาปรับใช้ใน การแต่งหน้าเพื่อให้เข้ากับสมัย แต่การนำแฟชั่นเข้ามามีส่วนในการแต่งหน้า ต้องเลือกปรับแต่งให้เหมาะสม เพื่อไม่ให้ผู้ประกาศดูเป็นคนช่างแต่งตัวมากเกินไป เพราะทำให้ขาดความน่าเชื่อถือ

1.4 การแต่งหน้าในรายการประเภทข่าวสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง5

การเก็บข้อมูลจากทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ผู้วิจัยได้เลือก คุณทวินนท์ คงคราญ เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักในการศึกษาเฉพาะกรณีของผู้ประกาศเป็นผู้ตัดสินใจในการแต่งหน้าด้วยตนเอง

คุณทวินนท์ มีหน้าที่รับผิดชอบทางด้านฝ่ายประชาสัมพันธ์ของทางสถานีและขณะเดียวกันก็เป็นผู้ประกาศข่าวประจำสถานีด้วย ด้วยเหตุนี้ทำให้คุณทวินนท์ต้องเตรียมพร้อมในเรื่องบุคลิกภาพภายนอกอยู่เสมอ ต้องรักษาบุคลิกภาพของตนให้ดูดีอยู่ตลอดเวลา ตั้งออกจากบ้านมาทำงานจนจบการทำงาน

คุณทวินนท์กล่าวว่า เธอแต่งหน้าด้วยตนเองตั้งแต่ออกจากบ้านเพื่อมาทำงานแล้ว เมื่อถึงเวลาอ่านข่าวก็ให้ช่างแต่งหน้าประจำสถานีเพิ่มเติมอีกเล็กน้อย

จากข้อมูลที่ได้รับเกี่ยวกับนโยบายของทางสถานี ในเรื่องการแต่งหน้าผู้ประกาศนั้น ทางสถานีกำหนดให้แนวการแต่งนี้เป็นลักษณะแบบไม่อ่อน ไม่ เข้ม แต่ให้ดูเป็นธรรมชาติ

คุณทวินนท์ เป็นผู้รับผิดชอบการแต่งหน้าด้วยตนเองประมาณ 80% เหตุที่แต่งหน้าด้วยตนเองเป็นหลักนั้นเป็นเพราะ คุณทวินนท์ได้รับการอบรมเกี่ยวกับเรื่องการแต่งหน้าทั้งในและนอกประเทศหลายครั้ง ทำให้มีความสามารถในการแต่งหน้าดูแลรับผิดชอบตนเองได้ และทำให้เธอรู้ตนเองว่าการแต่งหน้าแบบใดเหมาะกับตนเองที่สุด ระดับความเข้มอ่อนเท่าไหนถึงพอดี

ภาพที่ 5.14 คุณทวินนท์ คงคราญ

การแต่งหน้าด้วยตนเองนั้น เธอลงรองพื้น ด้วยรองพื้นชนิดน้ำที่ใสใกล้เคียงกับสีผิวเพราะทำให้ไม่รู้สึกเหนอะหน้าแม้ว่าต้องแต่งหน้าทั้งวัน การแก้ไขบนหน้าไม่จำเป็นต้องทำทั้งนี้เพราะโครงหน้า และสัดส่วนต่างๆคุณทวินนท์รู้สึกพอใจอยู่แล้ว

การแต่งตานั้นใช้วิธีแต่งตาแบบเน้นปลายตา เพราะรู้สึกว่าการแต่งตาวิธีนี้เหมาะสมกับรูปตา แต่ไม่เน้นปลายตาให้เข้มและไม่เขียนขอบตาให้เป็นสีเข้มแต่ใช้กากกันน้ำมาจุ่มน้ำแล้วแต้มสีฝุ่นทาทามาเขียนเป็นเส้นขอบตาแทนเพื่อให้ตาดูเป็นธรรมชาติ คุณทวินนท์กล่าวว่า สำหรับการแต่งหน้าผู้ประกาศนั้นเธอให้ความสำคัญบนใบหน้าอยู่สองตำแหน่งเป็นพิเศษ คือ บริเวณตา และ บริเวณปาก ทั้งนี้บริเวณตา เป็นส่วนที่ต้องมี eye-contact กับผู้ชมโทรทัศน์ตลอดเวลา และในขณะที่อ่านข่าวบางครั้งสาระของข่าวที่อ่านเป็นเรื่องที่ทำให้รู้สึกเครียด ดวงตาอาจเปลี่ยนอารมณ์ทำให้ตาดูได้ ด้วยเหตุนี้ โดยส่วนตัวจึงไม่เน้นสีปลายตาให้เข้มและไม่เขียนเส้นขอบตาให้คมชัดเพื่อไม่ให้ตาดูมากเกินไป

ส่วนบริเวณที่สองที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษคือ ปาก ทั้งนี้เพราะผู้ประกาศข่าวพูดตลอดเวลาที่ออกกล้อง เป็นส่วนเดียวที่มีการเคลื่อนไหวไปมาอยู่ตลอดเวลา อาจทำให้เป็นส่วนที่ดึงดูดสายตาของผู้ดูที่บ้าน ดังนั้นการเขียนขอบปากต้องเขียนเน้นให้รูปปากดูสวย

งาม เห็นชัดเจน แต่ไม่ใช่สีแรงๆเด่นๆ เลือกลงโทนสีที่เจือสีอื่นผสม ซึ่งถ้าชัดเข้มก็ทาปากให้เข้มหน่อย หากสีชัดอ่อน หรือ ออกโทนคร่างก็ทาสีปากให้จางลง

การเลือกสีส้นที่ใช้ในการแต่งหน้าเลือกสีที่เข้ากับสีเสื้อผ้าเป็นหลัก เช่นสีเสื้อผ้าเป็นสีน้ำตาลก็ใช้สีการแต่งหน้าเป็นสีน้ำตาลด้วย

ในสถานการณ์แต่งหน้าผู้ประกาศนั้นคุณทวิชันทน์มองว่าบทบาทผู้ประกาศต้องการการแต่งหน้าที่ช่วยเสริมสร้างความน่าเชื่อถืออย่างไรก็ตาม ผู้ประกาศเป็นอาชีพที่น่าเสนอเรื่องราวข่าวสารที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน การแต่งหน้า ทำผม แต่งกายต้องดูแนวโน้มความเป็นไปของแฟชั่นบ้างแต่ไม่ใช่นำมาทั้งหมด ปรับเปลี่ยนไปมา ซึ่งทำให้ภาพลักษณ์ของผู้ที่นำเสนอข่าวสารหมดความน่าเชื่อถือไป

การที่ให้ช่างแต่งหน้าช่วยเติมสีส้นบนหน้าหน้านั้น เป็นเพราะการทำงานร่วมกันประจำทำให้ช่างแต่งหน้าทราบ สไตส์การแต่งของเธอ ก็เติมแป้งทูเอย์เพิ่ม แล้วจึงเติมสีในแต่ละส่วนให้เข้มขึ้นอีกเล็กน้อย แต่ไม่เปลี่ยนไปจากแนวการแต่งที่มีอยู่เดิม

การที่สามารถแต่งหน้าให้ตนเองได้นั้นช่วยทำให้ช่างคนไหนก็สามารถแต่งเติมออกมาได้เหมือนกัน เพราะเธอสามารถบอกได้ว่าเธอต้องการอะไร การแต่งหน้าในฐานะผู้ประกาศคุณทวิชันทน์ที่ไม่พยายามเปลี่ยนแปลงแนวการแต่งหน้าของตน เพราะคนทั่วไปคุ้นเคยกับใบหน้าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันอยู่แล้ว และคุณทวิชันทน์ก็พอใจ ณ จุดที่เป็นอยู่เช่นกัน

การแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิกในฐานะเป็นผู้ประกาศของคุณทวิชันทน์ ใช้วิธีการสื่อความหมายดังนี้

- ไม่แต่งหน้าให้เข้มหรืออ่อนจนเกินไป
- แต่งตาด้วยวิธีเน้นปลายตาแต่ไม่แต่งให้ตาดูเข้มมากนัก
- เขียนขอบปากให้ดูสวยงาม ชัดเจน
- เลือกใช้สีที่เข้ากับสีเสื้อผ้า

จากข้อมูลดังกล่าวพบว่า ภาพนิมิตรที่ถูกสร้างขึ้นให้ผู้ประกาศข่าวมีบุคลิกที่ตรงกัน คือ การสร้างบุคลิกให้ดูน่าเชื่อถือและดูดีที่สุดในส่วนนี้ผู้วิจัยพบว่า ช่างแต่งหน้าประจำรายการข่าวช่อง 3, 7, 9 และ คุณทิวินันท์ใช้วิธีการแต่งหน้าที่มีลักษณะตรงกันคือ

- ไม่แต่งหน้าให้ผู้ประกาศเข้มและไม่ใช้สีสันทันที่ดูขาดหรือสดจนเกินไป นิยมใช้โทนสีผสม ในกรณีนี้แม้ว่าทางสถานีช่อง 9 ใช้สีแดงก็ตามที่ แต่จากปัญหาทางการจัดไฟที่ได้กล่าวมาแล้วทำให้สีดูลดความเข้มลงเมื่อออกกล้องโทรทัศน์
- การแต่งหน้าผู้ประกาศเน้นแก้ไขใบหน้า และองค์ประกอบต่างๆของใบหน้าให้ดูนุ่มนวล ดู อ่อนหวานเป็นหลัก ส่วนที่นิยมแก้ไขมากที่สุด คือบริเวณ คิ้ว ตา และรูปปาก
 - บริเวณคิ้ว ใช้สีน้ำตาลเขียนเพื่อให้ดูเป็นธรรมชาติและดูนุ่มนวล
 - บริเวณตา ไม่เน้นสีตาให้เข้ม แต่ ใช้วิธีเน้นปลายตาและ ปิดมัสคาร่า ในขณะที่เดียวกัน ลดความดูของช่วงตาโดยการไม่เขียนขอบตา หรือใช้วิธีเขียนขอบตาแบบกึ่งกันจุ่มน้ำแล้วแต้มสีทาตาแทน
 - บริเวณปาก ใช้การเขียนปากทรงกลมเพื่อสร้างความนุ่มนวล และไม่ใช้สีทาปากที่ดูขาด
- แก้ไขรูปหน้าในกรณีที่ผู้ประกาศมีรูปหน้าทรงกลมและทรงเหลี่ยมด้วยไม่ให้เกิดแบนแข็งโดยวิธีการสร้างแสงเงา
- การแต่งหน้าผู้ประกาศไม่ตามแฟชั่นมากนัก นำแฟชั่นมาปรับใช้ได้บ้างแต่ไม่ทำตามแฟชั่น ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ผู้ประกาศข่าวมีบุคลิกที่เป็นบุคคลช่างแต่งตัวจนเกินไป โดยทั่วไปช่างแต่งหน้าไม่พยายามเปลี่ยนแปลงรูปแบบการแต่งของผู้ประกาศเพื่อรักษาบุคลิกของแต่ละท่านไว้ ให้ง่ายต่อการจดจำ

การแต่งหน้าผู้ประกาศนั้นแม้ว่ามีแนวการนำเสนอบุคลิกที่ตรงกันก็ตาม แต่ความแตกต่างของการควบคุมแต่ละสถานีนั้น ทำให้การสร้างภาพนิมิตรให้ผู้ประกาศเหล่านี้มีความแตกต่างที่เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล การสร้างสรรคของช่างแต่งหน้าใช้การสร้างให้เหมาะกับผู้แต่งแต่ละท่านโดยเฉพาะ ไม่มีการแสดงความสัมพันธ์กับสิ่งใด จึงถือว่าการสร้างภาพนิมิตรในระดับที่ 3 ที่ตัวภาพนิมิตรแสดงตัวเอง

2.วิเคราะห์การแต่งหน้าในรายการประเภทเกมสโตร์

รายการประเภทเกมสโตร์ เป็นรูปแบบรายการที่นำมาจากต่างประเทศ แล้วมาประยุกต์ใช้กับเรื่องราวของไทย การเล่นเกมสโตร์เป็นรายการที่มีทั้งใช้ความสามารถของผู้ร่วมเล่นเกมสโตร์ รูปแบบเกมสโตร์มีหลากหลายประเภท เป็นเกมสโตร์ประเภทตอบคำถาม หรือใช้ทักษะความสามารถในด้านอื่นๆ เช่นความกล้าที่จะทดลองทำกิจกรรมบางอย่างที่ทางรายการกำหนดไว้ โดยส่วนใหญ่แล้วรายการเกมสโตร์จะใช้การเสี่ยงโชคของผู้ร่วมแข่งขันเป็นเครื่องมือสร้างความตื่นเต้นให้กับรายการ และ รูปแบบ รายการเกมสโตร์จะต้องมีพิธีกรเป็นผู้ดำเนินรายการ และมีผู้เข้าร่วมแข่งขัน

รูปแบบเกมสโตร์ของไทยจะพบว่าพิธีกรดำเนินรายการส่วนมากแล้วจะเป็นพิธีกรคู่ เช่น พิธีกรชายและหญิง พิธีกรชายกับชาย (อีกท่านหนึ่งมักจะเป็นพิธีกรตลก) หรือไม่พิธีกรอาจเป็นหมุ่คณะและร่วมเล่นในเกมสโตร์นั้นๆด้วย ส่วนทางด้านผู้เข้าร่วมเล่นเกมสโตร์นั้นส่วนใหญ่แล้วจะเป็นผู้ที่เป็นที่รู้จักในสาธารณชน ซึ่งถูกรับเชิญให้เข้าร่วมเล่นเกมสโตร์เช่น เป็นดารา นักร้อง หรือ นางแบบ จะมีส่วนที่เป็นผู้ชมทางบ้านเข้าร่วมเล่นเกมสโตร์น้อยกว่ามาก

การเก็บข้อมูลครั้งนี้ได้สัมภาษณ์บุคคลที่ รับผิดชอบในการแต่งหน้าของรายการเกมสโตร์ต่อไปนี้

- รายการลับเฉพาะคนรู้ใจ
- รายการจ๊ะ บอกล์เกมสโตร์
- รายการใครผิดใครถูก
- รายการแสบ คุณ สอง
- รายการเวทีทอง
- รายการลุ้นข้ามโลก
- รายการระเบิดเถิดเทิง

2.1 รายการลับเฉพาะคนรู้ใจ และ ใครผิดใครถูก

รายการใครผิดใครถูก และลับเฉพาะคนรู้ใจ เป็นรายการที่คุณเสริมสุข วัดเขี้ยว (คุณตุ๊ก) เป็นช่างแต่งหน้าประจำรายการ รับผิดชอบแต่งหน้าให้แก่ คุณไตรภพ ลิมปพัทธ์ และบางส่วนของผู้เข้าร่วมรายการ

คุณตุ๊กกล่าวถึงการแต่งหน้าให้คุณไตรภพว่า เป็นการแต่งหน้าสำหรับผู้ชาย ซึ่งจะง่ายมาก ไม่ซับซ้อน หลักสำคัญคือ แต่งให้คุณไตรภพดูดีที่สุดและเป็นธรรมชาติที่สุดเมื่อออกกล้องโทรทัศน์

คุณตุ๊กกลางสีรองพื้นที่เข้มกว่าสีผิวจริงเล็กน้อย และให้ออกไปทางโทนสีแดง เพื่อไม่ให้สีหน้าดูซีดเมื่อเวลาโดนแสงไฟ จากนั้นใช้แปรงปิดคิ้ว เพิ่มสีคิ้วให้บางๆ ปิดแก้มบางๆ เพื่อไม่ให้ใบหน้าดูแบนเกินไป ด้วยสีออกโทนน้ำตาลแทน แล้วจึงทาลิปมันให้เล็กน้อย

สำหรับการแก้ไขใบหน้าให้คุณไตรภพนั้น คุณตุ๊กไม่ได้กำหนดไว้แน่นอนว่าทุกครั้งต้องทำอะไร หากแต่ดูว่าในแต่ละครั้งควรแก้ไขสิ่งใดเพิ่มเติมหรือไม่เพื่อให้ใบหน้าพริกรดูดีที่สุด เช่น กรณีพริกรไม่ค่อยสบาย หรือพักผอนไม่พอเพียง หน้าตาไม่แจ่มใส แก้โดยใช้ครีมปกปิดร่องรอย มาเกลี่ยบริเวณใต้ตา เพื่ออำพรางความรอย เป็นต้น

ภาพที่ 5.15 คุณไตรภพ ลิมปพัทธ์

การแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิกพริกรให้คุณไตรภพนั้นเน้นให้ดูเป็นธรรมชาติ ไม่มีการเสริมบุคลิกอื่นอีก

ในส่วนที่เป็นการแต่งหน้าผู้เข้าร่วมรายการ ทางรายการไม่ได้กำหนดไว้ว่าต้องแต่งด้วยวิธีใด ดังนั้นคุณตุ๊กจึงเป็นผู้ที่ตัดสินใจด้วยตนเอง โดยดูจากความเหมาะสมของผู้ร่วมรายการในแต่ละท่านว่ามีลักษณะอย่างไร หากเป็นเด็กควรแต่งให้ดูใสๆ แต่งให้อ่อนที่สุด ให้น้อยที่สุด เพราะเด็กๆ หรือวัยรุ่น เป็นวัยที่มีความสวยความสดใสโดยธรรมชาติของตัวเอง แต่ถ้าบุคลิกของผู้ร่วมรายการเป็นผู้ใหญ่ เป็นวัยสาว หรือมีลักษณะเปรี้ยวๆ ก็แต่งให้เข้มขึ้น เช่นในรายการลับเฉพาะคนรู้ใจ และรายการใครผิดใครถูกซึ่งเป็นรายการช่วงกลางคืน ผู้ร่วมรายการไม่ค่อยมีเด็กๆ มาร่วมรายการ โดยเฉพาะรายการลับเฉพาะคนรู้ใจ ที่ผู้ร่วมรายการมีสไตล์การแต่งตัวไปทางชู้ดราตรี บรรยากาศรายการไม่ใช่รายการที่เฮฮาแบบจุกบอส์เกมส์ ดังนั้นการแต่งหน้าผู้ร่วมรายการหญิงจึงแต่งหน้าออกเข้มและเน้นสวยงาม เพื่อให้เข้ากับเสื้อผ้าและบรรยากาศของรายการ

การแต่งหน้าผู้ร่วมรายการลับเฉพาะคนรู้ใจ รหัสการแต่งหน้าเป็นการแต่งหน้าแบบออกงานกลางคืน ซึ่งแต่งค่อนข้างเข้ม ในขณะที่รายการใครผิดใครถูกเป็นการแต่งหน้าโทนกลางๆ ทั้งสองรายการเป็นการสร้างภาพนิมิตแบบผลิตซ้ำ เพราะไม่ว่าเป็นแขกท่านใดก็ใช้นโยบายการแต่งหน้าที่ไม่แตกต่างกัน และไม่มุ่งใช้การแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิกแบบใดเฉพาะ เน้นการแต่งเพื่อความสวยงามและดูดีเมื่อออกโทรทัศน์

พิธีกรรายการจ๊อค บอกส์ เกมส์

คุณตุ๊กกล่าวถึง แนวความคิดของรายการว่าเป็นรายการที่สนุกสนาน ดูแล้วสบายๆ สดใส ซึ่งบุคลิกของพิธีกรทั้งสองคือคุณคุณญาณี จงวิสุทธิและคุณสมพล มีลักษณะเป็นกันเองและสร้าง

ความสนุกสนานให้กับรายการอยู่ตลอดเวลา การแต่งหน้าคุณญาณีจึงเน้นความสดใส ส่วนหนึ่งเน้นการแต่งกายของรายการเป็นลักษณะลำลองด้วย จึงไม่เน้นการแต่งหน้าให้เข้ม

คุณญาณีนั้นมีรูปตาที่เล็ก หากใช้การแต่งตาที่เน้นเป้าตาชัดเข้มทำให้ดวงตาดูลึกขึ้นและดูน่ากลัว นอกจากนี้ลักษณะโครงหน้าคุณญาณีค่อนข้างตอบ การแก้ไขเพื่อช่วยให้โหนกแก้มดูสูงเป็นวิธีที่ไม่ควรทำ ดังนั้นการแต่งหน้าจึงใช้สีอ่อนๆ และออกสว่างๆ ไล่ที่ตา สีที่ใช้เน้นปลายตาเข้มขึ้นเล็กน้อย แต่ไม่เข้มมากแล้วจึงเขียนเส้นขอบตาบางๆ ก่อนปิดมาสคาร่า

ภาพที่ 5.16 คุณญาณี จงวิสุทธิ

สีปิดแก้มนั้นปิดไปตามโหนกแก้ม แต่ไม่เน้นสีเข้ม

ใต้โหนกแก้ม เพราะเกรงว่าหน้าดูตอบยิ่งขึ้น การทาปากอาจใช้สีเข้มได้แต่ไม่เข้มมากนักเพราะมีฉะนั้นทำให้ดูดู และหน้าเข้มจนไม่เหมาะสมกับบรรยากาศของรายการ และเลียงที่ใช้ลิปสติกสีที่ออกคล้ำๆ ดำๆ แต่ใช้สีอ่อนๆ หวานๆ แทนเพื่อปรับโทนหน้าให้นุ่มนวลขึ้น

รหัสการแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิกภาพที่สดใสให้คุณญาณีคือ ใช้รูปแบบการแต่งหน้าที่ไม่เข้ม ไม่ใช้สีที่เข้มดำ หรือคล้ำๆ เป็นการสร้างภาพนิมิตรที่ไม่อ้างอิงกับความจริง

สำหรับการแต่งหน้าคุณสมพลใช้วิธีการแต่งหน้าผู้ชายโดยเลือกสีรองพื้นหน้าที่ใกล้เคียงสีผิว แล้วจึงปิดคิ้วให้เป็นระเบียบ ปิดแก้มด้วยสีปิดแก้มโทนน้ำตาลแทนบางๆ ไล่ไปทางช่วงแนวกราม เพราะคุณสมพลมีรูปหน้าที่เป็นทรงกลม การทำเช่นนี้ช่วยให้หน้าแลดูเรียวขึ้นแล้วจึงใช้ลิปมันแต้มที่ปากเล็กน้อย

รหัสการแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิกภาพไม่มี เป็นการสร้างภาพนิมิตรแบบลอกเลียนความจริงดั้งเดิม คือตัวของคุณสมพลเอง

ภาพที่ 5.16 คุณสมพลและคุณญาณี

สำหรับผู้ร่วมรายการทั้งดารารับเชิญและผู้ร่วมรายการจากทางบ้านนั้น คุณตุ๊กคุมแนวการแต่งหน้า ให้ออกในแนวโทนธรรมชาติ อ่อนใส โดยแต่งหน้าให้แต่ละส่วนขององค์ประกอบหน้าดูเด่น

และมีสีสันขึ้นเล็กน้อย แต่ไม่พยายามเปลี่ยนแปลงใบหน้าเพื่อให้แลดูบุคคลิกเปลี่ยนไปจากตัวของบุคคลผู้นั้น เช่นไปเขียนคิ้วให้ใหม่จนโก่งแหลม เป็นต้น

คุณตุ๊กกล่าวว่าผู้ร่วมแข่งขันจากที่บ้าน บางครั้งไม่ทราบว่าการออกรายการโทรทัศน์ควรแต่งตัวแต่งหน้าเช่นไร ทางรายการจำเป็นต้องคอยดูแลให้ด้วย เช่น บางท่านใส่เพียงเสื้อยืด กางเกงยีน ในขณะที่ผู้ร่วมรายการท่านอื่นแต่งตัวสวยงาม ทางรายการก็จำเป็นต้องปรับแต่งการแต่งกาย การแต่งหน้า การทำผมให้ เพื่อความกลมกลืนของบรรยากาศทางรายการ และให้ผู้ออกรายการดูดีที่สุดตามความเหมาะสม

รายการบางโอกาสอาจมีเทศกาลพิเศษ เช่น เทศกาลฟุตบอลโลก ผู้ร่วมรายการถูกพ่นทึบหน้า เป็นสีธงชาติของประเทศต่างๆเป็นการสร้างความสนุกสนานและเปลี่ยนบรรยากาศของรายการ

การแต่งหน้าของรายการเกมส์โชว์เป็นการแต่งหน้าที่สร้างบุคลิกสวยงามให้ผู้แต่งเป็นหลักใหญ่ โดยเฉพาะการแต่งหน้าผู้ร่วมแข่งขัน เน้นหลักการ

แต่งหน้าที่สร้างให้ผู้ร่วมแข่งขันมีบุคลิกเป็นของตนเองมากที่สุด โดยใช้วิธีการสังเกตจาก อายุ เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และลักษณะบุคลิกของผู้ร่วมรายการ ก่อนที่ลงมือแต่งหน้า

รหัสการแต่งหน้าผู้ร่วมรายการจากเกมส์โชว์รายการจู้ด บอกส์ เกมส์ เป็นการแต่งหน้าแบบโทนธรรมชาติสดใส และเป็นการสร้างภาพนิมิตแบบผลิตซ้ำ ไม่มีการสร้างสรรค์รูปแบบการแต่งใดเป็นพิเศษให้ผู้ถูกแต่ง

การทำงานของคันทู๊กนั้นไม่มีการควบคุมจากทางรายการว่าต้องแต่งให้มีลักษณะใดเป็นพิเศษ แต่ทั้งนี้ สังเกตได้ว่าการแต่งหน้าผู้ร่วมรายการ ที่ต้องคำนึงว่า เหมาะสมตามความนิยมที่สังคมยึดถือปฏิบัติอยู่หรือไม่ ดังนั้นการทำงานแม้มีอิสระทางความคิดสร้างสรรค์ แต่ก็ยังมีลักษณะการควบคุมจากบรรทัดฐานทางสังคมควบคุมไว้อีกส่วนหนึ่ง

2.2 รายการระเบิดเถิดเทิง

จากการสัมภาษณ์ช่างแต่งหน้าประจำรายการคุณวรกานต์ อนันท์ (จอห์นนี่) คุณจอห์นนี่กล่าวถึงการแต่งหน้าในรายการเกมส์โชว์ว่าเน้นเพื่อความสวยงามเป็นหลักและให้เข้ากับโทนแสงของรายการ

รายการระเบิดเถิดเทิงนั้นเป็นรายที่มีส่วนของการแสดงเป็นประเภทละครตลกกับส่วนที่เป็นเกมส์โชว์ ซึ่งส่วนที่เป็นละครมีดาราดลกที่เป็นตัวละครยืนในหลายบทที่อาศัยอยู่ในซอยเถิดเทิง และมีดารารับเชิญร่วมแสดงหนึ่งคนเข้ามาเป็นตัวละครที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์เฉพาะในแต่ละตอนขึ้น

การแต่งหน้าบทบาทตัวละครในรายการนั้น หากเป็นนักแสดงชายที่รับบทตัวละครชาย ใช้วิธีแต่งหน้าแบบพื้นฐานที่ง่าย เช่นบทของ เถ้งเถิดเทิง (บทบาทเป็นจ๊กโก้ประจำซอย) ใช้เพียงแป้งทูเวย์ แล้วปิดคิ้วปิดแก้มบางๆและใช้ลิปมันนิดหน่อย ไม่มีจุดประสงค์ในการสื่อความหมายใดเป็นพิเศษ

ในตัวละครบางตัวผู้แสดงซึ่งเป็นนักแสดงตลกประจำอยู่แล้วดูแลการแต่งหน้าของตนเอง เพราะนักแสดงทราบดีว่าต้องแต่งอย่างไร ชิดเส้นยาวสั้นขนาดไหนจึงทำให้ดูตลก ในขณะที่ช่างแต่งหน้าไม่สามารถมองออกได้ดีเท่า เช่นคุณเด๋อ ดอกสะเดา ที่แต่งหน้าเอง คุณจอห์นนี่ เพียงแต่เตรียมอุปกรณ์ที่ต้องใช้ เช่นหนวดและกาวยาวไว้ให้เท่านั้น

ภาพที่ 5.18 คุณเด๋อ ดอกสะเดา

คุณจอห์นนี่กล่าวถึงการแต่งหน้าดารารับเชิญว่า แต่งแบบปรกติ เน้นสวยงามเป็นหลัก

โดยเฉพาะหากเป็นแขกรับเชิญที่เป็นผู้หญิง ส่วนดาราดูผู้ชายซึ่งส่วนมากใช้รองพื้นหรือใช้เพียงแป้งทูเวย์ ปิดคิ้ว ปิดแก้ม และทาปากเล็กน้อยเท่านั้น

แต่ถ้ากรณีที่นักแสดงชายต้องแต่งเป็นบทประเภทอื่น อาทิ เป็นผู้หญิง ซึ่งปรกติต้องมีตัวละครเช่นนี้เป็นตัวละครยืนอยู่แล้ว (ปัจจุบันคือคุณตุ้มแสดงโดยนักแสดงชายชื่อ แดนนี่ ศรีภิญโญ) ซึ่งคุณจอห์นนี่ ใช้หลักการเดียวกับการแต่งแบบนักแสดงหญิง แต่ความที่เป็นผู้ชาย และเป็น บทตลก

จึงใส่ลูกเล่นในการแต่งหน้าให้เยอะขึ้น โดยดูจากทรงผม

ภาพที่ 5.19 คุณแดนนี่

และเครื่องแต่งกายเป็นหลัก เช่นหากใส่ชุดราตรี หรือ ชุดที่มีลักษณะออกงานกลางคืน หรือ ทำผมประเภทเกล้ามวยสูงตีโป่ง (การทำผมแบบเกล้าด้วยการย้อมให้พองๆ) คุณจอห์นนี่ก็ แต่งหน้าแบบเต็มที แต่ถ้าหากแต่งตัวแบบตามสบายก็แต่งหน้าแบบธรรมดา เน้นให้เป็นธรรมชาติ

นอกจากนี้ บางครั้งการแต่งตัวหรือการทำผมของตัวละครดูเกินจริงมากหน่อย เช่น ใส่วิกเป็นสีๆ ก็แต่งหน้าให้เป็นแบบแฟชั่นไปเลย เพื่อให้ดูกลมกลืนกันทั้งหมด

รหัสการแต่งหน้าของนักแสดงชายที่แต่งเป็นหญิง การแต่งหน้าแบบแฟชั่น เน้นปรับสีส้นให้เข้ากับเสื้อผ้าและทรงผม และเล่นเทคนิคการแต่งบางอย่าง เช่นการติดขนตาปลอมเป็นแผงหนาๆ จนผิดธรรมชาติ เป็นการสร้างภาพนิมิตแบบไม่อ้างอิงกับความเป็นจริงดั้งเดิม

การทำงานในรายการเกมส์โชว์นั้นสำหรับคุณจอห์นนี่มองว่าไม่มีข้อกำหนดใดๆที่มาจากทางผู้จัด เพราะทางผู้จัดให้อิสระอย่างเต็มที่ในการแต่งหน้า แต่ทั้งนี้ในฐานะที่เป็นช่างการที่สร้างสรรค์ผลงาน ปัจจัยที่สำคัญคือความเหมาะสมกับบทบาทของผู้ถูกแต่งแต่ละท่านว่าสมควรที่ต้องแต่งอย่างไร หรือมีขอบเขตเท่าใด เป็นปัจจัยหลักที่ช่างแต่งหน้าเองต้องคำนึง เช่นกรณีของบทตลกทำให้สามารถใช้วิธีการแต่งที่หลากหลายได้มากกว่า เช่นติดขนตาปลอมเป็นแผงหนาๆ ปิดแก้มออกแดงๆ ทาปากแดงมากๆ การแต่งให้ตลกนั้นแต่งแบบสบายๆและไม่ต้องการความพิถีพิถันมากนัก เพราะบุคคลเหล่านี้ให้ความสำคัญกับผลสำเร็จที่ออกมาเป็นหลักว่าตรงตามแนวความคิดที่ต้องการนำเสนอหรือไม่

2.3 รายการเสป คุณ สอง

คุณสมพร้อม เตียธสิทธิ์ (คุณเบส) ช่างแต่งหน้าประจำรายการ คุณสมพร้อม เป็นผู้แต่งหน้าให้พิธีกรเป็นหลัก และ บางส่วนของผู้ร่วมรายการ คุณเบสกล่าวถึงการแต่งหน้าในรายการเกมส์โชว์ว่า เป็นงานที่ง่ายมากๆ ทางผู้จัดรายการไม่ได้กำหนดแนวไว้ว่าต้องแต่งหน้าในลักษณะใด แต่คุณเบสและช่างแต่งหน้าอีกท่านตกลงกันว่าให้แนวการแต่งหน้าเป็นลักษณะแนวอ่อนนิส โดยดูลักษณะผู้ร่วมรายการด้วยว่าเป็นบุคคลที่มีลักษณะเช่นไร แล้วแต่งให้เหมาะกับบุคคลิกนั้นๆตามความรู้สึกของคุณเบส คุณเบสรับผิดชอบพิธีกรประจำรายการคือคุณเกียรติ กิจเจริญ (ซูม่ก๊ก) และคุณชาญณรงค์ ชันที่ห้า

ภาพที่ 5.20 คุณเกียรติ กิจเจริญ

ภาพที่ 5.21 คุณชาญณรงค์ ชันที่ทำว

การแต่งหน้า พิธีกรทั้งสองเป็นบุคคลที่ไม่ยุ่งยากเรื่องการแต่งหน้า แต่เน้นแต่งเร็ว เพราะฉะนั้นจึงไม่ต้องลงรองพื้น ไม่ต้องแก้ไขส่วนของใบหน้าเลย ใช้เพียงแป้งทู่เวย์ ลงให้ทั่วหน้า ปิดคิ้วนิดหน่อย ใช้ลิปมันเล็กน้อยที่ริมฝีปาก เพียงเท่านั้นก็พอ

รหัสการแต่งหน้าพิธีกร ไม่มี และใช้การสร้างภาพนิมิตรแบบลอกเลียนแบบจากตัวพิธีกรทั้งสองเอง

สำหรับผู้ร่วมรายการนั้น จากที่กล่าวมาตามข้างต้นการแต่งหน้าใช้รหัสแต่งแนวใสๆ โดยไม่เน้นการแต่งแบบเน้นปลายตา เหมือนออกงานราตรี ใช้สีอ่อนไล่ไม่ใช้สีเข้ม สีปาก และสีแก้มก็ไปในโทนเดียวกัน โดยใส่ใจกับการเลือกให้เข้ากับสีผิวเป็นหลัก

ส่วนควบคุมที่สำคัญ คือการจัดแสงไฟของทางรายการเป็นโทนส้มซึ่งหากแต่งหน้าเข้มก็สวยสู้การแต่งหน้าแบบอ่อนไม่ได้

คุณเบสกล่าวถึงการทำงานในส่วนนี้ว่า ง่ายมาก และ อีซอะมาก ไม่มีใครบอกว่าต้องทำอะไร แต่เราเป็นผู้กำหนดเองว่าแต่งแบบใด แต่อย่างไรก็ตามความคิดสร้างสรรค์ก็ถูกกำหนดทางอ้อมจากความเหมาะสม ซึ่งพิจารณาจาก บุคลิกส่วนตัวของผู้ถูกแต่ง เครื่องแต่งกาย และทรงผม

2.4 รายการเวทีทอง

หนึ่งในหลายงานทางด้านโทรทัศน์ที่คุณวีรยุทธ ปินตาแสน (คุณยุทธ) รับทำ ก็คือ การแต่งหน้ารายการเกมส์โชว์ เวทีทอง ซึ่งคุณยุทธแต่งทั้งพิธีกรและผู้ร่วมแข่งขันคุณยุทธให้ ข้อมูลการแต่งหน้าว่าทางรายการเน้นเรื่องการแต่งกายเป็นหลัก ในกรณีการแต่งหน้าพิธีกร คุณเกียรติ กิจเจริญและคุณหม่า จ๊กม๊ก พิธีกรทั้งสอง ใช้เพียงแป้งทู่เว่ย บัดคิวเล็กน้อย และ เกลี้ยลิปมันนิดหน่อย เท่านั้น ไม่จำเป็นต้องมีการแก้ไขใบหน้าในส่วนใดทั้งสิ้น

ภาพที่ 5.22 คุณหม่า จ๊กม๊ก

การแต่งหน้าพิธีกรทั้งสอง ไม่มีรหัสการแต่งหน้า เพื่อสื่อความหมายใด เป็นภาพนิมิตรลักษณะลอกเลียนแบบความจริง

คุณยุทธกล่าวถึงการแต่งหน้าผู้ร่วมแข่งขันว่า ส่วนมากเป็นดารารับเชิญ ใบหน้าของแต่ละท่านจึงสวยงามสมส่วนอยู่เดิมแล้ว การแต่งหน้าเพียงนิดหน่อยก็ช่วยทำให้ดูดี

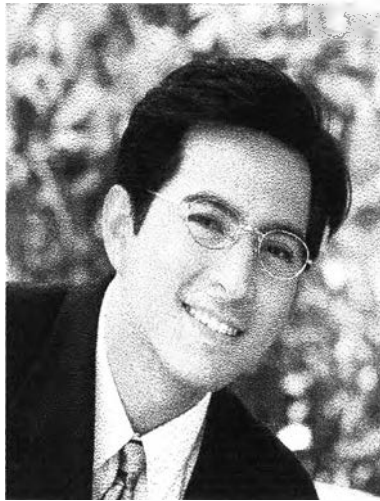
การแต่งหน้าผู้ร่วมรายการไม่แต่งเข้ม เพราะรายการเป็นเกมส์โชว์สนุกสนาน อีกทั้งเสื้อผ้าทั้งของพิธีกรและผู้ร่วมรายการเป็นลักษณะง่ายๆสบายๆ การแต่งหน้าจึงควรมีความเหมาะสมกัน ปัจจัยที่เข้ามามีส่วนกำหนดแนวการแต่งหน้าของคุณยุทธในรายการเกมส์โชว์ ที่สำคัญก็คือความเหมาะสมของรายการ กับผู้ร่วมรายการ ถึงแม้ทางผู้จัดไม่ได้ กำหนดบอกไว้ แต่ในฐานะเป็นช่าง ก็ต้องคิดได้ว่าแต่งหน้าแบบใดจึงสมควร โดยพิจารณาได้จากเสื้อผ้า ทรงผม และบรรยากาศของรายการแล้วปรับแต่งการแต่งหน้าให้เหมาะสม เพราะถ้าคุณยุทธ ทำไม่ดีออกไปงานก็ฟ้องตนเองทันทีที่ออกโทรทัศน์

รหัสการแต่งหน้าผู้ร่วมแข่งขันการแต่งหน้าที่เน้นความอ่อนใสนั้น คุณยุทธใช้สีสันทันที่ไม่เข้มนักทั้งสีปากและสีตา ลงรองพื้นเพียงบางๆ และดูแนวโน้มของแพชั่นด้วย หากสามารถปรับมาใช้ได้ก็นำมาใช้ ในกรอบที่รักษาลักษณะเดิมของผู้ถูกแต่งโดยไม่พยายามที่ไม่เปลี่ยนแปลง วิธีการแต่งนี้ใช้กับผู้ร่วมแข่งขันทุกท่านจึงเป็นการแต่งที่มีลักษณะผลิตซ้ำ

2.5 รายการลึนข้ามโลก

รายการลึนข้ามโลก เป็นเกมส์ประเภทตอบคำถาม เรื่องราวภายในประเทศและเรื่องราวต่างประเทศ ช่างแต่งหน้าประจำรายการ คือคุณอรพร แซ่เฮง (คุณตาล)

คุณตาลเป็นช่างแต่งหน้าประจำรายการลึนข้ามโลกโดยรับผิดชอบการแต่งหน้าพิธีกร

หลักคือคุณแซม ยูนันท์ ภรรยาและคุณวริศรา ลีธีระกุลและบางส่วนของนักแสดงรับเชิญ

คุณตาลกล่าวถึงการแต่งหน้าคุณยูนันท์ ภรรยา (คุณแซม)ว่า

คุณแซมมีรูปหน้าและองค์ประกอบในแต่ละส่วนที่ดีอยู่แล้ว การแต่งหน้าเลือกใช้ครีมรองพื้นที่เข้มกว่าสีผิวจริงเล็กน้อย ทั้งนี้คุณแซมมีผิวที่ดีและผิวขาว การลงรองพื้นจึงรองเพียงบางๆก็เพียงพอ และไม่ต้องแก้ไขรูปหน้าใดๆ แต่ใช้รองพื้นที่สว่างเล็กน้อยเกลี่ยบริเวณช่วงใต้ตา

ภาพที่5.23 คุณยูนันท์ ภรรยา และเหนื่อไหนกแก้ม เพื่อให้ใบหน้าไม่ดูแบน คุณตาลใช้มาสคาร่าปิดคิ้วให้เป็นระเบียบ และช่วยให้คิ้วดูเข้มขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ ใช้ภูกันจุ่มน้ำแต่มสีทาตาสีน้ำตาลเขียนเป็นเส้นขอบตาบางๆ แล้วจึงปิดมาสคาร่าที่ขนตาเล็กน้อย ปิดแก้มโทนน้ำตาลแทนบริเวณไหนกแก้มบางๆเรื่อยไปบริเวณแนวกราม การปิดส่วนนี้เป็นวิธีใช้แสงเงาเมื่อเวลาโดนไฟจะช่วยให้สีใบหน้าก็ไม่ดูขาวๆแบนๆ เวลาออกกล้องโทรทัศน์ คุณตาลแต่มสีลิปสติกบางๆผสมกับลิปมันเกลี่ยที่ริมปากเพื่อให้ปากแลดูแดงเป็นธรรมชาติ

การแต่งหน้าคุณยูนันท์ ไม่เน้นสร้างบุคลิกใดเป็นพิเศษ นอกจากให้ดูดีเมื่อออกกล้องโทรทัศน์ เป็นการแต่งแบบลอกเลียนแบบ

ในส่วนพิธีกรหญิงนั้นคือคุณวริศรา ลีธีระกุล คุณตาลใช้รองพื้นสีเข้มกว่าสีผิวจริงเล็กน้อย บริเวณกรอบรอบของใบหน้า ส่วนช่วงกลางของใบหน้า ใช้สีรองพื้นที่สว่างกว่า เพื่อช่วยให้ใบหน้ามีรูปทรง ไม่แลดูแบนๆ การแต่งคิ้วนั้นใช้ภูกันแต่มสีทาตาสีออกโทนน้ำตาลจางไล่ไปตามรูปคิ้ว แล้วจึงใช้ดินสอสีน้ำตาลเน้นที่ปลายคิ้วให้เส้นคมขึ้น

ภาพที่5.24 คุณวริศรา ลีธีระกุล

การทำตานี้ใช้วิธีทาแบบเน้นปลายตา เพราะรูปตาของคุณโรส เหมาะสมกับวิธีนี้ แต่สีที่ใช้ปลายตาไม่ใช่สีเข้มนักตรงช่วงกลางตาเป็นสีโทนสว่าง แล้วใช้ภูกันคิ้วน้ำเต๋าสีทามาเขียนเป็นเส้นขอบตาบางๆ ใช้ภูกันเขียนขอบทั้งด้านบนและขอบตาล่าง เพื่อไม่ทำให้เส้นขอบตาดูชัดจนเกินไป เพราะตาคุณโรสนั้นโตอยู่แล้ว ไม่ต้องเน้นมากแล้วจึงปิดด้วยมาสคาร่า

ช่วงแก้มนี้ใช้สีทาแก้มที่เข้ากับสีตาทาบบริเวณโหนกแก้ม แล้วจึงใช้สีออกโทนน้ำตาลปิดเน้นบริเวณใต้โหนกแก้ม สุดท้ายจึงใช้ฝุ่นทาสีออกขาวปิดบริเวณเหนือโหนกแก้ม เพื่อช่วยให้รูปหน้าแลดูมีความสูงต่ำไม่แบน แล้วจึงทาปากตามรูปปากด้วยสีที่เข้ากัน ซึ่งส่วนใหญ่การแต่งหน้าคุณโรสออกไปในโทนสีน้ำตาลอ่อนๆ

การแต่งหน้าคุณโรส คุณตาลใช้รหัสสีลักษณะบุคลิกสไตล เป็นภาพนิมิตร์ไม่อิงกับความเป็นจริงดั้งเดิม

คุณตาลกล่าวถึงปัจจัยที่ควบคุมแนวการแต่งหน้าให้ผู้เล่นเกมส์กับทางรายการก็คือ นโยบายของการแต่งหน้าที่ทางรายการต้องการ ให้เป็นแนวกลางๆ ไม่อ่อน ไม่เข้ม และทำดูดีที่สุด ซึ่งคุณตาลมีอิสระที่สามารถตัดสินใจเองได้ให้อยู่ในกรอบที่วางไว้ โดยดูจากบุคลิกลักษณะของผู้ร่วมรายการแต่ละท่าน และเสื้อผ้าที่สวมใส่ แล้วปรับให้การแต่งหน้าไปในโทนเดียวกัน

จุดประสงค์หลักของการการแต่งหน้าในรายการเกมส์โชว์ที่พบตรงกับข้อมูลที่ได้รับจากอาจารย์พรรณอร แสงอาทิตย์ ก็คือ แต่งให้เหมาะสมกับบุคลิกของผู้มาร่วมรายการ ให้แต่ละท่านไม่ว่าเป็นผู้สมัครทางบ้านหรือดารารับเชิญ ต่างดูดีที่สุดในฐานะที่เป็นตัวของตัวเอง

ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า รายการประเภทเกมส์โชว์เป็นรายการที่ทั้งฝ่ายพิธีกร และผู้ร่วมรายการไม่มีข้อบังคับจากทางรายการ ดังนั้นช่างแต่งหน้าจึงจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณส่วนตัวที่ตัดสินใจว่าแต่ละบุคคลมีบุคลิกลักษณะส่วนตัวเช่นไรแล้วจึงพยายามใช้การแต่งหน้านั้นสีให้ตรงกับลักษณะที่เห็น โดยให้รูปแบบการแต่งหน้าอยู่ในกรอบที่ช่างแต่งหน้าได้วางไว้ ช่างแต่ละท่านนั้นใช้การตัดสินใจจากองค์ประกอบต่อไปนี้เป็นส่วนช่วยในการแต่งหน้า

- องค์ประกอบของเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ในกรณีคุณตุ๊กและคุณจ่อหันนี้มองว่าหากผู้ร่วมรายการแต่งกายเป็นสไตล์เสื้อกลางคืนหรือเสื้อผ้าแบบแฟชั่นมากๆ ก็แต่งหน้าให้เข้มเหมือนไปงานราตรี ในอีกด้านหนึ่งที่รูปแบบรายการเป็นแบบ

สบายๆ เครื่องแต่งกายไม่เป็นทางการ เช่น เวทีทอง แสบคุณสอง หรือ จ๊อคบอคส์ เกมส์ การแต่งหน้าเน้นสีไป ทางให้เป็นธรรมชาติ ดูสนุกสนาน

- ทรงผม ทรงผมเป็นส่วนที่บอกบุคลิกคล้ำๆของแต่ละบุคคลได้อย่างรวดเร็ว หากเป็นลักษณะทรงผมแบบเกล้าสูงให้ความรู้สึกของงานที่เป็นทางการประเภท งานราตรี ซึ่งควรแต่งหน้าให้เข้ม หรือ ผมที่ตัดสั้น ให้ความรู้สึกที่ทะมัดทะแมง เก๋ โก้ ทรงผมเหล่านี้มีอิทธิพลในการตัดสินใจของช่างแต่งหน้าว่าควรแต่งอย่างไร ควรใช้สีใดดีที่ก่อให้เกิดความกลมกลืนกับบุคลิกของผู้ถูกแต่ง
- อายุ ช่างแต่งหน้า ใช้การแต่งหน้าที่เหมาะสมกับวัยของผู้ถูกแต่ง หากเป็นวัยรุ่น ก็ เน้นแต่งให้ดูใสๆ ดูเป็นธรรมชาติมากๆ ไม่เน้นใช้สีสันทึบที่เข้ม แต่ใช้โทนสีที่หลาก หลายกว่าผู้ใหญ่เช่นสีฟ้า สีเขียว และหากเป็นช่วงวัยสาว การแต่งหน้ามีสีสันทึบ มากขึ้น เป็นไปตามความนิยมของแฟชั่นมากกว่า รูปแบบการแต่งหน้าซับซ้อน มากกว่า แต่ถ้าหากเป็นช่วงอายุผู้ใหญ่ สีสันทึบที่ใช้ก็จำกัดให้อยู่ในโทนที่เหมาะสม
- แสงไฟและองค์ประกอบฉาก ช่างแต่งหน้าทุกท่านจำเป็นต้องตรวจสอบดูว่าแสง ของเวทีนั้นส่งผลให้การแต่งหน้าเมื่อเวลาออกกล้องโทรทัศน์ แล้วเป็นเช่นไร เช่น คุณจอห์นนี่ต้องพยายามแต่งให้โทนสีหน้าเป็นกลาง เนื่องจากเวทีและแสงไฟของ ละครกับช่วงเล่นเกมสโตร์ต่างกัน ขณะที่คุณเบสมองว่าแสงไฟของรายการแสบ คุณสองเป็นลักษณะแสงสีส้ม หากแต่งหน้าเข้มจะสวยสู้ใช้การแต่งหน้าแบบอ่อน ใสไม่ได้

องค์ประกอบต่างๆเหล่านี้เป็นส่วนที่ช่างแต่งหน้ามองว่าเป็นความเหมาะสมระหว่าง การแต่งหน้ากับปัจจัยอื่นๆ ซึ่งผู้วิจัยตั้งข้อสงสัยว่าสิ่งเหล่านี้คือการควบคุมทางสังคมที่เกิดขึ้นโดยช่างแต่งหน้ามิได้รู้สึกว่าการกระทำดังกล่าวดำเนินตามความเชื่อและความนิยมของสังคมที่มีต่อเรื่องความสวยงาม

ในส่วนการสร้างภาพนิมิตร์จากการแต่งหน้าในรายการเกมส์โชว์เป็นลักษณะลอกเลียนแบบและผลิตซ้ำ ในลักษณะลอกเลียนแบบเห็นได้จากการแต่งหน้าผู้ชายที่ใช้วิธีปรับโทนสีผิวและรูปทรงของใบหน้าแต่ไม่เปลี่ยนแปลงองค์ประกอบใดๆบนใบหน้าให้ผิดไปจากลักษณะดั้งเดิม แต่ในบางครั้งการแต่งหน้าในรายการเกมส์โชว์จะเปลี่ยนแนวคิดในการแต่งหน้าชั่วคราวตามแต่เทศกาลพิเศษที่เกิดขึ้น จึงต้องใช้วิธีการแต่งหน้าที่ผิดไปจากเดิม เช่น กรณีแต่งหน้าเป็นธงชาติประเทศต่างๆในเทศกาลบอลโลกหรือการแต่งหน้าของนักแสดงที่เล่นตลก บางครั้งสื่อบุคลิกบางอย่างที่สร้างขึ้นมาเป็นพิเศษ ลักษณะการแต่งหน้าจึงเป็นการลอกเลียนแบบที่ไม่อ้างอิงกับความเป็นจริงดั้งเดิมปรากฏอยู่ในบางครั้งของรายการ

ในส่วนผู้ร่วมรายการส่วนใหญ่แล้วนั้น เป็นการสร้างภาพนิมิตร์แบบผลิตซ้ำ ผู้ร่วมรายการแต่ละท่านถูกแต่งหน้าให้มีรูปแบบการแต่งที่ออกมาในโทนเดียวกัน ตามแต่แนวคิดที่ช่างแต่งหน้าได้วางไว้ ไม่มีการใช้รูปแบบการแต่งหน้าที่สร้างลักษณะบุคลิกใดบุคลิกหนึ่งเป็นพิเศษเหมือนเช่นการแต่งหน้าในละคร

3.วิเคราะห์การแต่งหน้าในละครโทรทัศน์

3.1 เรื่อง ธรณีนี่นี้ใครครอง

การแต่งหน้าในละครเรื่องธรณีนี่นี้ใครครองนั้น คุณดุษฎี ภูพานิช เป็นช่างแต่งหน้าหลัก โดยมีคุณอิสณีย์ บุญมา ซึ่งมีตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่ายเป็นผู้กำกับดูแลความเรียบร้อยอีกชั้นหนึ่ง

เรื่องธรณีนี่นี้ใครครองเป็นละครในแนวน่ารัก สดใส ซึ่งณ วันที่เก็บข้อมูลคุณดุษฎีได้รับผิดชอบนักแสดงดังต่อไปนี้

1. คุณเวนส์ ฟอลโคเนอร์ แสดงเป็น ประเวศ
2. คุณวิยะดา อุมาริน แสดงเป็น วิไลลักษณ์
3. คุณจาตุรงค์ โกธิมาศ แสดงเป็น เวทวงศ์
4. คุณอาภรณ์ ทิชากร แสดงเป็น วิยะดา
5. คุณปิยะธิดา วรมุสิก แสดงเป็น ดรุณี (นางเอก)

คุณเวนส์ ฟอลโคเนอร์แสดง เป็นประเวศ ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีฐานะร่ำรวย เป็นคนรักและตามใจลูกมาก เป็นคนดี

บทบาทที่คุณประเวศได้รับนั้นเป็นบทที่มีอายุเกินกว่าตัวจริงมาก จึงทำให้ผู้เป็นช่างแต่งหน้า ต้องแต่งให้นักแสดงดูมีอายุ แต่ในขณะเดียวกันนั้น การแต่งให้ดูแก่ทำได้อย่างมีขอบเขต เพราะหากเขียนริ้วรอยบนใบหน้ามากๆและชัดเจนแบบการแต่งหน้าละครเวทีก็ทำให้ขาดความสมจริง วิธีช่วยอำพรางได้คือการใส่แว่น และการแต่งสีผมให้ดูขาว โดยเฉพาะการแต่งผมช่วยทำให้ผู้ชมละครเข้าใจได้อย่างรวดเร็วว่าบทบาทนักแสดงในเรื่องมีอายุ

การแต่งหน้าบทประเวศนั้น คุณดุษฎีใช้รองพื้นที่มีสีค่อนข้างแดง และเข้มกว่ารองพื้นเล็กน้อย เพื่อไม่ต้องการให้หน้าตานักแสดงดูสดใสเหมือนคนหนุ่มมากนัก บริเวณใต้ตาก็ไม่จำเป็นต้องรองพื้นสีโทนม่วงเพราะโดยลักษณะคนมีอายุ นั้นมีร่องใต้ตาชัดเจน และใช้ไฮไลต์ลงบริเวณร่องแก้มบางๆเพื่อให้ร่องแก้มเห็นชัดเจนขึ้น การปิดแก้มนั้นเน้นบริเวณ

ภาพที่5.24 คุณเวนส์ ฟอลโคเนอร์

ได้ โหนกแก้มเพื่อให้ใบหน้าดูตบเป็นเพื่อไม่ให้ใบหน้ามีแก้มมาก ส่วนช่วงตานั้น ไม่จำเป็นต้องแต่งเพราะมีแว่นตาสวมอยู่ตลอดเวลา

ในบทบาทของประเวศนั้น รหัสการแต่ง คือ แต่งให้ดูเป็นคนมีอายุ

การแต่งหน้านักแสดงที่มีอายุน้อยให้ดูมีอายุเกินความเป็นจริงค่อนข้างมากเป็นเรื่องที่ยุงยากที่ทำให้เหมือนเป็นธรรมชาติ โดยเฉพาะถ้าไม่ใช้การแต่งหน้าแบบเทคนิคพิเศษเข้ามาช่วย ดังนั้นผู้จัดคิดว่าหากไม่ใช่บทนักแสดงที่ต้องเปลี่ยนแปลงอายุในการแสดงนั้นๆ ควรเลือกนักแสดงที่มีอายุในช่วงเดียวกับบทที่ต้องแสดงดีกว่าใช้การแต่งหน้าช่วยให้ดูอายุมากขึ้นอย่างไม่เหมาะสม

จากข้อมูลการแต่งหน้าคุณ วิยะดา อุมาริน ซึ่งแสดงเป็นวิไลลักษณ์ ภรรยาของผู้ว่าประเวศ เป็นตัวแสดงที่เห็นแก่สมบัติ ต้องการครอบครองมรดกมาก และตามใจลูกๆจนขาดความพอดี นั้น คุณวิสนีย์พูดถึงการแต่งหน้าตัวละครวิไลลักษณ์ว่า ต้องการสื่อความสวยงามของตัวละครที่มีฐานะ แต่งหน้าให้ค่อนข้างเข้มเล็กน้อย แม้ว่าบทที่แสดงมีแต่ฉากที่ต้องอยู่ในบ้าน และเพื่อต้องการสื่อว่าเป็นคนที่มีฐานะร่ำรวย จึงมีเวลาที่ดูแลตัวเองให้ดูดี ดูสวยงามอยู่ตลอดเวลา บทวิไลลักษณ์เป็นภรรยาของคนที่มีชื่อเสียงในสังคม จึงต้องมีภาพลักษณ์ที่สวยงาม

ภาพที่ 5.25 คุณวิยะดา อุมาริน

ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ช่างแต่งหน้าก็สังเกตจากชีวิตจริงที่พบเห็นในข่าวสังคมว่า หญิงสาวสังคมชั้นสูงนิยมแต่งหน้าแต่งตัว และทำผมอย่างไรบ้าง ซึ่งภาพของตัวละครเป็นประเภท คุณหญิงคุณนาย ในความรู้สึของผู้แต่งหน้า

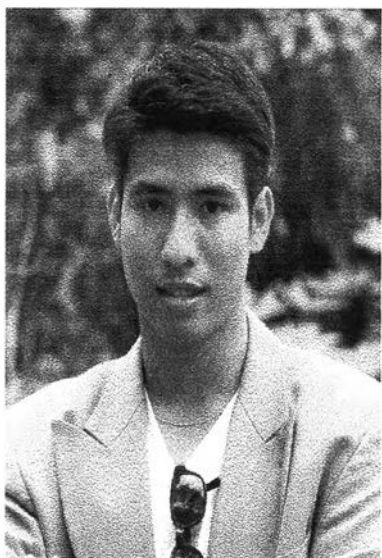
คุณดุษฎีลงรอนพื้นสีเข้มที่กรอบรอบนอกของใบหน้า ส่วนช่วงกลางใช้รอนพื้นที่มีสีอ่อนลง เพื่อช่วยแก้ไขรูปหน้าของนักแสดงให้เรียวขึ้น จากนั้นเขียนคิ้วด้วยกู่กันแต้มสีทาตา เพื่อให้สีคิ้วดูเป็นธรรมชาติ แล้วจึงใช้ดินสอเขียนเน้นรูปร่างคิ้วบางๆ ให้คมขึ้นเล็กน้อย การทาดานั้นแต่งตาแบบทรงกลมและแต่งแบบเน้นปลายตา การแต่งหน้าในวันที่ผู้จัดไปเก็บข้อมูลนั้นคุณดุษฎีใช้การแต่งตาทรงกลม โหนสน้ำตาล

การแต่งวิธีนี้ทำให้ดูเป็นธรรมชาติมากกว่า สีเส้นขอบตาไม่เขียนจนดำชัดเจนแต่เขียนเน้นเพื่อให้ดวงตาดูเด่นขึ้น ซึ่งใช้ภูกันจุ่มน้ำแล้วแต้มสีทาตาที่ค่อนข้างเข้มเขียนเป็นเส้นทั้งด้านบนและด้านล่าง ก่อนปิดมาสคาร่า

สีแก้มใช้สีที่เข้ากับสีทาตาทา ปิดบริเวณแนวโหนกแก้ม ใช้สีเข้มเล็กน้อยเน้นช่วงใต้แก้ม แล้วจึงใช้สีโทนสว่างในส่วน เหนือกระดูกโหนกแก้ม เพื่อช่วยให้รูปหน้าไม่แลดูมีแก้มเยอะนัก

สีทาปากเป็นสีสด ออกเป็นโทนสีเข้ม

การแต่งหน้าเพื่อสื่อบุคลิกของบทวิไลลักษณะคือ การแต่งหน้าให้ออกเข้ม

สำหรับตัวละครเวทวงศ์ ลูกชายท่านผู้ว่า มีนิสัยขี้อิจฉา ตัว และไม่จริงจังในเรื่องความรัก เห็นผลประโยชน์สำคัญกว่า ซึ่งแสดงโดยคุณจาตุรงค์ โกลิมาศ

การแต่งหน้าเป็นลักษณะการแต่งหน้าแบบพื้นฐานแต่งหน้าผู้ชาย โดยเลือกใช้รองพื้นสีเข้มกว่าสีผิวจริง ใช้สีรองพื้นโทนสว่างกว่าเล็กน้อยบริเวณใต้ตา ปิดคิ้วให้เป็นระเบียบ ปิดขนตา และปิดแก้มด้วยสีน้ำตาลแทนบางๆ จากนั้นจึงใช้ลิปสติกสีโทนน้ำตาลเล็กน้อยผสมลิปมัน เพื่อไม่ให้ปากดูแห้งเกินไป

ภาพที่ 5.26 คุณจาตุรงค์ โกลิมาศ การแต่งหน้าให้บทเวทวงศ์นั้นไม่เน้นสิ่งใดเป็นพิเศษ เพราะต้องการให้ดูธรรมชาติที่สุดแล้ว เหมือนไม่ได้แต่ง

สำหรับการแต่งหน้าคุณอาภรณ์ ทิชากร ซึ่งแสดงเป็นวิยะดา ลูกสาวท่านผู้ว่า เป็นเด็กสาวสมัยใหม่ชอบแต่งตัว และชอบผู้ชายที่หน้าตาดี

จากข้อมูลทางผู้จัดต้องการให้แต่งหน้าคุณอาภรณ์เป็นเด็กสาวสวย สดใส และเป็นวัยรุ่น ซึ่งเป็นช่วงอายุที่อยู่ในวัยเดียวกันกับผู้แสดง ช่วงแต่งหน้าจึงไม่ต้องการแต่งหน้าให้มีสีส้มมากนัก แต่ต้องการเน้นให้ดูเป็นธรรมชาติมากๆ

ภาพที่ 5.27 คุณอาภรณ์ ทิชากร

สีรองพื้นเลือกสีที่เข้มกว่าสีผิวจริงเล็กน้อย ปิดผิวด้วยสีน้ำตาลบางๆตามรูปคิ้วที่กันไว้อยู่แล้ว แต่ไม่เขียนให้เป็นเส้นคมชัด เพราะไม่ต้องการให้แลดูเป็นการจงใจแต่งหน้ามากนัก สีตาที่ใช้เป็นโทนสีน้ำตาลอ่อนๆ ไม่มีการเน้นสีเข้มที่ปลายตา เพราะรูปตาคุณอารมณ์ดีอยู่แล้ว หากเน้น ทำให้ตาดูเข้มขึ้นและไม่เป็นธรรมชาติ ใช้ภูกันจุ่มน้ำ แล้วเขียนเป็นเส้นขอบตาให้บางๆ จากนั้นจึงใช้มาสคาร่าปิดขนตาเล็กน้อย

การปิดแก้มนั้นไม่เน้นให้ชัดเจน ใช้สีอ่อนๆปิดตั้งแต่ช่วงกลางแก้มขึ้นสูงไปตามโหนกแก้มบางๆแล้วใช้ไฮ-ไลต์ ปิดช่วงเหนือโหนกแก้มบางๆเพื่อให้บริเวณช่วงกลางหน้าดูสดใสขึ้น

สีลิปสติก เลือกโทนสีออกชมพูอมส้ม และเขียนขอบปาก สีลิปสติกทาเพียงบางๆ แล้วจึงใช้ลิปมันเคลือบเล็กน้อย

แนวการแต่งตัวละครวิยะดานั้นเน้นความเป็นธรรมชาติ ดังนั้นสีที่ใช้ต้องดูกลมกลืนกับผิวมากที่สุดและไม่เน้นความคมชัดในส่วนใดๆบนใบหน้ามากนัก

ในกรณีบทของดรุณีซึ่งคือนางเอกของเรื่องนี้แสดงโดยคุณปิยะธิดา วรรณสิริก ดรุณี มีบุคลิกสดใส อ่อนหวาน น่ารักและจิตใจดี เป็นนักศึกษา และชอบใช้ชีวิตในไร่

ทางผู้จัดละครต้องการให้ช่างแต่งหน้าแต่งเป็น โทนใสมคม ซึ่งหมายถึง ให้ใบหน้าดูสดใส เป็นธรรมชาติ เป็นเด็กสาว แต่ขณะเดียวกันก็ต้องการให้ ใบหน้าดูคมเข้ม ซึ่งคุณดุษฎีกกล่าวว่าร่าคอนข้างยาก เพราะต้องแต่งให้แต่ละส่วนโดยเฉพาะตามีความเด่นชัด แต่ต้องระวังไม่ให้เข้มจนเกินไป มิฉะนั้นใบหน้าดูไม่เป็นธรรมชาติ

สีรองพื้นนั้นใช้สีเข้มกว่าสีผิวจริงเล็กน้อย ช่วงกลางหน้า ใช้สีรองพื้นที่อ่อนกว่ารอบหน้าเพื่อช่วยให้รูปหน้าไม่แบน

ภาพที่ 5.28 คุณปิยะธิดา วรรณสิริก การแก้ไขใบหน้าไม่จำเป็นเพราะนักแสดงมีผิวหน้าที่ดีมาก และองค์ประกอบต่างๆดีอยู่แล้ว คิ้วใช้สีทาตา โทนน้ำตาลปิดบางๆ แล้วจึงใช้ดินสอสีน้ำตาลอีกเช่นกัน เน้นรูปคิ้วให้ชัดขึ้นอีกเล็กน้อย แต่ไม่เขียนให้เป็นรูปทรงที่ชัดเจน หรือเขียนหางคิ้วคมๆ จากนั้นใช้สีทาตาโทนน้ำตาล ผสมผสมานโทนสีโอโรส เพื่อให้สีตาดูหวาน แล้วจึงใช้สีน้ำตาลเข้มแต่งเน้นบริเวณปลายตา

เพื่อให้ตาดูคม แต่ไม่เกลี่ยสีเข้มให้สูง เพราะไม่ต้องการให้เห็นสีเทาชัด เขียนขอบตาด้วย
 ภูกันจุ่มน้ำบางๆทั้งตาบนและตาล่าง และเสร็จสิ้นด้วยการปิดมาสคาร่าโดยปิดเน้น
 ตรงช่วงโคนขนตา เพื่อให้ตาดูเด่นชัดขึ้น แบบธรรมชาติ

การปิดแก้มนั้น ปิดด้วยสีที่เข้ากับสีตา ปิดไปตามโหนกแก้มแล้วจึงใช้โทนสีชมพู
 อ่อนปิดบริเวณกึ่งกลางแก้ม เพื่อให้ใบหน้าดูสดใส เป็นคนที่หน้ามีสีเลือดฝาดเพราะ
 สุขภาพดี จากนั้นใช้สีแก้มออกน้ำตาลแทนเน้นที่ได้โหนกแก้มเล็กน้อยเพื่อให้โหนกแก้มแลดู
 สูง สีปิดแก้มโทนน้ำตาลไล่บริเวณแนวกรามด้วย เพื่อสร้างแสงเงาให้ใบหน้าไม่ให้หน้าดู
 แบน

สีปากนั้นใช้โทนสีผสมที่ออกทางชมพู เพื่อให้ดูนุ่มนวลเป็นเด็กสาว แต่เขียนขอบ
 งามๆ

การแต่งหน้าให้ตัวละครดูมีบุคลิกการนำเสนอคือ การแต่งหน้าแบบโลคม

การแต่งหน้าในละครทีวี ปัจจัยหลักที่กำหนดแนวการแต่งหน้าคือ ความต้องการ
 ของผู้จัด หรือ ผู้กำกับที่นำเสนอบุคลิกของตัวละครแต่ละตัวว่าเป็นเช่นไร คุณเคยรู้รับข้อมูล
 คร่าวๆที่เป็นแนวหลัก จากนั้นเป็นอิสระส่วนตัวที่สร้างผลงานออกมาเพื่อให้ตรงกับที่ผู้จัด
 กำหนดจุดประสงค์ไว้

จากการสังเกตและข้อมูลจากทางคุณอิสณีย์ ผลงานที่ออกมานั้นไม่ต้องถูกแก้ไขแต่
 อย่างไร ทั้งนี้เป็นเพราะคุณเคยเป็นช่างแต่งหน้าที่มีความคุ้นเคยและได้รับความเชื่อถือจาก
 ทางผู้จัด จึงได้รับความไว้วางใจและอิสระในการทำงานค่อนข้างมาก

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบ สีสันทัดตสันใจนั้น เป็นความเหมาะสมที่ผู้เป็นช่างมอง
 ว่า ลักษณะตัวละครที่แต่งให้ นั้น หากเปรียบเทียบกับความเป็นจริงแล้วควรแต่งหน้าอย่างไร
 คุณอิสณีย์กล่าวว่า บทบาทนักแสดงในเรื่องนั้นส่วนมากเป็นบทหนุ่มสาว และเป็นบุคลิก
 ที่อยู่ในไร้วสัน การแต่งหน้าที่เป็นธรรมชาติเป็นจุดมุ่งหมายที่ต้องการสื่อว่านักแสดงผู้นั้นมี
 ความสวยงามเช่นนั้น มิได้เสริมแต่งมากมาย สีสันทัดตสันใจจึงเป็นโทนสีที่ดูกลมกลืนกับผิวนักแสดง
 และไม่ใช่การแต่งตามแบบแฟชั่น

3.2 เรื่อง ชายไม่จริง หญิงแท้

คุณวันสนันท์ ขำทอง(คุณจุ่ม) เป็นช่างแต่งหน้ารายการข่าวทางช่อง9 ขณะเดียวกันก็รับผิดชอบการแต่งหน้าในงานละครด้วย คือเรื่อง ชายไม่จริง หญิงแท้ ซึ่งในละครเรื่องนี้ คุณจุ่มรับหน้าที่แต่งหน้านักแสดงในช่วงที่เก็บข้อมูลมีดังต่อไปนี้

1. คุณชจรศักดิ์ รัตนวิสัย
2. คุณสัญญา คุณากร
3. คุณเน่อ

การแต่งหน้าคุณชจรศักดิ์ รัตนวิสัย แสดงเป็นเพื่อนร่วมงานกับพระเอก (คุณสัญญา) แต่มีรสนิยมที่ชอบเพศเดียวกัน ซึ่งพยายามปิดบังคนทั่วไป เพราะกลัวโดนรังเกียจ

ภาพที่ 5.28 คุณชจรศักดิ์ รัตนวิสัย

โดยเฉพาะจากพระเอก แต่ในท้ายที่สุดก็ยอมแสดงตัว

คุณจุ่มกล่าวว่าการแต่งหน้าคุณชจรศักดิ์นั้นในช่วงต้นๆเรื่องแต่งให้คุณเป็นผู้ชายมากซึ่งเลือกใช้รองพื้นสีเข้ม กว่าผิวจริง เพื่อให้หน้าดูเข้มผิวแบบผู้ชาย ปิดคิ้วเล็กน้อย และปิดแก้มเป็นโทนออกน้ำตาลแทน และใช้ลิปมันเกลี่ยบางๆที่ริมฝีปาก แต่ในช่วงท้ายเรื่องที่ความจริงเปิดเผย ว่าไม่ใช่ชายแท้แล้วนั้น คุณจุ่มได้ปรับให้ใบหน้าดูผ่องโดยเลือกใช้รองพื้นที่ขาวขึ้น และเพิ่มสีปากให้ออกเป็นสีแดงๆเพิ่มขึ้นบางๆ เพื่อบ่งบอกสถานะภาพของแสดงว่ามีการเปลี่ยนแปลง

รหัสการแต่งหน้าที่ใช้ในครั้งแรกใช้รองพื้นเข้มเพื่อให้ดูเป็นผู้ชาย ส่วนในช่วงหลังปรับรองพื้นให้ใบหน้าดูผ่องขึ้นเพื่อแสดงลักษณะผู้ชายที่มีจิตใจเป็นหญิง

ในกรณีการแต่งหน้า คุณสัญญา คุณากร (คุณตุ๋) แสดง เป็นพระเอก เป็นตัวละครที่จิตใจดี แต่ไม่ชอบผู้ชายที่มีความผิดปกติทางเพศ

การแต่งหน้าคุณสัญญาเป็นการแต่งหน้าแบบพื้นฐาน คุณจุ่มใช้รองพื้นสีเข้ม ทั้งนี้เพราะโดยส่วนตัวของคุณตุ๋ที่ชอบให้เวลาออกกล้องโทรทัศน์แล้วสีหน้าออกเข้มมากกว่าชาว การแต่งตานั้นไม่จำเป็นเพราะคุณสัญญาใส่แว่นตาตลอดเวลา แต่ปิดแก้มให้เล็กน้อย ด้วย

สีปิดแก้มออกโทนน้ำตาล และเน้นสีบริเวณใต้โหนกแก้มเพื่อ
แก้ไขรูปหน้าให้ดูตบขึ้น เป็นการลดความกลมของโหนก
แล้วจึงทาลิปมันที่ริมฝีปากบางๆ

รหัสการแต่งหน้าเพื่อสื่อบุคลิกไม่มี

คุณจุ่มให้ข้อมูลการแต่งหน้าคุณเน่อ ซึ่งแสดงเป็นผู้ชาย
แปลงเพศที่เป็นเจ้าของบาร์เกย์ เป็นตัวละครตัวหนึ่งที่
สะท้อนภาพชีวิตของบุคคลอีกเพศหนึ่งในสังคมว่า ได้ แต่ง
หน้าให้จากที่ คุณเน่อ จัดประกวดสาวประเพณีสองชั้น

ภาพที่ 5.29 คุณสัญญา คุณากร คุณจุ่มกล่าวถึงแนวการแต่งหน้าว่า ทางผู้จัดกำหนดไว้แล้วว่า
ให้การแต่งหน้าแต่งหน้าเป็นลักษณะที่ดูเกินจริง แต่ให้สวยงามเพราะเป็นเจ้าของร้าน ไม่ใช่
ผู้เข้าประกวด

การแต่งหน้าผู้ชายให้เป็นหญิงนั้น วิธีการแต่ง
หน้าไม่ได้มีความแตกต่างจากการแต่งหน้าผู้หญิงแต่
อย่างไร แต่เนื่องจากโครงสร้างของใบหน้าผู้ชายนั้นแข็ง
กว่า (หมายถึงลักษณะกระดูกเห็นชัด โดยเฉพาะช่วง
กราม) และผิวหนังบางคนหยาบกว่า การแต่งให้สวย
แบบหญิงนั้น

มีความยากกว่าเพราะต้องพยายามลดความ
แข็งของใบหน้าให้ลดลง

การแต่งหน้าในวันที่เก็บข้อมูลนั้น นักแสดงแต่
ละท่านใส่ชุดราตรี หรือไม่ก็เป็นชุดแฟชั่นที่เหมือนชุด
การแสดงโชว์การแต่งหน้าจึงสามารถแต่งให้เข้มมากได้
และแต่งให้เป็นแฟชั่นมากๆได้ด้วยเช่นกัน รูปแบบการแต่งดูเกินจริงที่ชีวิตประจำวันเดิน
ตามท้องถนนได้ สีสันฉูดฉาดและใช้อย่างเต็มที่

ภาพที่ 5.30 คุณเน่อ

การแต่งหน้าคุณเน่อใช้รองพื้นสีเข้มกว่าสีผิวจริงที่ออกโทนสีแดง ทั้งนี้เป็นเพราะ
ต้องขึ้นเวที แสงไฟที่หลากสีสลับสีหน้าให้จางลง คุณจุ่มไม่ลงรองพื้นหน้าให้หนา
เพราะลำบากในช่วงที่เต็มเนื่องจากผู้แสดงมีผิวหนังมัน ใช้รองพื้นสีเข้มช่วงกรอบหน้า โดย
เฉพาะช่วงกราม เพื่อก่อให้เกิดแสงเงา จำพรางความแข็งของกราม เสริมให้ช่วงกลางหน้า
ดูเด่นขึ้นด้วยการทำไฮ-ไลต์ที่ช่วงใต้ตาและเหนือโหนกแก้ม จากนั้นจึงเขียนคิ้วให้โค้ง

เป็นรูปร่างชัดเจน โดยเขียนเป็นทรงโค้งมนเพื่อให้ใบหน้าดูอ่อนหวาน การแต่งตาแบบเน้นสีตาที่ปลายตานั้นช่วยให้การทาตาเด่นชัด และมีสีล้น คุณจุ่มเลือกใช้สีม่วงเพื่อให้เข้ากับสีชุดที่นักแสดงสวมใส่ ใช้สีทาตาไล่ตั้งแต่ช่วงแนวหัวคิ้วต่ำลงมาตามแนวจมูกเพื่อให้จมูกแลดูสูงขึ้น การแต่งหน้าที่เข้มมากก็นั้นจำเป็นต้องตัดเส้นขอบตาด้วย ที่เขียนตาชนิดน้ำและเป็นสีที่เข้มอย่างเช่นสีดำ เพื่อช่วยเน้นให้ตาดูคมชัดขึ้น และเสริมความคมชัดด้วยการติดขนตาปลอมทั้งแผง ขนตาปลอมนี้มีส่วนทำให้ดวงตาเด่นชัดแต่ไม่สร้างความรู้สึกแข็งและดูให้ผู้ใช้ แต่คุณจุ่มไม่ได้ใช้ที่เขียนขอบตาสีดำเข้มเขียนเป็นตาล่างเพราะเกรงว่าทำให้ตาดูดูเกินไป จึงเขียนเป็นด้วยสีที่อ่อนลง

สีแก้มที่ใช้เน้นเข้มและออกแดง โดยใช้สีปิดแก้มน้ำหนักกลางๆปิดไปตามโหนกแก้ม แล้วใช้สีเช้ทปิดเน้นบริเวณใต้โหนกแก้ม เสริมอีกครั้งด้วยสีอ่อนเป็นเนื้อผสมทุกโทนขาว มาใช้เป็นไฮ-ไลท์ช่วงเหนือโหนกแก้ม

ช่วงสุดท้ายทาปากด้วยสีแดงสด โดยเขียนเส้นขอบปากให้เห็นชัดเจน การเขียนปากเขียนไปตามรูปปากเต็มเพื่อให้เห็นปากเด่นชัดเจน

รหัสที่ใช้เพื่อสร้างบุคลิกตัวแสดง คือ การแต่งหน้าเข้มแบบออกงานราตรี

ปัจจัยที่เป็นข้อกำหนดการแต่งหน้าของคุณจุ่มคือ แนวความคิดที่กำหนดจากทางผู้สร้างละคร ตัวละครธรรมดาทั่วไป การแต่งหน้าก็ไม่มีรูปแบบที่มากมายเช่นการแต่งสาวประเภทสอง ทั้งนี้เป็นการจำลองจากสิ่งที่เห็นจากสื่อที่ดี การแสดงโชว์ที่ดี ที่บุคคลเหล่านี้ใช้การแต่งหน้าเป็นเครื่องมือในการสร้างความเป็นหญิง ทางผู้จัดทำรูปแบบการแต่งมาให้ช่างแต่งหน้าว่าต้องการแบบไหนโดยให้ลอกเลียนแบบ หรือทำตามลักษณะแบบของนิตยสารแฟชั่นทั้งในและต่างประเทศ

ในส่วนตัวละครทั่วไป การแต่งหน้าเป็นรูปแบบการแต่งที่เป็นธรรมชาติ ช่างแต่งหน้าแต่งให้นักแสดงแต่ละท่านดูดีที่สุดในฐานะที่เป็นตัวบุคคลเหล่านั้น ซึ่งหากเมื่อเปรียบเทียบการทำงานทางรายการข่าว คุณจุ่มก็กล่าวว่าการทำรายการข่าวสบายกว่า แต่โอกาสที่ได้คิด และใช้ฝีมือในการแต่งหน้าที่หลากหลายนั้นมีน้อยมาก ผู้การแต่งหน้าในละครไม่ได้ที่เปิดโอกาสให้เจอกับผู้คนที่หลากหลายและมีโอกาสให้แต่งได้ในรูปแบบที่แตกต่างกันมากกว่า

3.3 เรื่อง กระโปรงบานขาสั้น

กระโปรงบานขาสั้นเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมปลายเป็นหลัก เรื่องราวมีความสนุกสนานและให้ข้อคิดเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว และเด็กวัยรุ่น จากการสัมภาษณ์ช่างแต่งหน้าประจำกองถ่ายละครคือ คุณพุดตาล บุญเรือง (คุณตาล) กล่าวว่าการแต่งหน้านักแสดงในเรื่อง ซึ่งส่วนมากเป็นนักแสดงที่เป็นวัยรุ่น และเป็นนักเรียน แนวการแต่งหน้าจึงเป็นรูปแบบการแต่งหน้าเด็กๆ ใสๆ

คุณตาลให้ข้อมูลเกี่ยวกับการแต่งหน้า คุณอาทิตย์า สีขานล ซึ่งแสดงเป็นไบเฟิร์น เด็กสาว

ภาพที่ 5.31 คุณอาทิตย์า สีขานล

น่ารัก เรียนเก่ง และเป็นเด็กกิจกรรม ว่าใช้รองพื้นสีใกล้เคียงกับสีผิว แต่ช่วงตาใช้รองพื้นสีที่อ่อนกว่าเล็กน้อย การแก้ไขบนใบหน้านั้นทำบริเวณเดียวคือ ช่วงจมูกที่คุณตาลต้องการให้ดูแคบลง จึงใช้สีรองพื้นสีเข้มเกลี่ยบางๆ บริเวณปีกจมูกทั้งสองด้าน (เป็นการทำ shading) การเขียนคิ้วนั้นใช้ภูกันแต่มสีทาตาสีน้ำตาลระบายไปตามแนวคิ้วแต่ไม่ใช้ดินสอเขียนเพิ่ม เพราะไม่ต้องการให้รูปคิ้วเด่นชัดจนเกินไป จากนั้นทาตาโดยใช้โทนสีชมพูไล่ทั่วตา เนื่องจากคุณอาทิตย์ามีขนตายาว เพียงแค่ใช้มาสคาร่าปิดก็ทำให้ตาดูเด่นขึ้น

จึงไม่จำเป็นต้องเขียนขอบตาให้ชัดใช้ภูกันจุ่มน้ำแล้วแต่มสีทาตาสีน้ำตาลอ่อนเขียนเป็นเส้นขอบตาบางๆ ทั้งตาบนและล่าง

การปิดแก้มนั้นคุณตาลไม่ปิดแก้มแบบแต่งหน้าหญิงสาว คือไล่ไปตามแนวโหนกแก้ม แต่ปิดแก้มบริเวณช่วงกลางของแก้มทั้งสองด้วยสีชมพูตุ่นๆ เพื่อให้แก้มดูมีสีสัน แลดูแก้มยุ้ยๆ น่ารักๆ

จากนั้นทาสีปากด้วยสีชมพูอ่อนๆ ใช้ลิปมันทาที่บบางๆ

รหัสที่ใช้เพื่อสร้างบุคลิกตัวละครไบเฟิร์น คือ การแต่งหน้าที่อ่อนๆ จนดูเหมือนไม่ได้แต่งเมื่อออกกล้องโทรทัศน์ และใช้สีชมพูสื่อความสดใส น่ารักแบบเด็กวัยรุ่น

สำหรับตัวละครแพร เพื่อนของไบเฟิร์น แสดงโดยคุณปานิศา ต้นทนาวิวัฒน์

คุณตาลกล่าวว่าการแต่งหน้าแพรไม่แตกต่างจากไบเฟิร์น เริ่มจากรองพื้นใกล้เคียงกับสีผิว ใช้รองพื้นโทนที่สว่างกว่าลงบริเวณช่วงกลางของใบหน้า คุณตาลไม่ได้แก้ไขส่วนใดในช่วงขั้นตอนนี้ แต่แก้ไขบริเวณตาในช่วงขั้นตอนแต่งหน้า เมื่อใช้ภูกันแต่มสีทาตาสีน้ำตาล

แล้ว บัดไปตามแนวคิ้ว ใช้สีชมพูอ่อนไล้บริเวณตา
จากนั้นใช้สีชมพูเข้มเน้นบริเวณปลายตา เพื่อช่วย
ไม่ให้รูปตาดูแบนเกินไปนัก ไม่เขียนเส้นขอบตาให้
แต่ใช้มาสคาร่าปิดแทนเพื่อเน้นให้คมชัด

การปิดแก้มปิดในลักษณะเดียวกันคือปิด
บริเวณช่วงกลางของแก้มเป็นทรงกลม

คุณปานิตานั้น ไม่ต้องใช้ลิปสติกเลยเพราะ
ปากแดงโดยธรรมชาติอยู่แล้วจึงใช้เพียงแค่อลิปมัน
เท่านั้น เพราะหากใช้ลิปสติกเพิ่ม ทำให้รู้สึกว้าปาก
แดงมากไป

ภาพที่ 5.32 คุณปานิตา ตัณฑนาวิวัฒน์

รหัสการแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิก คือ การแต่งหน้าแบบอ่อนๆ และใช้สีชมพูสื่อความ
เป็นเด็กวิัยรุ่น

การแต่งหน้าในละครเรื่องนี้คุณตาลรับผิดชอบการแต่งหน้าให้แก่คุณพรสุดา
ต่ายเนาวิคิง ด้วย คุณพรสุดา แสดงเป็น อาจารย์แก้วตา ครูฝ่ายปกครอง ดูแต่รักเด็ก

คุณตาลกล่าวถึงบทบาทคุณพรสุดา ว่า เป็นครูเฮี้ยบ และดู การแต่งหน้าเน้นใช้เส้น
ที่คมและเติมไฟบริเวณปากเพื่อได้รู้สึกว่าเป็นคนปากจัด

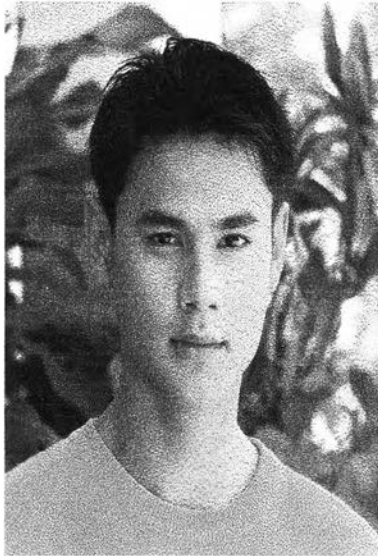
เริ่มจากลงรองพื้นสี ที่ เข้ม มกว่าสี ผิว
จริง ไม่เน้นแก้ไขใบหน้านัก แต่ใช้สีอ่อน
บริเวณช่วงกลางของใบหน้าเพื่อให้ใบหน้าไม่ดู
แบนๆ จากนั้นเขียนคิ้วให้เป็นเส้นคมโดยเน้นรูป
คิ้วให้เป็นรูปร่างชัดเจน เวลาเขียนจุดโค้งของคิ้ว
นั้นเขียนให้โค้งแล้วจึงหักลง ช่วงปลายคิ้วนั้นใช้
ดินสอเขียนคิ้วเขียนให้แหลม เป็น เส้นยาว
การแต่งตานั้นไม่เน้น เพราะในเรื่องนักแสดงใส่
แว่นตาลตลอดเวลา และ นอกจากนี้ คุณตาลรู้สึกว้า
โดยปรกตินั้นอาชีพคุณครูทั่วไปมักไม่ทาตามากนัก
ดังนั้นแต่งให้บางๆ แล้วจึงปิดด้วยมาสคาร่าเพิ่ม

ภาพที่ 5.33 คุณพรสุดา ต่ายเนาวิคิง

การปิดแก้ม ใช้วิธีเน้นให้โหนกแก้มดูสูง โดยใช้สีปิดแก้มโทนสีกลางๆปิดบริเวณแนวโหนก
แก้มก่อน

จากนั้นใช้สีเข้มบริเวณช่วงใต้โหนกแก้ม แล้วเน้นให้แลดูสูงขึ้นโดยใช้สีฝุ่นประเภททำไฮไลต์ ที่เหนือโหนกแก้ม

รหัสการแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิกของอาจารย์แก้วตา ให้ดูเขี้ยบ ดูดู เน้นการเขียนปากให้เป็นรูปแบบชัดเจน เขียนเส้นคิ้วและเขียนขอบปากให้คมๆ ใช้สีเข้มๆออกสีคล้ำเป็นสีลิปสติก และเติมไฟที่ปากซึ่งทำให้ดูดูและพูดมาก

ภาพที่ 5.34 คุณเวฟ สารสิน

คุณตาลกล่าวว่า โดยทั่วไปแต่งหน้าให้นักแสดงชายทั่วไปแล้ว ไม่แตกต่างกัน คือ เลือกใช้รองพื้นสีเข้มกว่าสีผิวเล็กน้อย แล้วจึงปิดคิ้วให้เป็นระเบียบ ปิดแก้มบางๆด้วยสีน้ำตาลแทนแล้วจึงทาปากด้วยลิปมัน

แต่หากนักแสดงบางท่านที่มีสีผิวเข้ม อย่างเช่น คุณเวฟ สารสิน ซึ่งแสดงเป็นแซค เป็นคนมีน้ำใจรักเพื่อน รักสัตว์ การเลือกสีรองพื้นให้สีเข้มขึ้นก็ไม่จำเป็น เช่นกรณีของคุณเวฟ คุณตาลเลือกใช้รองพื้นที่สีอ่อนกว่าสีผิวจากนั้นปิดคิ้วให้เป็นระเบียบ แล้วใช้สีปิดแก้ม โทนสีน้ำตาลแทน ปิดบริเวณแก้มเรื่อยไปจนรอบกรอบ

ใบหน้า ซึ่งปรับให้สีบริเวณรอบใบหน้าดูเข้มขึ้น เหมือน

รหัสการแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิก ไม่มี

คุณตาลกล่าวถึงปัจจัยที่เป็นข้อกำหนดในการแต่งหน้าก็คือ ความต้องการของทางผู้กำกับส่วนหนึ่งว่าต้องการให้นักแสดงมีบุคลิกลักษณะเช่นไร เพราะท้ายที่สุดแล้วหากผู้กำกับไม่พอใจกับการแต่งหน้านั้น ช่างแต่งหน้าก็ต้องแก้ไขใหม่ ในอีกส่วนหนึ่งนั่นคือ ความเหมาะสมของบทบาทการแสดงของตัวละคร ว่ามีความสมจริงอย่างไร ในเรื่องกระโปรงบานขาสั้นนั้น นักแสดงในเรื่องเป็นเด็กวัยรุ่น ยังเรียนอยู่ในโรงเรียน ซึ่งความเป็นจริงนักเรียนเหล่านี้ไม่สามารถแต่งหน้าได้อยู่แล้ว ดังนั้นการแต่งหน้าให้จึงไม่ใช่เพื่อให้นักแสดงเหล่านี้ดูสวยดูสวย ผู้ดูทางบ้านอาจตำหนิได้ว่ายังเป็นเด็กอยู่แต่งหน้าเข้มๆไปทำไม คุณตาลจึงต้องการให้ดูใสๆ เป็นธรรมชาติของเด็กวัยรุ่น ดังนั้นวิธีการสื่อด้วยการแต่งหน้านั้น คุณตาลใช้รูปแบบการแต่งหน้าที่เป็นวิธีเดียวกันทั้งหมดให้นักแสดงหญิง คือ

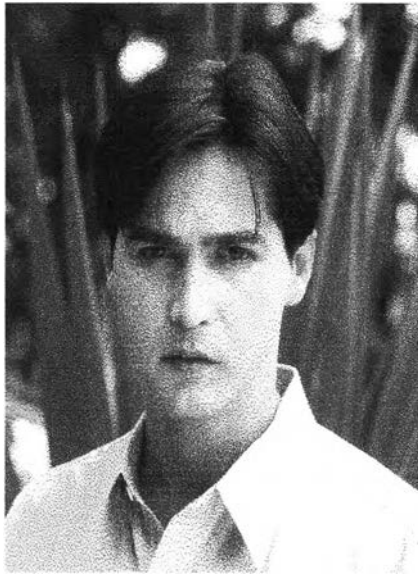
- ไม่แก้ไขรูปหน้าหรือแต่งหน้าให้เห็นโครงหน้าในแต่ละส่วนชัดเจน ไม่เน้นส่วนใดของใบหน้าให้มีสีสัน สีที่ใช้ต้องการให้เมื่อออกกล้องทีวีแล้วไม่ดูหน้าหมองเท่านั้น โดยเลือกใช้โทนสีชมพูเป็นโทนสีหลัก เพราะรู้สึกว่าเป็นโทนสีที่เหมาะสมกับวัยรุ่น และเป็นโทนสีที่ให้ความสดใส
- ในส่วนการแต่งตาไม่ใช่สีเข้มเน้นที่ปลายตาเลย ต้องการให้ภาพที่ออกมาดูไม่เห็นสี แต่โดยส่วนตัวคุณตาลอยากให้ดวงตาดูเด่นสดใสขึ้น จึงใช้ภูกันจุ่มน้ำแล้วแต้มสีทาตาสีชมพูอ่อนที่มีประกายมุกเล็กน้อย เขียนเพิ่มบริเวณตาล่างโดยเขียนจากปลายตาไปหาหัวตา
- ทาปากให้เป็นสีอ่อนๆ หรือถ้านักแสดงปากแดงอยู่แล้วไม่ทาเลย ใช้เพียงลิปมันเท่านั้น
- ในส่วนของอาจารย์แก้วตาที่ต้องการให้ดูดู ก็เน้นที่เส้นบนใบหน้าให้เห็นชัดเจน เส้นคิ้วเส้นขอบปากให้คมแหลม แนวแก้มให้ชี้ขึ้นสูง และสีปากให้ดูเข้มดำเพื่อให้ความรู้สึกว่าเป็นบุคคลที่พูดเก่งก็เติมไฟที่มุมปากเพิ่ม

3.4 เรื่อง ผีพยาบาท

เรื่องผีพยาบาทเป็นละครที่เกี่ยวกับความอาฆาตพยาบาทบุคคลที่กระทำไม่ดีต่อตน ในขณะที่มีชีวิตอยู่และความหวงใยต่อบุคคลที่ตนรัก จึงทำให้ตัวเอกของเรื่องซึ่งตายไปแล้ว แต่วิญญาณไม่ยอมไปสู่ภพอื่นกลับไปใช้พลังพิเศษที่ตนมีรักษาร่าง และพรางให้ผู้คนรอบข้างเข้าใจว่ายังไม่ตาย

การแต่งหน้าในเรื่องนี้ แบ่งเป็นสองส่วนที่เห็นชัด คือ การแต่งหน้าด้วยเทคนิคพิเศษที่นำมาใช้กับนักแสดงเมื่อช่วงเป็นผีที่มีความน่ากลัว และการแต่งหน้าสวยงามทั่วไป คุณค่านวน คุณมณีนีมิลิน ณ โกเมนรับผิดชอบในส่วนการแต่งหน้า คุณจอนนี่ แอนโฟเนซึ่งแสดงเป็นประโยชน์ ในสภาพที่เป็นผีจำแลงเป็นมนุษย์ และเพราะพลังพิเศษที่มีทำให้สามารถคงรูปลักษณ์ที่เหมือนมนุษย์ไว้ได้ และการแต่งหน้าในขณะที่รักษารูปลักษณ์ของมนุษย์ไม่ได้ใช้เทคนิคพิเศษ ผู้วิจัยจึงได้นำมาเป็นกรณีศึกษาในครั้งนี้ด้วย

การแต่งหน้าคุณจอนนี่ แอนโฟเน่ คุณคำนวณลงรองพื้นในการแต่งหน้าให้ออกเป็น

ขาวๆ ซีดๆ เหมือนสภาพคนที่ตายไปแล้วจริงๆ ใบหน้าก็ซีดและออกเขียวๆ การแต่งหน้าไม่ต้องแก้ไขส่วนใดเลย เพราะคุณจอนนี่มีใบหน้าที่ดีอยู่แล้ว แต่งอย่างไรก็ดี คิ้วปิดให้เป็นระเบียบเล็กน้อย คุณคำนวณต้องการให้หน้าคุณจอนนี่ดูโดยเฉพาะตาที่ต้องแสดงความอาฆาตพยาบาท จึงใช้สีแดงทาบริเวณขอบตาล่างตั้งแต่หางตาไปถึงหัวตาเพื่อให้ตาดูลึกและดูน่ากลัว ส่วนริมฝีปากนั้นทำให้ดูแห้งๆ ซีดๆ เพื่อให้ใบหน้านั้นดูไม่มีน้ำมีนวลเหมือนคนปรกติทั่วไป

ภาพที่ 5.35 คุณจอนนี่ แอนโฟเน่

การทำงานนั้นคุณคำนวณปรึกษาจากทางผู้จัด ผู้กำกับก่อนว่ามีความต้องการให้ตัวละครมีลักษณะเป็นอย่างไร จากนั้นก็ร่างเป็นภาพคร่าวๆ ให้ทางผู้จัดเลือกกว่าแต่งหน้าแบบใดดี แล้วจึงทดลองแต่งให้ดู ดังนั้นปัจจัยที่เป็นส่วนกำหนดที่สำคัญคือ ความต้องการของทางผู้จัด ว่ามีความต้องการอย่างไร ทางช่างต้องพยายามทำให้ผลงานของตนนั้นออกมาให้ตรงกับความต้องการนั้นๆ โดยช่างแต่งหน้าต้องศึกษาจากลักษณะความเป็นจริงเท่าที่ทำได้ เช่น ศึกษาสภาพศพว่าคนที่ตายแล้วสีหน้าควรเป็นอย่างไร แล้วจึงใช้จินตนาการของตนเพิ่มเติม อย่างเช่น กรณีที่คุณคำนวณต้องการให้ ดวงตาดูมืดดูน่ากลัวมากขึ้น ก็ใช้สีแดงเขียนเป็นเส้นขอบ เพราะสีแดงให้ความรู้สึกที่รุนแรงเหมือนสีเลือด

รหัสการแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิกของผีที่มีความพยาบาท คือ การแต่งหน้าให้ซีดและเขียนขอบตาด้วยสีแดง

ช่างแต่งหน้าในส่วนของนักแสดงทั่วไป ในละครเรื่อง ผีพยาบาท คือคุณ สมหมาย มหากุล คุณสมหมายได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการแต่งหน้าให้แก่คุณเจมี บูเฮอร์ ซึ่งแสดงเป็น อรชร หญิงสาววัยรุ่น ซึ่งเป็นน้องสาวของประโยชน์ เป็นคนดีว่า เป็นบทหญิงสาว สดใส น่ารัก การแต่งหน้าแต่งเป็นแบบใสๆและไม่เข้ม เลือกใช้สีรองพื้นที่เข้มกว่าสีผิวจริงเล็กน้อย ไม่แก้ไขส่วนใดเพราะโครงหน้าเป็นรูปไข่ซึ่งดูดีอยู่แล้ว ใช้ภูกันแดดสีเทาตาปิดเพิ่มสีคิ้วบางๆใช้ดินสอสีน้ำตาลเขียนที่ปลายคิ้วเพิ่มให้เส้นชัดขึ้น แต่ไม่มาก

การแต่งตานั้น ต้องการให้ใบหน้าดูสดใส ประกอบกับสีผิวสีตาของคุณเจมีนั้นสามารถใช้สีสว่างๆได้หลากหลายสี จึงเลือกใช้สีเทาตาออกโทนฟ้าอมเขียวให้แล้วเน้นปลาย

ตาเล็กน้อยด้วยสีน้ำตาลเข้ม จากนั้นจึงใช้ภูกันจุ่มน้ำ
แต่มีสีทาตาสีโทนน้ำตาลมาเขียนเป็นเส้นขอบตาทั้งตา
บนและตาล่าง ก่อนที่ปิดมาสคาร่าบางๆให้

การปิดแก้มนั้นไม่ต้องการดูเป็นสาวเกินไป
ดังนั้นปิดแก้มบางๆตั้งแต่กึ่งกลางแก้มไล่ขึ้นสูงไปตาม
แนวโหนกแก้ม แต่ไม่เน้นสีเข้มที่ได้โหนกแก้มเพื่อให้สี
แก้มเป็นธรรมชาติ

ลิปสติกนั้นใช้สีโทนชมพูออกแดงๆ เป็นโทนสี
ผสม ทาที่ริมฝีปากบางๆไม่ให้เข้ม

รหัสการแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิกหญิงสาวสดใส
คือการแต่งหน้าที่ไม่เข้มมากนักและใช้สีสันทึบสว่างสดใส

ภาพที่ 5.36 คุณแจ่ม นูเออร์

ในกรณีการแต่งหน้าคุณวาสนา พูลผล
แสดงเป็นโอบอลส์ ภรรยาที่นอกใจสามีและคบคิดกับ
ชายคนใหม่ทำร้ายสามีและลูกเลี้ยง แต่สามารถกลับ
ใจสำนึกผิดได้ภายหลัง

คุณสมหมายกล่าวว่า เป็นบทหญิงร้าย แต่
ไม่มากเพราะสามารถสำนึกตัวได้เมื่อทำเรื่อง การ
แต่งหน้าเน้นให้มีสีสันทึบ แต่ไม่เข้มมาก อาจแต่งให้ตา
ดูเข้มแต่สีปากอ่อน หรือตาสีอ่อน แต่สีปากเข้มก็ได้ แต่
ไม่ให้เข้มทั้งหมด สีทาทานั้นใช้โทนสีน้ำตาลอมส้ม
เน้นสีเข้มปลายตาเล็กน้อย และเขียนขอบตาทั้งบน

ภาพที่ 5.37 คุณวาสนา พูลผล และล่าง ปิดมาสคาร่าบางๆ

การปิดแก้มเน้นเป็นแนวสูง ไปตามโหนกแก้มใช้สีปิดแก้มสีเข้มเน้นช่วงใต้โหนก
แก้มและใช้ไฮ-ไลต์บริเวณเหนือโหนกแก้ม เพื่อช่วยให้บริเวณแก้มดูเด่นชัดขึ้น

สีทาปากนั้น ใช้ลิปสติกที่เป็น โทนสีเข้มมากกว่าสีอ่อน เพื่อต้องการให้ใบหน้าดู
ร้ายๆ

รหัสการแต่งหน้า เพื่อสร้างบุคลิกที่ดูร้าย คือ การแต่งหน้าให้เข้มเป็นบางส่วนใน
องค์ประกอบของหน้า แต่ไม่แต่งให้ทุกส่วนเข้มเท่ากัน

ปัจจัยที่กำหนดแนวการแต่งหน้าที่สำคัญนั้นจากทางผู้จัด คุณสมหมายถามทางผู้จัดก่อนว่า ต้องการให้ตัวละครแต่ละตัวนั้นออกเบีสโตลได้บ้าง ซึ่งทางผู้จัดให้อิสระในการคิดแปลง ความต้องการตรงส่วนนั้นออกมาเป็นการแต่งหน้าตามที่มีขอบเขตคร่าวๆบอกไว้ล่วงหน้า

การแต่งหน้าในละครเรื่องนี้คุณสมหมายใช้วิธีการศึกษาว่า อุปนิสัยของตัวละคร เป็นอย่างไร ดีมาก ดีน้อยแค่ไหน ไม่ดีมากไม่ดีน้อยแค่ไหน เพื่อปรับให้การแต่งหน้านั้นเข้ากับตัวละคร

■ คุณสมหมายกล่าวว่า หากตัวละครเป็นคนดี ก็แต่งโทนหน้าให้ดูใสๆ ออกหวานๆ และไม่เข้มซึ่งใช้สีอ่อนๆ เป็นสีโทนผสมเช่น สีชมพูอ่อนๆ ส้มออกสีเนื้อๆ หรือโทนฟ้าใสๆ และไม่แต่งให้องค์ประกอบหน้าแต่ละส่วนเด่นชัดมาก เช่นตา ก็ไม่เน้นสีปลายตาให้เข้มๆ สูงๆ ปากก็ไม่ใช้สีแรงๆ คล้ำๆ หรือวาดปากให้คมชัด

■ แต่หากตัวละครเป็นตัวร้าย ก็เพิ่มน้ำหนักการแต่งหน้าให้เข้มขึ้น เน้นแต่ละส่วนให้ชัดขึ้น และใช้สีปากที่สด เข้มกว่า อาจใช้สีประเภทโทนสีเดียวได้

4.5 เรื่อง แก้วกฤษดา

จากการสัมภาษณ์คุณสมหมาย มหาฤศล ช่างแต่งหน้าประจำกองถ่ายละครเรื่อง แก้วกฤษดา คุณสมหมายได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ การแต่งหน้าของคุณนุสบา วาณิชชังกุล ซึ่งรับบทเป็นรสิกา ผู้หญิงสวย เข้มแข็ง และมีความมุ่งมั่นในการล้างแค้นเพื่อพ่อ แต่ท้ายที่สุดก็สามารถให้อภัยกับความแค้นนั้นและเสียชีวิตในตอนสุดท้ายด้วยโรคมะเร็งที่กระเพาะ

คุณสมหมายกล่าวว่า ในเรื่องนี้ รสิกาเป็นผู้หญิงที่สวยแบบซีดๆ จืดๆ ทั้งนี้เพราะป่วยเป็นโรคร้าย และเป็นคนที่เครียดอยู่เสมอเพราะต้องการล้างแค้นแทนพ่อของตน

การแต่งหน้าในเรื่อง ในช่วงฉากต้นเรื่องนั้น อาการเจ็บป่วยของรสิกายังไม่มาก คุณสมหมายใช้รองพื้นทีสีเข้มกว่าสีผิวเล็กน้อย เพื่อให้สีหน้าของนักแสดงดูสดใสบ้าง บัดคิวบางๆให้เป็นระเบียบ แล้วทาสีตาบางๆแต่ไม่เน้นให้ชัดเส้นขอบตาเขียนให้เป็นธรรมชาติมากๆแล้วปิดมาสคาร่าอ่อนๆ แต่เมื่ออาการป่วยเริ่มมากขึ้น คุณสมหมายปรับสีรองพื้นให้อ่อนลง

ภาพที่ 5.38 คุณนุสบา วาณิชชังกุล

สีตาสีแก้มลดสีลั่นลงไป สีปากใช้ลิปสติคสีอ่อนๆ จนท้ายเรื่อง คุณสมหมายใช้รองพื้นสีขาวกว่าสีผิวจริง และไม่ปิดแก้มเลย ส่วนสีปากใช้รองพื้นทาทับ ทำให้ใบหน้าซีดขาว ไม่มีสีลั่นใดใด

รหัสการแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิกตัวละคร คือ แต่งให้ใบหน้าดูขาว ซีดๆ สีลั่นที่ใช้ไม่เด่นนัก

คุณสมหมายกล่าวถึงการทำงานในละครเรื่องนี้ว่า ต้องศึกษาความต้องการของทางผู้จัดละครก่อนว่าต้องการให้ภาพลักษณ์ของตัวละครแต่ละตัวออกมาเป็นเช่นไร แล้วจึงใช้ความคิดของตนว่าต้องแต่งอย่างไรจึงเหมาะสม ซึ่งเป็นส่วนที่อิสระไม่ต้องสอบถามจากผู้ใด เพราะหากผู้จัดไม่พอใจเราก็ถูกบอกให้แก้ไข ปัญหาจุกจิกด้านอื่นนั้นน้อยมาก เช่นกับนักแสดงที่ต้องการให้แต่งตามความต้องการส่วนตัวไม่พบ ส่วนหนึ่งนั้นเป็นเพราะคุณสมหมายคุ้นเคยกับทางกองถ่ายและดาราที่แสดง เพราะเคยร่วมงานกันมาก่อนก็มีบ้าง จึงทำให้การทำงานเป็นไปด้วยความราบรื่น

การแต่งหน้าในละคร การควบคุมหลักเป็นการกำหนดบุคลิกลักษณะของตัวละครจากทางผู้สร้าง ลักษณะของตัวละครแต่ละตัวมีบุคลิกเฉพาะตัวที่ถูกจินตนาการขึ้น ทางช่างแต่งหน้าจำเป็นต้องถ่ายทอดลักษณะนั้นๆออกมาโดยการสร้างภาพนิมิตขึ้น และนำมาแต่งให้นักแสดงเปลี่ยนแปลงกลายเป็นตัวละครแต่ละตัวได้โดยไม่มีใครสนใจว่า บุคลิกนักแสดงดั้งเดิมนั้นเป็นอย่างไรแต่มุ่งสนใจว่าในฐานะที่เป็นตัวละครตัวหนึ่งนักแสดงผู้นั้นต้องแต่งอย่างไรเพื่อสื่อลักษณะของตัวละครที่ได้ถูกสมมุติขึ้น ด้วยเหตุนี้นักแสดงสามารถกลายเป็นผี กลายเป็นคนแก่ เป็นคุณครูเจ้าระเบียบได้ เป็นจินตนาการที่เชื่อว่าเป็นจริง

ช่างแต่งหน้าในละครโทรทัศน์ไม่สามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ส่วนตัวตัดสินใจว่าตัวละครแต่ละตัวมีบุคลิกเช่นไรแต่ช่างแต่งหน้าสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนเป็นผู้ออกแบบว่าแต่งอย่างไรจึงสามารถสร้างบุคลิกให้ออกมาได้ดังที่ผู้สร้างละครต้องการ ซึ่งเป็นส่วนถ่ายทอดความคิดนามธรรมให้เห็นเป็นรูปธรรมด้วยการใช้เทคนิคการแต่งหน้า

4. การแต่งหน้ารายการโทรทัศน์ประเภทรายการเพลง

4.1 รายการเพลงทะเลจ๊อ

รายการเพลงทะเลจ๊อเป็นรายการเพลงในบริษัทอาร์เอส โปรโมชัน โดยมีคุณมะกอรี่ แวกะจิ (คุณยี) เป็นช่างแต่งหน้าบริษัท อาร์เอส โปรโมชัน รับผิดชอบการแต่งหน้าของศิลปินในค่าย อาร์เอส ในรายการโทรทัศน์ของบริษัท คุณยีรับผิดชอบ การแต่งหน้าเมื่อมีการอัดรายการนอกสถานที่ หรือนอกห้องอัดของบริษัท

คุณยีกล่าวถึงรายการเพลงทะเลจ๊อว่าเป็นรายการถ่ายทอดสด ที่เชิญศิลปินมาตอบคำถามในรายการ โดยให้ผู้ชมทางบ้านเป็นผู้โทรศัพท์เข้ามาถาม คุณอัษฎาวุธ เป็นพิธีกร หลักของรายการ

การแต่งหน้าคุณอัษฎาวุธ เหลืองสุนทร นั้น เป็นการแต่งหน้าในรูปแบบการแต่งหน้าผู้ชาย คุณยีลงรองพื้นสีเข้มออกแดงเล็กน้อย เพื่อให้ผิวดูเข้มๆแทนๆ โดยไม่ต้องแก้ไขส่วนใด จากนั้นใช้มาสคาร่าปิดขนคิ้วให้ตั้งขึ้นและเป็นระเบียบ ทาตาด้วยสีน้ำตาลอ่อนให้ทั่วเปลือกตาเพื่อให้ช่วงตามีความสดใส

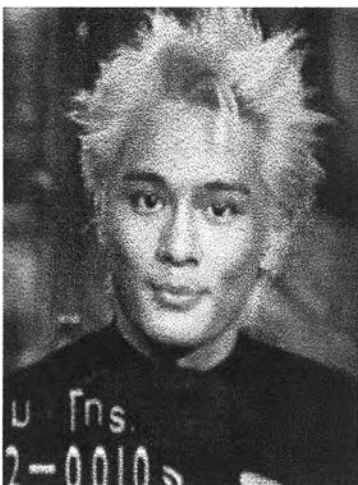

ภาพที่ 5.39 คุณอัษฎาวุธ เหลืองสุนทร

แล้วจึงใช้สีน้ำตาลแทนปิดบริเวณแก้มบางๆ ไม่ให้สีหน้าดูซีดจนเกินไป สุดท้ายใช้ลิปมันทาปาก

รหัสการแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิก ไม่มี

หลักการแต่งหน้าของพิธีกร และศิลปินรับเชิญนั้นเน้นแต่งให้ออกมาดูดีเมื่อเวลาออกโทรทัศน์ และให้เป็นธรรมชาติ เพราะหากไม่มีการแต่งหน้าเลยก็ทำให้ผู้ออกรายการดูโหม่ง หมอง ไม่สดใส ซึ่งผิดกับรูปแบบรายการที่เน้นความสนุกสนาน

จากประสบการณ์การทำงานในงานส่วนนี้เป็นเวลานาน คุณยีกล่าวว่า โดยปรกติแล้ว นักร้องไม่เน้นการแต่งหน้า แต่เน้นเรื่องการแต่งตัว และการทำผมมากกว่า ส่วนใหญ่ นักร้องเป็นวัยรุ่นแนวการแต่งหน้าเป็นแบบใสๆ อ่อนๆ เพราะถ้าแต่งหน้าให้เข้ม ผิดความรู้สึกของวัยเด็ก มองว่าสนับสนุนให้เด็กทำตัวเกินวัย ดังนั้นการแต่งกาย การทำผม ช่วยสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวของศิลปินแต่ละคนได้ชัดเจน ทั้งหญิงและชาย

คุณยี กล่าวถึง ปัจจัยที่เข้ามาเป็นส่วนกำหนดแนวการแต่งหน้าในการทำงาน ที่สำคัญคือ ภาพลักษณ์ที่นักร้องแต่ละคนถูกกำหนดไว้ตั้งแต่เริ่ม โดยทางบริษัทให้ สไตลิสต์ เป็นผู้กำหนดขึ้น และเมื่อปรากฏตัวในที่สาธารณะอย่างเป็นทางการเมื่อไหร่ ก็ให้รักษารูปแบบการแต่งตัว การแต่งหน้า การทำผมให้เหมือน หรือคล้ายคลึงกับ ภาพบนปกเทปของพวกเขา

ดังนั้นตรงส่วนนี้คุณยีไม่ใช่ผู้กำหนดการแต่งหน้าด้วยตัวเอง แต่ทำตามที่สไตลิสต์วางไว้ อย่างไรก็ตาม การแต่งหน้านักร้องชาย ไม่ค่อยมีข้อกำหนดมากนัก เพราะเน้นการแต่งกายการทำผมเป็นหลัก

4.2 รายการเพลง คลื่นซ่าวัยรุ่น

รายการคลื่นซ่าวัยรุ่นเป็นอีกรายการที่คุณยีรับผิดชอบ พิธีกรประจำรายการคือคุณอุบลวรรณ บุณรอด การแต่งหน้าคุณอุบลวรรณนั้น คุณยีดูตามความเหมาะสมของผู้ถูกแต่ง เสื้อผ้า และสถานที่ที่ถ่ายทำ

การลงรองพื้นใช้สีรองพื้นที่เข้มกว่าสีผิวจริงเล็กน้อย เขียนคิ้วไปตามรูปคิ้ว ส่วนการแต่งตานั้น ใช้โทนสีประเภทอ่อนใส และไม่แต่งแบบเน้นปลายตาให้เข้ม เพราะรายการเป็นรายการสำหรับเด็กวัยรุ่น สังเกตแนวการแต่งหน้าที่นิยมในขณะนั้นแล้วนำมาปรับใช้ คุณยีคุมให้โทนการแต่งหน้าออกมาดูใสๆแบบมีสี สันสนุกสนานมากกว่าให้ดูใสเป็นธรรมชาติแบบไม่เห็นสี นอกจากนี้ แม้ตัวพิธีกรและชอการแต่งหน้าแบบแปลก แต่คุณยีเห็นว่าไม่เข้ากับรายการ ก็ไม่แต่งให้

ภาพที่ 5.40 คุณอุบลวรรณ บุณรอด

สีทาตาเป็นสีลันโทนสีสว่าง ๆ เช่นสีฟ้าอ่อน สีเขียวมะนาว ช่วยทำให้การแต่งหน้านั้นดูสนุกสนาน แล้วจึงเขียนขอบตาให้กลมกลืนกัน รูปตาคูคุณอุบลวรรณยาวรี และขนตายาวเป็นธรรมชาติ ดังนั้นเพียงใช้มาสคาร่าปิดก็ทำให้ตาดูเด่นขึ้น

การปิดแก้มนั้นเน้นปิดให้ดูสดใส ไม่เน้นปิดได้โหนกแก้ม แต่ปิดช่วงกึ่งกลางแก้มบางๆไล่สูงไปตามโหนกแก้ม สุดท้ายคือเลือกสีลิปสติกให้เข้ากัน โดยปกติไม่ใช่สีเข้มและโทนสีประเภทสีเดียว อย่างเช่น สีแดง หรือสีคล้ำๆ เพราะทำให้ผู้ถูกแต่งดูน่ากลัวมากกว่าดูเปรี้ยว หรือเซ็กซี่

- รหัสการแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิก คือ การแต่งหน้าแบบอ่อนโยนตามสมัยนิยม และใช้สีสันทึกลับแวววาวสดใส

การแต่งหน้าในรายการนี้มีอิสระมาก เพียงแต่กำหนดการแต่งให้อยู่ในขอบเขตของรายการ ที่นำเสนอแนวเพลง วิทยุรุ่น ดังนั้นการแต่งหน้าจึงต้องมีความทันสมัย แต่อยู่ในแฟชั่นที่เหมาะสมกับวัยของพิธีกร คุณยี่จึงมองว่าควรแต่งหน้าให้ผู้ถูกแต่งดูเป็นตัวของตัวเองให้มากที่สุด ถ้าผู้แต่งเป็นเด็กก็ควรแต่งให้ดูเป็นเด็ก หากขาดความเหมาะสมแล้วผู้คนภายนอกก็ต่อว่าได้ โดยเฉพาะถูกมองว่าเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีสำหรับผู้ชม

5.รายการประเภทปกิณกะบันเทิง

เป็นประเภทรายการที่มีทั้งความบันเทิงและสาระ ด้วยวิธีการนำเสนอเรื่องราวในหลายหลายรูปแบบในรายการเดียวกันซึ่งอาจมีแกนเรื่องหรือไม่มีก็ได้ในแต่ละช่วงของรายการ

5.1 รายการทไวไลท์ โซว

จากการสัมภาษณ์ช่างแต่งหน้าประจำรายการ คุณเสริมสุข วัตขำ (คุณตุ๊ก)

คุณตุ๊กรับผิดชอบการแต่งหน้าให้แก่พิธีกรของรายการ คือ คุณไตรภพ ลิมปพัทธ์เป็นหลัก ซึ่งการแต่งหน้าเป็นวิธีการเดียวกับการแต่งหน้าให้รายการ ลับเฉพาะคนรู้ใจ และรายการใครผิดใครถูก เน้นให้คุณไตรภพดูเป็นธรรมชาติมากที่สุด เริ่มจากลงรองพื้นทีสีเข้มกว่าโทนสีผิวใช้คู่กันแต่มีสีทาตาโทนน้ำตาลเพื่อเพิ่มสีคิ้วเล็กน้อย ใช้สีน้ำตาลอ่อนทาบริเวณช่วงเปลือกตาเพื่อไม่ให้ช่วงเปลือกตาดูหมอง จากนั้นใช้สีแก้มโทนน้ำตาลแทน บัดบางๆช่วงโหนกแก้ม แล้วจึงใช้ลิปสีน้ำตาลเกลี่ยที่ริมฝีปากบางๆก่อนทาทับด้วยลิปมัน

รหัสการแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิกไม่มี และเป็นลักษณะการสร้างภาพนิมิตรแบบลอกเลียนแบบของจริง

เนื่องจากรายการทไวไลท์เป็นรายการที่มีหลากหลายช่วงมาก และในแต่ละช่วงมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหารายการ ผู้ร่วมรายการทุกอาชีพ การแต่งหน้าจึงไม่สามารถกำหนดในแต่ละครั้งได้ว่าต้องทำอะไรบ้าง และด้วยสาเหตุนี้ทำให้คุณตุ๊กมีอิสระเต็มที่ที่ตัดสินใจว่าควรแต่งหน้าอย่างไรให้กับผู้ร่วมรายการบ้าง เช่น ในช่วง โชวออฟ หากมีการแสดงโชว์แบบแฟชั่น ก็แต่งหน้าให้ผู้เดินแบบเข้มหน้อยเป็นลักษณะไปทางแฟชั่นมากหน้อย แต่ถ้าเป็นการแสดงโชว์จากนักร้อง จากค่ายต่างๆนั้น หากทางค่ายไม่ได้ส่งช่างแต่งหน้าประจำตัวของศิลปินคนนั้นมา คุณตุ๊กก็เป็นผู้แต่งหน้าให้ โดยสอบถามความต้องการจากตัวศิลปินหรือหากมีสไตลิสต์ประจำตัวมาด้วยก็ต้องสอบถามว่าให้แต่งอย่างไรก่อน แล้วจึงแต่งตามความต้องการที่ถูกบอกกล่าวมา กรณีเช่นนี้เกิดขึ้นทั้งจากนักร้องลูกกรุงและลูกทุ่ง แต่ส่วน

มากแล้วเป็นศิลปินรุ่นใหม่ และที่มาจากค่ายเพลงใหญ่ มากกว่าศิลปินที่อยู่ในวงการมานาน และถ้าหากคุณตุ๊กเป็นผู้กำหนดแบบด้วยตนเองแล้วนั้น คุณตุ๊กคำนึงถึงว่า ควรแต่งอย่างไรที่ให้คุณตุ๊กผู้นั้นดูดีที่สุดใน

การแต่งหน้าในช่วงร้องเพลงลูกทุ่งนั้น ต้องแต่งให้เข้ม แต่งแบบอ่อนใส เป็นธรรมชาติไม่ได้ ทั้งนี้เพราะเสื้อผ้า เครื่องแต่งการ เครื่องประดับต่างๆ รวมทั้งทางเครื่อง ล้วนแต่เป็นองค์ประกอบที่สร้างสีสันอย่างมาก หากแต่งหน้าให้อ่อนๆ ก็จะทำให้ศิลปินดูจืดชืดไม่น่าสนใจ

การแต่งหน้าในช่วงเพลงลูกทุ่งนี้จึงเป็นลักษณะการผลิตซ้ำ เพราะไม่ว่าเป็นใครก็ตาม คุณตุ๊กก็ใช้รูปแบบการแต่งหน้าเดียวกันทั้งสิ้น มีความแตกต่างบ้างในการเลือกสีที่ใช้ให้เหมาะกับศิลปินแต่ละท่านแต่โดยหลักการยึดไปในทางเดียวกันคือแต่งให้เข้ม

ช่วงตลกลั่น คุณตุ๊กให้ข้อมูลว่า พวกนักแสดงตลกมักแต่งกันเองเพราะพวกเขารู้ว่า ควรแต่งเช่นไรใบหน้าของเค้าจึงดูตลก ดังนั้นหากให้คุณตุ๊กแต่งให้ ส่วนมากให้แต่งหน้าแบบผู้หญิง ซึ่งคุณตุ๊กก็แต่งให้ดูสวยเท่าที่ทำได้ เพราะนักแสดงตลกชายที่แสดงเป็นบทผู้หญิงมักมีหน้าตาที่ไม่สวยเป็นส่วนมาก ดังนั้นการแต่งให้ดูเป็นหญิงจริงๆจึงยาก

การแต่งเป็นหญิงของนักแสดงตลกเป็นการสร้างภาพนิมิตรแบบลอกเลียนแบบไม่อ้างอิงกับความเป็นจริงดั้งเดิม โดยใช้การลอกเลียนแบบลักษณะการแต่งหน้าของผู้หญิงมาใช้แต่อาจเพิ่มเติมสีสันให้อูดอาดมากขึ้น แต่งให้สีดูไม่กลมกลืนกันเท่าที่ควรเพื่อให้ผลออกมาดูตลก แต่อย่างไรก็ตามการแต่งหน้าในช่วงนี้ก็ไม่มีพิธีพิถันเท่าใดนัก เช่นไม่จำเป็นต้องแก้รูปหน้า หรือ แต่งเติมที่ เพราะบางครั้งทางผู้เล่นเองก็อาจไปเติมเล็กเติมน้อยเพื่อให้ดูตลกขึ้น

ปัจจัยที่สำคัญที่มีอิทธิพลในการแต่งหน้าทางรายการนี้คือ ความเหมาะสมของรูปแบบการแต่งหน้าที่ใช้ว่าเข้ากับผู้ถูกแต่งในแต่ละสถานการณ์หรือไม่ หรือทางผู้ถูกแต่งต้องการให้การแต่งหน้าของตนเป็นไปในลักษณะใด โดยมากแล้วปัจจัยประการแรก คุณตุ๊กเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตัวเอง ไม่จำเป็นต้องขออนุญาตจากทางผู้จัดก่อน การตัดสินใจนี้เกิดจากประสบการณ์ที่ทำอาชีพนี้มานานนับสิบปี และการเรียนรู้สังเกตจากความเปลี่ยนแปลงในชีวิตจริงนำมาประกอบกัน

5.2 รายการสไปซ์

5.2 รายการสไปซ์

ลักษณะรายการเป็นรายการที่มีหลายช่วงในแต่ละช่วงมีเนื้อหาที่แตกต่างกัน นำเสนอเรื่องราวที่แปลกๆ เรื่องราวที่น่าสนใจ ให้สาระและความบันเทิงช่างแต่งหน้า
ประจำรายการ คุณวีรยุทธ ปินตาเสน

ภาพที่ 5.41 คุณสิริยากร พุกกะเวส ช่างเรียบบ่อยมากกว่า ดังนั้นการแต่งหน้าจึงต้องดูตามบุคคลิกที่แท้จริงของผู้ถูกแต่งด้วย คุณยุทธจึงวางแนวการแต่งหน้าให้ดูออกเป็นธรรมชาติ และดูแนวโน้มรูปแบบตามแฟชั่นที่กำลังเป็นที่นิยมแล้วนำมาปรับใช้ แต่ไม่แต่งหน้าให้เข้ม เพราะโดยส่วนตัวของพิธีกรก็ไม่ต้องการ ให้แต่งเช่นนั้น

คุณอุ้มเป็นผู้หญิงที่ผิวดีอยู่แล้ว ดังนั้นใช้เพียงแป้งทูเวย์ก็พอ ทาตาด้วยสีอ่อนๆ รูปแบบการแต่งตาไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับว่าวันนั้นต้องการแต่งอย่างไร แต่ไม่แต่งตาให้เข้ม เพราะใช้การปิดมัสคาร่าให้หนาเล็กน้อย ก็ช่วยให้ดวงตาดูเด่นชัดขึ้นได้ สีที่ใช้นั้นก็ได้จำกัดว่าต้องเป็นอย่างไร บางครั้งในช่วงอากาศร้อนๆ อยากแต่งหน้าให้เข้ากับบรรยากาศเป็นสไตล์ Summer ก็เลือกใช้สีส้นประเภทสีฟ้า สีเหลือง หรือ สีม่วง ที่เป็นโทนสีสว่างๆ มีมุขผสมบ้าง

การปิดแก้มนั้นใช้วิธีการปิดแก้มที่บริเวณช่วงกลางของแก้ม ด้วยสีออกชมพูๆ ให้แก้มแลดูเหมือนถูกแดด แต่ไม่ปิดให้เป็นสีชัดเจน เพราะอยากให้ดูเป็นธรรมชาติมาก ไม่ต้องการให้รู้สึกว่าเป็นการตั้งใจปิดแก้มมากนัก

การทาปากนั้นเปลี่ยนสีไปมา หากอยากให้ดูใบหน้าเข้มขึ้น ก็ใช้ลิปสติกที่มีสีสดๆ หรือสีเข้ม แต่ในช่วงที่กำลังนิยมทาปากออกซีดๆ ก็ทาสีออกซีดๆ ให้

คุณยุทธกล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับรายการว่าเป็นรูปแบบที่ดูทันสมัย เบรีวๆ เก๋ๆ ทั้งเสื้อผ้า แต่งหน้า ทำผม จากแนวรายการเช่นนี้เปิดโอกาสให้การแต่งหน้าไม่จำเจ เปลี่ยนไปมาได้หลากหลาย เพราะเป็นแนวออกไปทางด้านแฟชั่นด้วย แต่ในความเป็นจริงแล้วก็มีข้อจำกัด เพราะบุคคลิกลักษณะตัวของพิธีกร คือ คุณสิริยากร พุกกะเวส (คุณอุ้ม) คุณอุ้ม โดยธรรมชาติมีความเก๋แต่ไม่ใช่ลักษณะผู้หญิงเบรีว ในทางกลับกันกลับให้ความรู้สึกว่าเป็นบุคคลิกที่ค่อนข้าง

รหัสการแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิกที่เก๋และทันสมัยให้คุณสิริยากรคือ การแต่งหน้าที่เป็นธรรมชาติแต่ปรับให้เข้าแนวโน้มแฟชั่นที่กำลังนิยมอยู่มาใช้เพื่อให้ดูทันสมัย

คุณยุทธกล่าวถึงการทำงานว่าแนวการแต่งที่ทางผู้จัดต้องการนั้นเป็นปัจจัยที่มากำหนดแนวคิดของเราว่าเราควรแต่งอย่างไร แต่งได้เท่าใด เพราะการแต่งหน้าจริงๆนั้นช่างแต่งหน้ามีอิสระอย่างเต็มที่ในการทำงาน ในความรับผิดชอบของเรา แต่อย่างไรก็ตาม ขอบเขตที่ต้องคำนึงก็คือสิ่งที่เราอยากแต่งนั้น เข้ากับบุคลิกลักษณะของผู้ถูกแต่งหรือไม่ และที่สำคัญคือ ผู้แต่งยอมรับการแต่งหน้านั้นได้หรือไม่ เพราะถ้าผู้แต่งไม่ชื่นชอบในสิ่งที่เราทำ ก็ทำให้การทำงานมีปัญหาทั้งสองฝ่าย

5.3 รายการ ว้าว (WOW)

รายการ ว้าว เป็นรายการที่เสนอเรื่องราวหลากหลายเนื้อหา มีรูปแบบรายการที่ทันสมัยโดยมีนางแบบยอดนิยมเป็นผู้ดำเนินรายการ ซึ่งช่างแต่งหน้าประจำรายการคือ คุณ สุภาวดี คำนวนศิลป์ คุณสุภาวดีกล่าวถึงการแต่งหน้าคุณ เจอราดีล วิกอเดล (คุณเยลลี่)ว่า ทางรายการได้กำหนดแนวการแต่งหน้าแบบคล้าวๆไว้ก่อนแล้ว คือ ให้แต่งหน้าแบบทันสมัย แต่ไม่ให้เข้ม หรืออ่อนเกินไป เอากลางๆและไม่หวือหวานักซึ่งเป็นแนวคิดหลักที่นำมาใช้ โดยพยายามปรับเปลี่ยน ไม่ให้เกินขอบเขตนี้

ภาพที่ 5.42 คุณเจอราดีล วิกอเดล

จากแนวคิดหลักของทางรายการคือ การแต่งหน้าแบบโทนกลางลงรองพื้นสีที่เข้มกว่าสีผิวจริงเล็กน้อย แต่ดูสถานที่ประกอบด้วยว่า ถ้าต้องถ่ายภายในสถานที่ที่เป็นหลัก และสถานที่นั้นมีแสงน้อยใช้สีรองพื้นให้ขาวขึ้น แต่ถ้าถ่ายในที่ที่มีแสงมากๆ ก็ใช้สีที่เข้มมากขึ้น และ หากต้องถ่ายทั้งในที่ที่มีแสงน้อยและมีแสงมาก ก็ลงรองพื้นให้สีเป็นสีเข้มกว่าสีผิวจริงเพียงเล็กน้อย ใบหน้าของคุณเจอราดีลนั้นสวยงามอยู่แล้วจึงไม่ต้องแก้ไขส่วนใดเลย ปิดคิ้วให้บางๆตามรูปคิ้ว โดยใช้สีทาตาน้ำตาลอ่อนๆ

การทำตานั้นไม่มีวิธีการถาวรเปลี่ยนแปลงไปตามการแต่งในแต่ละครั้ง ในครั้งที่เก็บข้อมูลนั้นใช้โทนีสตาเน็ๆทาบางๆ ไม่เน้นปลายตา เขียนขอบตาด้วยสีน้ำตาลอ่อนทั้งตาบนและตาล่าง แล้วปิดด้วยมาสคาร่าเพียงเล็กน้อย

การปิดแก้มนั้นใช้โทนีสตาเน็สลับอมชมพูปิดบางๆไปตามโหนกแก้ม ไม่จำเป็นต้องเน้นโหนกแก้มสูง เพราะอย่างที่กล่าว คุณสุภาวดีมองแล้ว โบน้าของजेराดีลนั้นคืออยู่แล้ว จากนั้นทาปากด้วยลิปสติกแบบสีด้านโทนีสผสม

รหัสการแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิกให้คุณजेराดีลนั้นคือ การแต่งหน้าโทนากลางและใช้รูปแบบการแต่งที่ทันสมัย

การทำงานในส่วนนี้นั้นคุณสุภาวดีมองว่าเป็นงานที่มีความอิสระ เพราะแนวความคิดเกี่ยวกับการแต่งหน้านั้นเป็นเพียงแนวกว้างๆ เปิดโอกาสให้ช่างแต่งหน้าได้เป็นผู้ผลิตสร้างสรรค์แนวคิดนั้นขึ้นมา โดยปรกตินั้น คนที่ทำงานอยู่เบื้องหน้าจอทีวี เป็นบุคคลที่ที่หน้าตาที่ดี และต่างพยายามสร้างบุคลิกที่ดี ดังนั้นการแต่งหน้าให้บุคคลเหล่านี้จึงง่ายกว่าการแต่งหน้าแบบทั่วๆไป ที่โอกาสของหน้าตาไม่สมบูรณ์เช่นบุคคลเหล่านี้มีสูงมาก

การทำงานในจุดนี้นั้นนอกจากแนวคิดที่ได้รับจากทางผู้ควบคุมรายการแล้ว สิ่งสำคัญที่คุณสุภาวดีต้องคำนึงถึงนั่นคือ ความเหมาะสม แต่งอย่างไรให้เหมาะสมกับเสื้อผ้า ทรงผม และเรื่องราว สถานที่ที่ถ่ายทำ หากการแต่งกาย การทำผม เป็นลักษณะแฟชั่นมาก การแต่งหน้าก็ต้องไปด้วยกันได้ ต้องดูแล้วให้ตามความนิยมที่เป็นอยู่ในขณะนั้น แต่ถ้าหาก เป็นการทำงานที่ต้องไปสัมภาษณ์ บุคคลที่เป็นผู้ใหญ่ มีชื่อเสียง องค์กรประกอบภายนอกเหล่านี้ก็ควรปรับเปลี่ยน ทำให้ดูเรียบร้อยขึ้น เหมาะสมกับกาลและเทศะ แต่โดยหลักยึดถือความพึงพอใจของผู้กำกับเป็นหลัก

คุณสุภาวดีกล่าวว่า การแต่งหน้าให้นางแบบนั้นสะดวกที่บุคคลเหล่านี้ก็ได้รับความเปลี่ยนแปลง เพราะคุ้นเคยกับการทำงานเช่นนี้ และมั่นใจในสิ่งที่ช่างแต่งให้ ซึ่งช่วยให้ผลงานนั้นสำเร็จเป็นไปตามที่เราตั้งใจ แต่ถ้า ผู้ถูกแต่งไม่กล้ายอมรับ ช่างแต่งหน้าก็ไม่สามารถใช้อิสระในการทำงานได้เต็มที่ เพราะจำเป็นต้องคำนึงด้วยว่า ผู้ที่ถูกแต่งนั้นสามารถรับสภาพการเปลี่ยนแปลงได้เท่าใด

จากข้อมูลพบว่า ปัจจัยสำคัญที่กำหนดแนวการแต่งหน้าเกิดจากทางผู้ผลิต ซึ่งกำหนดแนวการแต่งคล่าๆไว้ก่อน

การแต่งหน้าในรายการปกิณกะบันเทิง ของรายการสไปซ์และรายการว่าว มีการควบคุมจากทางรายการเพื่อให้เข้ากับรูปแบบที่ทางรายการกำหนดไว้คล้ายๆ ช่างแต่งหน้า สามารถที่ปรับเปลี่ยนไปมาได้ในแต่ละครั้งตามความคิดของช่างว่าในแต่ละตอนควรมีการปรับเปลี่ยนการแต่งหน้าอย่างไรเพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่เปลี่ยนไปมา เป็นการสร้างภาพนิมิตร์ขึ้นใหม่ในแต่ละตอน

ในขณะที่การแต่งหน้าในรายการทไวไลท์โซว์ เป็นรายการที่มีเนื้อหาแตกต่างกันออกไปในแต่ละช่วง การควบคุมจากทางรายการไม่มีแต่การควบคุมโดยตัวช่างเองที่พิจารณาจากความเหมาะสมกับบทบาทของผู้ถูกแต่งแต่ละท่าน เป็นการสร้างภาพนิมิตร์ที่เป็นลักษณะลอกเลียนแบบและผลิตซ้ำ ทั้งพิธีกรและผู้ร่วมดำเนินรายการถูกแต่งหน้าโดยยึดลักษณะดั้งเดิมของผู้ถูกแต่ง ไม่พยายามเปลี่ยนแปลง แต่ในบางช่วงของรายการเป็นการสร้างภาพนิมิตร์ที่ผลิตซ้ำเพราะ ผู้เข้าร่วมรายการถูกแต่งหน้าโดยแนวความคิดเดิมๆนั้นเอง เช่น แต่งเป็นนักร้องลูกทุ่งต้องแต่งให้เข้มเป็นต้น

จากข้อมูลแม้ช่างมีความคิดสร้างสรรค์อย่างอิสระแต่พวกเขาก็จำกัดแนวของตนให้อยู่ในกรอบของคำว่า เหมาะสม ซึ่งพิจารณาประกอบกับปัจจัยแวดล้อมของผู้ถูกแต่ง โดยเฉพาะ เหมาะสมกับ อายุ สถานที่ เวลา การแต่งกาย และเนื้อหาที่นำเสนอในแต่ละตอนของรายการ สิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นการควบคุมทางสังคมเช่นกัน

ปัจจัยที่เป็นส่วนควบคุมทางสังคมและปัจจัยที่เป็นความคิดสร้างสรรค์

การเก็บข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยกำหนดขอบเขตให้ผู้สัมภาษณ์กล่าวถึงการทำงานเฉพาะในส่วนของการโทรทัศนที่ช่างแต่งหน้าผู้นั้นรับผิดชอบอยู่ ณ เวลานั้น เพราะเนื่องจากว่าช่างแต่งหน้าส่วนใหญ่แล้วสลับเปลี่ยนแลกเปลี่ยนการทำงานระหว่างเพื่อนร่วมงานด้วยกันเองเพื่อรับงานอื่นที่อาจมีช่วงเวลาที่ตรงกัน

ในแง่ของความหมายถึงการควบคุมทางสังคมนั้นผู้วิจัยเน้นในส่วนของปัจจัยที่เป็นข้อกำหนดจากภายนอกที่ผู้เป็นช่างแต่งหน้าไม่สามารถหลีกเลี่ยง หรือตัดสินใจได้ด้วยตนเอง หรือ ไม่สามารถปรับเปลี่ยนไปตามที่ตนเองต้องการได้ และเป็นส่วนที่มีผลกระทบต่อการผลิตผลงานโดยตรง และในส่วนของความคิดสร้างสรรค์หมายถึง การตัดสินใจใดๆก็ตามที่ผู้เป็นช่างมีอิสระเต็มที่และไม่ได้เกิดจากการบังคับให้กระทำตามด้วยความไม่สมัครใจ

จากการเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 21 รายการ และจากผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งเป็นช่างแต่งหน้าทำงานในรายการทางโทรทัศน์โดยตรงและผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 19 ท่าน ผู้วิจัยพบว่าการควบคุมการทำงานของช่างแต่งหน้าเหล่านี้ มีสองลักษณะ คือ

- ลักษณะที่หนึ่ง ปัจจัยที่เป็นผลจากการควบคุมจากระบบการทำงานของสื่อโทรทัศน์ ที่เป็นส่วนควบคุมหน้าที่ความรับผิดชอบและขั้นตอนการทำงานของแต่ละบุคคลของทางรายการที่ต้องปฏิบัติร่วมกัน
- ลักษณะที่สอง ปัจจัยที่เป็นการควบคุมจากบรรทัดฐานทางสังคม ลักษณะที่สองนี้ไม่มีข้อกำหนดที่ถูกต้องไว้ ช่างแต่งหน้าสามารถ กระทำ หรือไม่กระทำก็ได้ แต่สาเหตุที่ช่างแต่งหน้าเลือกกระทำ หรือนำมาเป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจการแต่งหน้า เพราะเหตุผลว่าเพื่อให้เกิดความเหมาะสมที่คนทั่วไปในสังคมยอมรับ และยึดถือปฏิบัติอยู่นั่นเอง ดังนั้นจึงนับได้ว่าเป็นการควบคุมทางอ้อม

การควบคุมลักษณะที่หนึ่ง

การควบคุมในลักษณะนี้ เป็นการถูกควบคุมจากระบบการทำงานในสื่อโทรทัศน์ ทั้งนี้เนื่องจากการทำงานในสื่อโทรทัศน์เป็นระบบการทำงานที่มีหลายฝ่าย เพื่อผลิตรายการให้มีความกลมกลืนกันและมีประสิทธิภาพ การประสานงานและวางแผนงานเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการทำงานนั้นจำเป็นต้องมีการวางแผนหลัก ที่ช่างแต่งหน้าควรมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่อไปนี้ คือ

1. ขั้นตอนก่อนการผลิตงาน ในขั้นตอนนี้ทุกหน่วยงานมีความจำเป็นต้องประชุมวางแผนงานร่วมกันทุกฝ่ายเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่ทำและหน้าที่ที่แต่ละบุคคลต้องรับ

ผิดชอบ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วนั้นการทำงานของช่างแต่งหน้าจำเป็นต้องเข้าร่วมอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดความเข้าใจทั้งในส่วนที่เป็นความต้องการของผู้กำกับว่าเป็นอย่างไร และควรประสานงานกับฝ่ายกำกับแสง ฉาก เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายล่วงหน้า ศึกษาว่า เป็นเช่นไร เพราะการทำงานแต่ละครั้งนั้นผู้กำกับจำเป็นต้องมีแนวความคิดที่สำคัญในการนำเสนอรายการ และแนวคิดนี้เองที่เป็นข้อกำหนดที่สำคัญอย่างยิ่งในการทำงานของช่างแต่งหน้าที่ต้องทำความเข้าใจให้กระจ่างเพื่อที่สามารถถ่ายทอดแนวคิดเหล่านี้ผ่านทางด้านการแต่งหน้า และจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า การทำงานในส่วนนี้ของช่างแต่งหน้ายังขาดประสิทธิภาพอยู่เป็นอย่างมาก จากข้อมูลที่ได้นั้น ช่างแต่งหน้าส่วนมากมักมิได้อยู่ร่วมในขั้นตอนนี้เท่าใดนัก หรือ หากมีส่วนร่วมก็อาจเป็นฝ่ายหัวหน้าซึ่งเป็นผู้รับงานแล้วจึงนำมาถ่ายทอดให้ผู้รับผิดชอบอีกต่อหนึ่ง ซึ่งลักษณะเช่นนี้ทำให้ผู้เป็นช่างขาดความเข้าใจในงานทั้งหมด และยิ่งไปกว่านั้นในบางครั้งช่างแต่งหน้าไม่ได้มีการประสานงานกับทีมงานล่วงหน้า แต่เมื่อถึงวันเปิดกล้องก็เข้ามาทำงานเลย

นอกจากนี้สาเหตุของข้อบกพร่องในส่วนนี้ที่พบเกิดจากการที่ช่างแต่งหน้าในสื่อโทรทัศน์ของไทยเป็นช่างแต่งหน้าอิสระ เป็นการขอความช่วยเหลือจากบริษัทเครื่องสำอางมากกว่าที่มีช่างแต่งหน้าประจำบริษัทหรือของผู้จัดรายการโดยตรง ช่างแต่งหน้าอิสระเหล่านี้ยากที่จะประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพกับหน่วยงานอื่น โดยเฉพาะหากช่างแต่งหน้าเองนั้นขาดความกระตือรือร้นในการทำงานและขาดความคุ้นเคยกับผู้ร่วมงาน

2. ในขั้นตอนการผลิต จากที่กล่าวมาข้างต้น หากช่างแต่งหน้าขาดการประสานงานที่ดี ล่วงหน้า และเข้ามาแต่งหน้าในวันที่ต้องทำงานด้วยการฟัง แนวคิดคิ้วๆที่ถูกถ่ายทอดจากผู้กำกับ ดังนั้นการแต่งหน้าครั้งแรกจึงเปรียบเสมือนการลองผิดลองถูกนั่นเอง ซึ่งหากลองผิดไม่เข้าใจในสิ่งที่ผู้กำกับต้องการก็เป็นการเสียเวลาไปอย่างน่าเสียดาย ในขั้นตอนนี้นั้นช่างแต่งหน้าส่วนมากมักมีดารานักแสดงที่อยู่ในความรับผิดชอบมาก การดูแลนักแสดงในขณะถ่ายทำอาจทำให้ไม่ทั่วถึงได้ และช่างแต่งหน้าที่ดีต้องหมั่นคอยตรวจตราดูแลผลงานของตนให้เรียบร้อยสมบูรณ์อยู่ตลอดเวลาที่มีการถ่ายทำรายการ การศึกษาบทของรายการก่อนสามารถเตรียมพร้อมที่ปรับแต่งการแต่งหน้าให้เหมาะสมและดูความเรียบร้อยของนักแสดงที่ต้องถ่ายทำในฉากต่อไปได้

ในการควบคุมลักษณะนี้นั้นการทำงานทางโทรทัศน์มีระบบการทำงานและการวางแผนที่กำหนดแนวความคิดและความรับผิดชอบการทำงานแต่ละฝ่ายรวมทั้งของช่างแต่งหน้าให้ล่วงหน้าเพื่อให้การนำเสนอรายการนั้นเป็นไปในแนวความคิดที่ตั้งไว้ และการเก็บ

ข้อมูลในครั้งนี้อาจพิจารณาในแต่ละส่วนที่เข้ามามีอิทธิพลที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการทำ งานและการสร้างผลงานของช่างแต่งหน้าทางโทรทัศน์ได้ดังนี้คือ

1. การควบคุมจากนายจ้างผู้จัดรายการหรือ ผู้กำกับรายการ

งานช่างแต่งหน้าเป็นหนึ่งในหลายหลายตำแหน่งของผู้ผลิตทางโทรทัศน์ ดังนั้นเพื่อ ความเป็นเอกภาพของงาน ก่อนการรับงานช่างแต่งหน้าเหล่านี้ต้องมีการพูดคุยตกลงเกี่ยว กับงานที่ต้องรับผิดชอบนั้นคือ การทำงานให้คล้องจองกับแนวความคิดของรายการซึ่งถูก กำหนดโดยผู้ที่มีอำนาจควบคุมและตัดสินใจในรายการนั้นๆ

แนวความคิดเกี่ยวกับรายการ หมายถึง ความต้องการของทางผู้จัดรายการ หรือผู้ ควบคุมรายการที่ได้เข้ามามีส่วนในการกำหนดรูปแบบการแต่งหน้าของนักแสดงและผู้ ดำเนินรายการให้ช่างแต่งหน้าได้ยึดเป็นแนวทางและ ใช้ถ่ายทอดผ่านทาง การแต่งหน้า แนว ความคิดนี้ ช่างแต่งหน้าพูดถึงโดยใช้คำว่า คอนเซ็ปของรายการ (Concept)

ลักษณะแนวความคิดที่ทางรายการกำหนดมานั้นเป็นการสร้างลักษณะร่วมของการ แต่งหน้าให้เกิดความกลมกลืนกับส่วนอื่นๆของทางรายการด้วย คือกลมกลืนการแต่งกาย การทำผม และบรรยากาศของรายการ และเพื่อให้ช่างแต่งหน้าได้ยึดเป็นจุดประสงค์หลัก ร่วมกันในการแต่ง ถึงแม้ผู้นำเสนอรายการเปลี่ยนแปลงหรือเปลี่ยนช่างแต่งหน้าใหม่ไม่มี ปัญหาในการทำงาน ดังนั้นการควบคุมจากส่วนของผู้กำกับหรือผู้จัดเป็นสิ่งสำคัญที่ สุดที่เข้ามากำหนดว่าผลงานนั้นควรออกมาเป็นเช่นไร

จากข้อมูลพบว่าการกำหนดแนวการแต่งของผู้ผลิตนั้น ไม่มีช่างแต่งหน้าท่านใดให้ ข้อมูลว่าผู้ผลิตกำหนดรูปแบบการแต่งหน้าที่ลึกลงไปในรายละเอียดว่าต้องแต่งเช่นไร ต้อง ใช้สีใด แต่แนวที่กำหนดไว้นั้นเป็นลักษณะแนวการแต่งอย่างกว้างๆ ให้ คือ แต่งให้ดูดี , แต่งให้ดูสวย , แต่งให้เป็นธรรมชาติ , แต่งให้โฉบเฉี่ยว , แต่งให้ เป็นวัยรุ่น , แต่งให้ดูแก่ หรือแต่งให้ดูเด็กๆ

การกำหนดแนวคิดเช่น ช่างได้มีโอกาสที่ใช้ความคิดเห็นส่วนตัวในส่วนที่เป็นด้านราย ละเอียดการแต่งผสมผสานกับทักษะความชำนาญในขณะที่ผลิตรายการ และนำเสนอให้ ทางรายการเป็นผู้ตัดสินใจว่าพอใจหรือไม่

แต่ในอีกด้านหนึ่งซึ่งบางครั้งหากผู้กำกับรายการให้ความสนใจและความพิถีพิถัน ในด้านการแต่งหน้า โดยเฉพาะการแต่งหน้าในละครโทรทัศน์ ช่างแต่งหน้าได้ถูกกำหนดให้ แต่งตามผู้ที่มีหน้าที่ควบคุมในส่วนการแต่งหน้าอย่างละเอียด ในกรณีเช่นนี้ จากข้อมูลของ คุณอิสณีย์ ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมช่างแต่งหน้าทางละครโทรทัศน์กล่าวว่า

ละครช่อง 3 โดยเฉพาะกองคุณไก่ (หมายถึงกองถ่ายละครของคุณไก่ วรยุทธ) เป็นผู้คุมทั้งหมดเพื่อให้การแต่งหน้าบ่งบอกถึงคาร์แรคเตอร์ให้มากที่สุด ทางช่อง 3 มีการทดสอบ ลองให้แต่งหน้านักแสดงดูก่อน โดยเฉพาะเรื่องที่ต้องการ คาร์แรคเตอร์ บางอย่างพิเศษ และถ้าช่างแต่งประจำกองถ่ายไม่เข้าใจและถ่ายทอดการแต่งหน้าให้ออกมาไม่ได้ตามที่ผู้สร้างละครต้องการ ก็อาจมีการจ้างวานให้นักออกแบบการแต่งหน้ามาออกแบบการแต่งหน้าโดยเฉพาะและให้ช่างแต่งหน้าประจำกองถ่ายลอกเลียนแบบการแต่งหน้านั้นเพื่อนำไปใช้แต่งในการถ่ายทำ เพราะทางผู้จัดไม่สามารถจ้างวานให้นักออกแบบผู้นั้นมาทำงานในกองถ่ายได้ เพราะค่าตัวแพงมาก

คุณอิสถียให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ในปัจจุบันมีปัญหาเรื่องการแย่งตัวช่างแต่งหน้ากันสูง ใครแต่งเรื่องไหนแล้วดี ทางผู้จัดละครก็ขอให้ส่งตัวไป แต่คุณอิสถียก็พบว่าแม้ส่งช่างผู้นั้นไปแล้วทางกองผู้จัดรายการบางที่ก็ยังไม่พอใจ

จากจุดนี้ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า การที่ช่างแต่งหน้าสามารถถ่ายทอดความต้องการของผู้กำกับให้ออกมาได้หรือไม่ได้ ไม่ใช่เกิดจากฝีมือการแต่งทั้งหมด เพราะถ้าหากทางบริษัทส่งช่างไปประจำกองถ่ายโดยไม่จำเป็นต้องมีช่างแต่งหน้าพี่เลี้ยงไปด้วย ย่อมหมายความว่าทักษะการแต่งหน้าของช่างผู้นั้นต้องใช้ได้ในระดับที่ดี แต่การที่ช่างแต่งหน้าไม่อาจถ่ายทอดความต้องการนั้นได้อาจเป็นเพราะความเคยชินกับการคิดสร้างสรรค์ในบุคลิกที่เข้าไปเข้ามา และความไม่พิถีพิถันของทางผู้สร้างที่ให้ความใส่ใจในรายละเอียดหรือให้ความสำคัญต่อการทำงานของฝ่ายแต่งหน้าตั้งแต่ในช่วงของขั้นตอนเตรียมการผลิต โดยเฉพาะการแต่งหน้าที่เปลี่ยนบุคลิกของนักแสดง ดังนั้นเมื่อช่างแต่งหน้าถูกมอบหมายให้คิดและถ่ายทอดในบุคลิกที่แปลกไปจากที่เคยทำ จึงไม่สามารถทำได้และไม่อาจเข้าใจความต้องการของผู้จัดรายการ ดังนั้นทางผู้จัดรายการโทรทัศน์ที่ต้องการให้นักแสดงหรือผู้นำเสนอรายการมีบุคลิกที่ตรงกับความต้องการของตนโดยใช้การแต่งหน้าช่วย ควรช่วยพัฒนาความสามารถของช่างแต่งหน้าประจำกองถ่ายด้วย ไม่ควรหวังเพียงให้ช่างแต่งหน้าทางโทรทัศน์โดยเฉพาะรายการประเภทละครสามารถแต่งได้ดังที่ตนต้องการทุกครั้งไป เพราะผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าช่างแต่งหน้าในสื่อโทรทัศน์เหล่านี้มีข้อจำกัดทางด้านการออกแบบการแต่งหน้าเพื่อสื่อความหมายมากกว่าเรื่องของฝีมือในการแต่ง

ดังนั้นผู้วิจัยเสนอความคิดเห็นว่า หากช่างแต่งหน้ามีปัญหาในการแต่งหน้าไม่ได้เพราะไม่สามารถสื่อออกมาได้ดังที่ผู้จัดรายการต้องการ ไม่ควรที่เปลี่ยนช่างเป็นช่างใหม่ โดยเฉพาะช่างที่ไม่คุ้นเคยกับการทำงานในกองถ่ายของตน แต่ควรหาวิธีอธิบายถึงความต้องการของตนให้ชัดเจน ซึ่งอาจต้องหาภาพประกอบในแต่ละส่วนๆที่ตนต้องการมาให้ช่างผู้

นั่น ทั้งนี้ผู้จัดละครต้องทำความเข้าใจว่า การถ่ายทอดความคิดของมนุษย์ให้ออกมาตรงกัน เป็นเรื่องยากถ้าไม่ให้ความสนใจในการประสานความคิด และการทำงานร่วมกัน

ผู้วิจัยพบว่าปัญหาการทำงานของช่างแต่งหน้าบางครั้งรับผิดชอบจำนวนคนที่ต้อง แต่งมากเกินไป การทำงานเช่นนี้ยากที่สามารถใส่ใจในรายละเอียดและพิถีพิถันในการทำ งาน ผลงานย่อมขาดประสิทธิภาพที่ดี

คุณอิสตินีย์กล่าวว่า ในปัจจุบันนี้ ลูกน้องของคุณอิสตินีย์อยากขอให้ทางบริษัทย้ายไป อยู่ที่ห้อง 3 กันมาก เพราะการทำงานนั้นเป็นระบบ และวางแผนการแต่งหน้าอย่างพิถีพิถัน มักมีแนวคิดการแต่งที่แปลกๆและช่วยให้มีมือคนแต่งก้าวหน้า และนอกจากนี้ยังขึ้นชื่อผู้แต่ง ไปด้วย ส่วนนี้เป็นประโยชน์ส่วนตัวของช่างที่ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในการทำงานและยัง เป็นการช่วยให้เครดิตในการทำงานแต่งหน้าพิเศษของช่างผู้นั้นด้วย

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยต้องการเสนอความคิดว่า การแต่งหน้าเพื่อสร้าง บุคลิกภาพในสื่อโทรทัศน์นั้น ผู้จัดรายการหรือผู้ที่มีหน้าที่ควบคุมการทำงานของรายการ มี ส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพของผลงานการแต่งหน้า เพราะเป็นบุคคลที่มีส่วนใน การควบคุมการทำงานโดยตรงและเปิดโอกาสให้ช่างได้มีโอกาสแสดงฝีมือหรือกระตุ้นให้ช่าง แต่งหน้าพัฒนาความสามารถของพวกเขาได้ การกำหนดแนวคิดให้ช่างและให้อิสระการ สร้างสรรค์เป็นเรื่องที่สมควร แต่หากเมื่อไหร่ที่ช่างไม่สามารถถ่ายทอดความคิดให้ตรงตามที่ ผู้จัดต้องการ ผู้จัดควรแก้ไขในส่วนที่สามารถกระตุ้นให้ช่างเข้าใจในความคิดของตนก่อนที่ ตัดสินว่าช่างเก่งหรือไม่เก่ง เพราะถ้าช่างแต่งหน้าทำนิดเคยแต่งละครเรื่องใดแล้วเป็นที่ ยอมรับ แต่เมื่อเปลี่ยนกองถ่ายใหม่ กลับถูกกล่าวว่าฝีมือไม่ดี ย่อมไม่ได้หมายความว่า ทักษะความชำนาญในการแต่งไม่ดี แต่ควรเป็นที่ความไม่เข้าใจในสิ่งที่ผู้สร้างต้องการ หรือในอีกทางหนึ่งนั้นทางบริษัทก็ควรที่มีช่างแต่งหน้าที่มีความรู้ความสามารถเป็น ช่างประจำ และมีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจพิจารณาในส่วนการทำงานทางด้านนี้โดยตรง

2. การควบคุมจากหน่วยงานทางด้านเทคนิคของรายการ

การควบคุมในส่วนนี้มักเป็นในลักษณะที่ช่างต้องปรับการแต่งหน้าของตน เพื่อให้เข้ากับการทำงานของหน่วยงานอื่นโดยเฉพาะที่เป็นทางด้านเทคนิคและเข้ามามีผล กระทบต่อไปหน้านักแสดง

กรณีของคุณวิภากรักษ์ ที่เห็นว่าการจัดแสงของทางสถานีทำให้ภาพใบหน้าของผู้ ประกาศออกโทรทัศน์แล้วไม่ดี ซึ่งบางช่วงนอกจากดูทึมๆแล้วยังก่อให้เกิดสีหน้าออกเขียว

เพราะแสงๆไฟอีกด้วย แต่คุณวิภากรักษ์ไม่สามารถแก้ไขในส่วนนี้ได้จึงต้องปรับการแต่งหน้าให้เข้มเพื่อที่ว่าเมื่อรายการออกอากาศ โบน้าผู้ประกาศไม่ดูซีดหมอง

คุณเบสมองว่าการจัดแสงไฟสีเหลืองของเวทีเกมส์โชว์นั้น เหมาะแก่การแต่งสีหน้าอ่อน ซึ่งสร้างความสวยงามได้มากกว่าการแต่งหน้าเข้ม

คุณจอห์นนี่มองว่าสีไฟบนเวทีมีหลากสีดังนั้นก็ควรแต่งให้สีหน้าดูเป็นกลางจึงสวย คุณพูดตลกกล่าวว่าการถ่ายละครเรื่องกระโปรงบานซาลันนั้น การถ่ายภาพที่ให้ภาพคมชัด ต้องระวังไม่ให้แต่งหน้าเข้มไปเพราะอาจดูเห็นชัดว่าแต่งหน้า

จากที่กล่าวมานั้นเป็นตัวอย่างของการควบคุมจากทางผู้ร่วมงาน ความจำเป็นที่ต้องทำงานร่วมกัน แต่เนื้องานแตกต่างกัน ความรับผิดชอบคนละส่วน ช่างแต่งหน้าไม่สามารถบอกให้แก้ไฟได้ ไม่สามารถเปลี่ยนสีได้ ดังนั้น ทางเดียวที่มีคือ ปรับการแต่งหน้าให้เข้ากับงานของผู้อื่น

3. ผู้ถูกแต่งหน้า

การแต่งหน้าในละครโทรทัศน์นั้น ช่างแต่งหน้าทุกท่านให้ข้อมูลที่คล่องจอกันว่า เป็นอาชีพที่ทำรายได้ดี แต่มีการแข่งขันสูงมากการสร้าง ความขัดแย้งให้กับผู้ร่วมงาน โดยเฉพาะดารานักแสดงที่มีชื่อเสียง และมีอำนาจในการต่อรองกับทางผู้จัดทำให้การทำงานไม่ราบรื่น พร้อมมีผู้มาแทนได้ทุกเมื่อ ดังนั้นช่างแต่งหน้าที่ดีต้องมีความอดทนและมีมนุษยสัมพันธ์สูง นักแสดงนักร้องบางคนมีลักษณะที่เป็นสไตล์ของตนเอง และเพื่อไม่ให้บุคลิกภายนอกผิดเปลี่ยนไปบุคคลเหล่านี้มีช่างแต่งหน้าประจำตัว ดังนั้นการร่วมงานกับดาราที่มีชื่อเสียงหรือผู้ออกโทรทัศน์เป็นประจำ ช่างแต่งหน้าเหล่านี้จำเป็นต้องเรียนรู้แนวการแต่งที่บุคคลผู้นั้นชื่นชอบ และแต่งตามลักษณะนั้นๆ ไม่ใช่การแต่งที่ช่างแต่งหน้าผู้นั้นเป็นผู้คิดขึ้นเอง

จากคำบอกเล่าของช่างแต่งหน้าหลายท่าน พบว่าความไม่สมจริงในการแต่งหน้าหลายครั้งไม่ใช่เกิดจากการที่ช่างแต่งหน้าไม่เข้าใจว่าในสถานะการณ์เช่นไร หรือ บุคลิกลักษณะใดควรแต่งหน้าอย่างไรจึงดูเหมาะสม แต่ความไม่สมจริงเกิดขึ้นเมื่อนักแสดงไม่สามารถยอมรับภาพลักษณ์ที่ออกมาแล้วไม่สวยงามของตนทางโทรทัศน์ได้ หรือบางครั้งนักแสดงมีความเชื่อในความงามบางอย่างว่าถ้าทำแล้วดี เช่นกรณีนักแสดงชายบางท่านที่อยากให้ตนเองมีสีหน้าที่ปากออกโทนแดงๆ คุณน่ารักหรือดูดีในความรู้สึกของบุคคลผู้นั้น ดังนี้อาจเติมเอาเองโดยที่ช่างแต่งหน้าไม่สามารถแก้ไขอะไรได้ การที่นักแสดงเกรงว่าตนดูไม่ดีไม่สวยงามอาจมีบางท่านที่ไปแอบแต่งเพิ่มเติมต่อจนขาดความสมจริง คุณอภิสณีย์กล่าวว่า

ซึ่งบางครั้งได้ตีเดียลลูกน้องไปว่าเหตุใดจึงแต่งหน้าไม่เหมาะสม ซึ่งคำตอบในทำนอง เหตุการณ์เช่นที่กล่าวมาก็เป็นเรื่องยากที่ช่วยแก้ไข ในฐานะที่ตนเป็นหัวหน้าตนก็มีความ เห็นใจลูกน้อง เพราะบางครั้งช่างแต่งหน้าถูกนักแสดงมองว่าแต่งหน้าไม่ดีเพราะแต่งหน้า นักแสดงไม่สวย โดยมีได้ค้ำประกันว่าช่างได้วิเคราะห์ตามบทที่ได้รับและแต่งตามที่เห็นสมควร

การควบคุมลักษณะที่สอง

การควบคุมในลักษณะนี้เป็นการควบคุมทางสังคมจากบรรทัดฐานทางสังคม เป็นการเรียนรู้สังคมทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และค่านิยม ทางสังคม ซึ่งส่งผล ให้เหตุผลของการตัดสินใจในการทำงาน ของช่างแต่งหน้าต้องขึ้นอยู่กับความเหมาะสม เหล่านี้ ปัจจัยการควบคุมในส่วนนี้ผู้วิจัยมองว่า ช่างแต่งหน้าเหล่านี้ไม่ได้มีความรู้สึกว่าคุณ ควบคุมแต่อย่างไร เพราะเหตุผลที่มาเป็นเรื่องที่คิดว่าเป็นสิ่งที่เหมาะสมและสังคมยอมรับ

หากสังเกตลักษณะรูปแบบการแต่งหน้านั้นพบว่าช่างแต่งหน้าเหล่านี้พยายามสร้าง เสริมบุคลิกผู้ถูกแต่งให้ดูดี และเป็นธรรมชาติ โดยเลียนแบบจากชีวิตจริงเพราะเรื่องราวใน โทรทัศน์เป็นการจำลองเรื่องราวของมนุษย์นั่นเอง การแต่งหน้าก็มีลักษณะเช่นกันที่ พยายามจำลองความเป็นจริงรอบข้างมาใช้

คุณพุดตาลกล่าวว่า การแต่งหน้าก็คิดถึงความจริง เพราะเด็กไม่ควรแต่งหน้า หากผู้ชมทางบ้านดูแล้วรู้สึกว่าเด็กแต่งหน้าเข้ม ก็ดูเกินเด็กไป

คุณมะกะอริกกล่าวว่า การแต่งหน้าต้องพยายามทำให้ดูเหมาะสมเป็นตัวของตัวเอง เช่น คนถูกแต่งเป็นเด็กก็ต้องแต่งให้เค้าดูเป็นเด็ก เหมาะสมกับตัวเค้าไม่เช่นนั้นคนภายนอก ที่พบเห็นก็ติงได้ว่า การแต่งหน้านั้นไม่เหมาะสม

คุณพรรณอร กล่าวว่า การแต่งหน้าต้องคำนึงถึงบุคลิกลักษณะต่างๆ เป็นแบบออก งานกลางวันกลางคืน เป็นตัวประกอบ ตัวเอก นางเอกแบบสวยเรียบง่ายเช่นเป็นครูบาอาจารย์ แพทย์ นักข่าว รวมถึงผู้ประกาศด้วย เป็นหญิงไฮโซ ก็แต่งเข้มหน่อย เป็นหญิงชาวบ้านก็ แต่งเข้มไม่ได้

คุณสมหมายกล่าวว่า ก่อนแต่งหน้าก็ต้องศึกษาบทก่อนถ้าตัวละครเล่นบทร้ายหรือ บทดี ถ้าเป็นบทร้ายก็แต่งเข้มหน่อย ถ้าเป็นบทดีก็ไม่เข้มมาก ใช้สีหวานๆสีอ่อนๆ

ช่างแต่งหน้าทุกท่านกล่าวถึงการแต่งหน้าผู้ชายว่าไม่มีอะไรเป็นพิเศษ เพราะชีวิต จริงนั้นผู้ชายไม่แต่งหน้า แต่การที่ไม่แต่งหน้าให้เลยก็ทำให้ใบหน้าบางคนเป็นเงาสะทอน เมื่อออกกล้องโทรทัศน์ ดังนั้นการแต่งหน้าผู้ชายแต่งเหมือนผู้หญิงทุกขั้นตอนแต่ไม่ละเอียด และปราณีตมากนัก ช่างแต่งหน้าต้องระมัดระวังอย่างยิ่งต่อการเลือกสีรองพื้นซึ่งส่วนใหญ

เน้นเลือกรองพื้นสีเข้มให้ ทั้งนี้การลงรองพื้นสีสว่างบางครั้งทำให้ออกกว่านักแสดงแต่งหน้า เป็นผลก่อให้เกิดความรู้สึกในทางไม่ดีต่อบุคลิกภาพของนักแสดง และไม่ใช่สีเครื่องสำอางที่เป็นสีสันนิษฐานจากโทนสีผิวจริง

การแต่งหน้าเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กับบุคลิกภายนอก ดังนั้นช่างแต่งหน้าสร้างความเหมาะสมให้กับแต่ละบทบาทโดยการจำลองจากสังคมรอบตัว อย่างเช่นกรณีกล่าวถึงบทบาทของวิไลลักษณ์ ภรรยาผู้ว่าการจังหวัดว่า ผู้แต่งได้แรงบันดาลใจจากการแต่งหน้าจากการแต่งหน้าของคุณหญิงคุณนายและผู้หญิงไฮโซที่มีฐานะร่ำรวยและชอบออกงานสังคม ซึ่งสามารถหาดูได้จากนิตยสารต่างๆและบุคคลเหล่านี้ ที่มักพบว่าแต่งหน้าเข้มๆ เพราะต้องออกงานพบปะผู้คนภายนอกสม่ำเสมอ

นอกจากนี้ เหตุผลในการแต่งหน้านั้นช่างคำนึงความนิยมของผู้คนทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องความสวยงามไว้ อย่างในกรณีการแก้ไขรูปหน้าเราสามารถวิเคราะห์ได้ว่าช่างแต่งหน้าต่างมีความเชื่อว่ารูปหน้าสวยงามต้องเป็นเช่นไรแล้วจึงได้พยายามแก้ไขใบหน้าจริงให้แลดูเป็นรูปทรงเช่นนั้น ความเชื่อเหล่านี้เราสามารถพบเห็นได้ทั่วไปในคู่มือความสวยความงามที่ต้องบอกเคล็ดลับการแก้ไขส่วนต่างๆของใบหน้า หรือการแต่งหน้าให้เข้ากับสีเสื้อผ้าหรือโอกาสการออกงานต่างๆ เป็นต้น ผู้วิจัยพบว่าช่างทุกคนได้ใช้วิธีการสร้างแสงเงาให้ผู้ถูกแต่งแม้ว่าผู้ถูกแต่งมีโครงหน้าที่ดีอยู่แล้วก็ตาม เป็นการสะท้อนความคิดของช่างแต่งหน้าว่า ใบหน้าที่ออกโทรทัศน์ควรมีการสร้างแสงเงาเพื่อไม่ให้ดูแบน

ลักษณะปัจจัยที่กำหนดในส่วนนี้นั้น ไม่มีข้อกำหนดบังคับขึ้นจากผู้ใด แต่เป็นสิ่งที่ช่างแต่งหน้ามองว่าเป็นความเหมาะสมที่ผู้คนในสังคมนิยม และยึดปฏิบัติ ในส่วนนี้นั้นช่างแต่งหน้าบางท่านอาจไม่คิดเหมือนกันก็ยอมได้ เพราะเป็นความคิด และมุมมองส่วนตัวของแต่ละบุคคล

อิสระทางความคิดสร้างสรรค์

จากข้อมูลพบว่าช่างแต่งหน้าทุกท่านคิดว่างานของตนนั้นมีอิสระทางความคิดสร้างสรรค์

คุณอรอนภา กล่าวถึงอิสระของการแต่งหน้าว่า เค้ามักคอนเซ็ปต์อยู่ตรงนี้ แต่เราทำให้ผิดไปก็ไม่ไร ดังนั้นเมื่อมีคอนเซ็ปต์อยู่เท่านี้ เราก็ตำเท่าที่เค้ากำหนดมาให้ เราก็มียิสระเท่าที่ ทำให้อยู่ในคอนเซ็ปต์นั้นๆ

การทำงานของช่างแต่งหน้าในสื่อโทรทัศน์นั้นช่างแต่งหน้าสามารถใช้ความคิดของตนเองสร้างสรรค์รูปแบบการแต่งหน้า ลีลาที่ใช้ รูปทรงที่ใช้ ผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ใช้ตามแต่ที่ตนเองนั้นมองว่าสมควร ดังนั้นช่างแต่งหน้ามีอิสระในการทำงานที่เป็นส่วนปล่อยให้คิดได้ตามใจในด้านการแสดงฝีมือ แต่ในด้านความคิดของวัตถุประสงค์ที่ใช้การแต่งหน้าเพื่อสื่อสารสิ่งใดนั้น อิสระในส่วนนี้ได้ถูกจำกัดไว้ก่อนที่เริ่มงาน อิสระทางความคิดส่วนนี้จึงมีอยู่ในขอบเขตที่ถูกจำกัดไว้นั่นเอง

จากความคิดสร้างสรรค์ของช่างเป็นการสร้างภาพนิมิตที่มีระดับแตกต่างกันไปและปรากฏลักษณะที่เด่นๆ ตามแต่ประเภทรายการ คือ

- รายการข่าว การเกิดภาพนิมิตเป็นลักษณะการเกิดแบบที่ไม่ต้องอ้างอิงกับสิ่งใด ซึ่งแม้ว่าภาพนิมิตของผู้ประกาศแต่ละท่านมีแนวความคิดเดียวกัน แต่ช่างแต่งหน้าต้องใช้ในการพิจารณาเป็นรายบุคคลไปว่า ผู้ประกาศแต่ละท่านต้องแก้ไขหรือเติมแต่งสิ่งใดจึงสามารถสร้างบุคลิกลักษณะที่ตนต้องการได้
- รายการเกมส์โชว์ เป็นรายการที่ช่างแต่งหน้าใช้ลักษณะการแต่งแบบทำซ้ำ เพราะไม่ว่าเป็นใครก็ตาม ก็ใช้ลักษณะการแต่งหน้าแบบเดียวกันทั้งหมด ยกเว้นในกรณีที่มีการแสดงประกอบ ที่ทำให้ลักษณะการแต่งหน้าเปลี่ยนแปลงไป
- ละครโทรทัศน์ เป็นการแต่งหน้าแบบไม่อ้างอิงกับความเป็นจริงใดๆ มุ่งนำเสนอให้ตัวละครแต่ละตัวมีบุคลิกที่เฉพาะไม่ซ้ำกับผู้ใด
- รายการหลากหลายความบันเทิง เป็นรายการที่มีทั้งการแต่งหน้าแบบลอกเลียนแบบ คือแต่งให้เหมือนตัวจริง อย่างกรณีแต่งหน้าเพศชาย หรือแต่งหน้าลอกเลียนแบบจากแบบจำลองของจริง อย่างการแต่งหน้าของตลก การแต่งแบบผลิตซ้ำ และการแต่งแบบไม่อ้างอิงกับสิ่งใด
- รายการเพลง เป็นการแต่งหน้าตามแนวคิดที่ถูกกำหนดมาให้ แต่ส่วนมากแล้ว นักร้องและผู้จัดรายการเพลงไม่แต่งหน้าเข้ม และหากเป็นเพลงสไตล์ป๊อป ที่ผู้จัดรายการ มีกลุ่มผู้ดูเป็นเด็กวัยรุ่น การแต่งหน้า ทำผม การแต่งกาย เป็นไปตามความนิยมที่มีอยู่ในขณะนั้น แสดงความทันสมัย

การแต่งหน้าผู้ชายโดยทั่วไปเป็นการแต่งหน้าแบบสร้างภาพนิมิตรลอกเลียนแบบ คือพยายามที่รักษาความเหมือนของผู้แต่งให้มากที่สุด ในขณะที่การแต่งหน้าแบบผู้หญิง มีลักษณะการเกิดภาพนิมิตทุกระดับ

การแต่งหน้าในละครเป็นการแต่งหน้าที่มีการควบคุมจากทางผู้จัดหรือผู้กำกับละครละเอียดมากที่สุด เพราะต้องแบ่งการแต่งเฉพาะที่สามารถสร้างบุคลิกของนักแสดงแต่ละท่าน และ เพื่อสื่อความหมายที่ได้รับมอบหมาย ช่างแต่งหน้าจึงได้ใช้รหัสจากแนวคิดการแต่งหน้ามาเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความคิด

ช่างแต่งหน้าทุกท่านมีอิสระทางความคิดที่สร้างผลงานให้ออกมาตามที่คุณจ้างวานกำหนดไว้ ดังนั้น ผลงานที่ออกมาจึงแตกต่างกันไปบ้างตามแต่ทักษะ ความชำนาญ และความชื่นชอบโดยส่วนตัว

แต่อย่างไรก็ตามการแต่งหน้าในรายการทางโทรทัศน์เป็นการแต่งที่ยึดถือความเป็นจริงในสังคมว่ามีรูปแบบการแต่งหน้ากันอย่างไรเป็นแกนหลักสำคัญ การแต่งหน้ารายการโทรทัศน์ไม่ใช้การแต่งหน้าแบบแฟชั่นที่สามารถใช้สีสันและรูปแบบการแต่งหน้าที่คุณคนทั่วไปไม่ปฏิบัติในชีวิตจริง การแต่งในรายการโทรทัศน์ต้องเป็นการแต่งหน้าที่คุณคนปฏิบัติอยู่ในชีวิตประจำวันเพราะเรื่องราวในโทรทัศน์ส่วนใหญ่เป็นการถ่ายทอดการเลียนแบบจากชีวิตของมนุษย์นั่นเอง

การแต่งหน้าในสื่อโทรทัศน์ของไทยนั้นพบได้ว่า ช่างแต่งหน้าส่วนมากแล้วเป็นช่างจากบริษัท คอฟเวอร์มาร์ค แต่จากข้อมูลแล้วช่างของคอฟเวอร์มาร์คก็ได้รับการฝึกอบรมและใช้หลักความรู้ทางด้านการแต่งหน้าจากสถาบัน MTI ในขณะที่ช่างแต่งหน้าอิสระส่วนอื่นแม้แต่ช่างที่ทำงานในบริษัทเพียงบางท่านก็ได้รับการถ่ายทอดความรู้จาก MTI เช่นกันซึ่งจากข้อสังเกตนี้ แสดงให้เห็นว่าแนวทางแต่งหน้าในสื่อทางโทรทัศน์นั้นพื้นฐานความรู้มาจากที่เดียวกัน ซึ่งให้เห็นว่าการทำงานทางด้านนี้ในสื่อโทรทัศน์ขาดการแข่งขัน และมีแนวทางแต่งที่ใกล้เคียงกันมากจนอาจเป็นเหตุของการพัฒนาที่ดีต่อไปได้

ในบทนี้นั้นผู้วิจัยได้กล่าวถึงข้อมูลที่ได้จากช่างแต่งหน้าทางโทรทัศน์ซึ่งถือเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยแจกแจงข้อมูลออกตามลักษณะของแต่ละประเภทรายการดังนี้ คือ

รายการข่าว

ละครโทรทัศน์

รายการเกมส์โชว์

รายการเพลง

รายการปกิณกะบันเทิง

ในแต่ละประเภทรายการแจ้งข้อมูลของช่างแต่งหน้าแต่ละท่าน รวมทั้งสิ้น 16 ท่าน โดยแบ่งวิเคราะห์ผลงานการแต่งหน้าที่กระทำให้นักแสดงและผู้นำเสนอรายการแต่ละบุคคลว่า มีวิธีการแต่งหน้าเพื่อสื่อบุคลิกภาพอย่างไรบ้าง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ลักษณะการสร้างภาพนิมิตและรหัสที่ช่างเหล่านั้นใช้เพื่อสื่อความหมายไปพร้อมกัน ผู้วิจัยพบว่า ช่างแต่งหน้าทุกท่านมีแนวคิดในการแต่งหน้าเพื่อสื่อความหมายที่เป็นการสร้างบุคลิกภาพในการแต่งหน้า ซึ่งถูกกำหนดจากทางผู้ควบคุมรายการ และจากความคิดที่ช่างผู้นั้นวางขึ้นเอง และช่างแต่งหน้าทุกท่านได้แปลงความต้องการเหล่านี้ด้วยการสร้างสรรค์การแต่งหน้าที่แต่ละท่านคิดว่าสามารถสื่อความหมายได้ โดยใช้รหัสทางแนวคิดในการแต่งหน้าเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความหมาย ผู้วิจัยพบว่าการแต่งหน้าในแต่ละประเภทรายการมีลักษณะการสร้างภาพนิมิตที่แตกต่างกัน บางประเภทรายการเป็นการสร้างภาพนิมิตที่มีหลายลักษณะปนกันไป

การสร้างภาพนิมิตที่ไม่อ้างอิงกับความเป็นจริงใดๆ ดังที่ปรากฏในการแต่งหน้าละครโทรทัศน์ เป็นการแต่งหน้าที่เปิดโอกาสให้ช่างเหล่านั้นได้ใช้รหัสเพื่อการสื่อความหมายมากกว่าการแต่งหน้าที่เป็นการสร้างภาพนิมิตแบบลอกเลียนแบบและการแต่งหน้าแบบผลิตซ้ำ

การศึกษาพบว่าการแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิกภาพเป็นผลมาจากการควบคุมทางสังคมและอิสระทางความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งต้องมีทั้งสองส่วนประกอบกัน

การควบคุมทางสังคมเป็นการกำหนดแนวของความหมายที่ต้องการสร้างให้มีความกลมกลืนกันทั้งรายการ ช่วยให้บริการทางรายการมีความราบรื่น และทำให้ช่างแต่งหน้ารู้จุดประสงค์ที่ตนต้องกำหนดแนวความคิดของตนให้เข้ากันกับส่วนอื่นๆหรือผู้ร่วมงาน

การควบคุมทางสังคมแบ่งออกเป็นสองลักษณะ

ลักษณะที่ 1. เป็นการควบคุมโดยตรงจากระบบการทำงานในสื่อโทรทัศน์

ลักษณะที่ 2. เป็นการควบคุมจากบรรทัดฐานทางสังคม เป็นการควบคุมทางอ้อม

และเพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายดังกล่าวข้างต้นจำเป็นต้องใช้ทักษะความสามารถทางด้านความคิดสร้างสรรค์ของตนสร้างผลงานในส่วนนี้ขึ้น ดังนั้นหากไม่มีการกำหนดควบคุมใดๆขอบเขตการทำงานที่ต้องกระทำเป็นที่ไม่สามารถคล่องจองกันได้ และหากช่วงขาดการใช้ความคิดสร้างสรรค์ ผลงานที่น่าเสนอย่อมด้อยประสิทธิภาพอย่างแน่นอน

ในการทำความเข้าใจว่า การแต่งหน้าเพื่อสร้างบุคลิกภาพเป็นบทบาทการแต่งหน้าที่เป็นส่วนขยายของจิตใจได้อย่างไร ผู้วิจัยกล่าววิเคราะห์ในบทต่อไป